

မိုးမိုး
မိုးမိုး

ရှေ့ဆောင် လူငယ်

ကမ္ဘာနှင့် ရင်ဆောင်တန်းရန် ကြိုးစားကြစို့

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးတွင် စက်မှုလက်မှုအတတ်ပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတို့သည် အံ့ဩလောက်အောင် တိုးတက်နေပေသည်။

တိုးတက်လျက်ရှိသော စက်မှုအတတ်ပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတို့က ကုန်ထုတ်ကိရိယာများဖြစ်ကြသော စက်ကိရိယာများကို ထုတ်လုပ်ပေးလျက်ရှိသည်။ စက်ကိရိယာများက လူသုံးကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံကို ထုတ်ပေးလျက်ရှိသည်။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို စားသုံးပြီးနောက် ဤသည်နှင့် ကျေနပ်အားရမနေဘဲ လူသားတို့သည် သစ်လွင်သော စက်မှုအတတ်ပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတို့ကိုကြံဆကြပြန်သည်။ စက်ကိရိယာပစ္စည်း အသစ်များ၊ သိပ္ပံပညာအသစ်များကိုတီထွင်ကြပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် လူသားတို့၏နေမှု၊ ထိုင်မှု၊ စားမှု၊ သောက်မှု၊ သွားမှု၊ လာမှုဆိုင်ရာ ပစ္စည်းပစ္စယ များတို့သည် တနေ့တခြား အရပ်အနားမရှိဘဲ တိုးတက်လျက်ရှိပေသည်။ သဘာဝ၏လျှို့ဝှက်ချက်များအားလုံးကို အလွန်အစင်သိနားလည်ပြီဟု သိပ္ပံပညာက မကြားဝါနိုင်သေးစေကာမူ သဘာဝ၏လျှို့ဝှက်ချက်များကို မြောက်မြားစွာသိရှိထားပြီးဖြစ်ကာ နောက်ထပ်ဆက်လက်၍ သိရှိရန်လည်း ကြံဆကြိုးပမ်းလျက် ရှိကြောင်းကိုကား ဝန်ခံကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤတိုးတက်မှု နှုန်းထားအရ တွက်ဆပါသော် တချိန်သောအခါတွင် သဘာဝ၏လျှို့ဝှက်ချက်များ အားလုံးကို အလွန်အစင်သိရှိနိုင်တော့မည်ဟု ပြောဆိုနိုင်ကြပါလေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် လူသားတို့သည် သဘာဝကိုကောင်းစွာနိုင်နင်းကာ လူသား၏အလိုဆန္ဒအတိုင်းဖြစ်လာအောင် သဘာဝကို အပြည့်အဝနိုင်နိုင်ပေတော့သည်။ လူသားသည် အရာရာတိုင်း၏အရှင်သခင် ဖြစ်ကြောင်းကို အထင်အရှားမပြင်းသာအောင် သက်သေထူပြပေတော့မည်။

လူသားတို့၏တိုးတက်မှုကို အမှီ ရင်ဆောင်တန်းလိုက်နိုင်ရန် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုင်းနိုင်ငံများအားလုံးတို့သည် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက်ရှိကြပေသည်။ ဤသို့ရင်ဆောင်တန်းလိုက်နိုင်ပါမှ လူသားတို့အလယ်တွင် သခင်နိုင်ငံတနိုင်ငံအနေဖြင့် တင့်တောင့်တင့်တယ် ဖွံ့ဖြိုးရစေနိုင်မည် မှချဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့တင့်တောင့်တင့်တယ် ဖွံ့ဖြိုးရစေနိုင်ရန် နိုင်ငံအိုင်းပင် အလိုရှိကြပေသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အလိုရှိပေသည်။

သို့ရာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းကို ပြန်လှန်ကြည့်ပါလျှင် ဝမ်းနည်းသွယ်ရာအချက်များကို တွေ့ရပေသည်။ နှစ်ပေါင်းတရာ သူ့ကွန်မြစ်ခဲ့ရသောဘဝသည် လူတိုးတက်မှုတွင် ပြတ်တောက်ခဲ့ရသော ကာလဟုဆိုရပေမည်။ လွတ်လပ်ပါသော်လည်း အတ္တလွန်ကသော ခေါင်းဆောင်မှုကြောင့် မယ်မယ်ရရ တိုးတက်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါချေ။ သံချပ်ကိုဆိုရပါသော် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် စက်မှုအတတ်ပညာနှင့် သိပ္ပံပညာအရာတွင် နှစ်ပေါင်းတရာကျော်မျှ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟုဆိုရမည်။ နှစ်ပေါင်းတရာကျော်ဆိုသည်မှာ နှယ်နှယ်ရရဟုတ်။ ဆယ်နှစ်သက်တမ်း ကာလပေါင်း ဆယ်ကာလကျော်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနောက်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့သော နှစ်ကာလများကို အမြန်ကျော်နိုင်ပါမှ ကမ္ဘာနှင့်ရင်ဆောင်တန်းနိုင်မည် ကေန်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် အခြားနိုင်ငံများထက် ဆယ်ဆ၊ ဆယ်ငါးဆပို၍ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤအခြေအနေကို ထောက်ရှု၍ လူငယ်များအနေနှင့် မိမိတို့ သင်ကြားလျက်ရှိသော စက်မှု အတတ်ပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတို့ကို အားရ တင်းတိမ်ခြင်းမရှိ ပို၍ ပို၍ တတ်

ပေးချက် ၅၀-၅၁

ယခုလ ဖတ်စရာ

လူငယ်လေကြောင်းအဖွဲ့

လေကြောင်း ပညာတွင် စိတ်ဝင်စားကြသည့် ကျောင်းသား လူငယ်များ အတွက် လူငယ် လေကြောင်းအဖွဲ့မှ လက်တွေ့စာတွေ့အားဖြင့် မည်သို့ သင်ကြားပို့ချနေသည်ကို....

နေရာသိမှ ရလဒ်ကောင်းတခု

ကျောင်းသား လူငယ်များသည် စက်ရုံ အလုပ်ရုံ၊ ရုံးဌာနများတွင် ရုန်းကန်နေသော လုပ်သား လူငယ်များ၊ လယ်ယာကိုင်ကျွန်းလုပ်ငန်း၊ ရေလုပ်ငန်းတို့တွင် လှုပ်ရှား ကျင်လည်နေရသော ကျေးလက် လူငယ်များနှင့် ထိတွေ့ပေါင်းစပ်မိခြင်းဖြင့်....

အလင်းရောင်

‘အလင်းရောင်’၏ဂုဏ်သတ္တိများနှင့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ စူးစမ်းချက်အရ လေ့လာတွေ့ရှိသည့် အချက်အလက်များမှာ....

ဒွိပြေပေါ်မှ ရေနံ

ရေနံတူးများကို လက်ယက်တူးများအနေဖြင့် ပုဂံခေတ်ကပင် စတင်တူးဖော်ခဲ့ကြ၍ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့တို့က ၁၈၈၆-ခုနှစ် တွင် ဘီ-အို-စီ ကုမ္ပဏီ ထောင်ကာ....

ဝတ္ထုတို့

အိုင်ကမ်ဖြူ၊ ကျနော် စာတော်ပါသည် သို့သော်၊ ဖိုးကျော်နှင့် ဖြူတုတ်၊ ကြယ်ရောင်နီလာ။

ယခုလ ပျက်နှာဖုံး

မေလ ၁၁ ရက်

ရန်ကုန် စက်မှုတက္ကသိုလ်

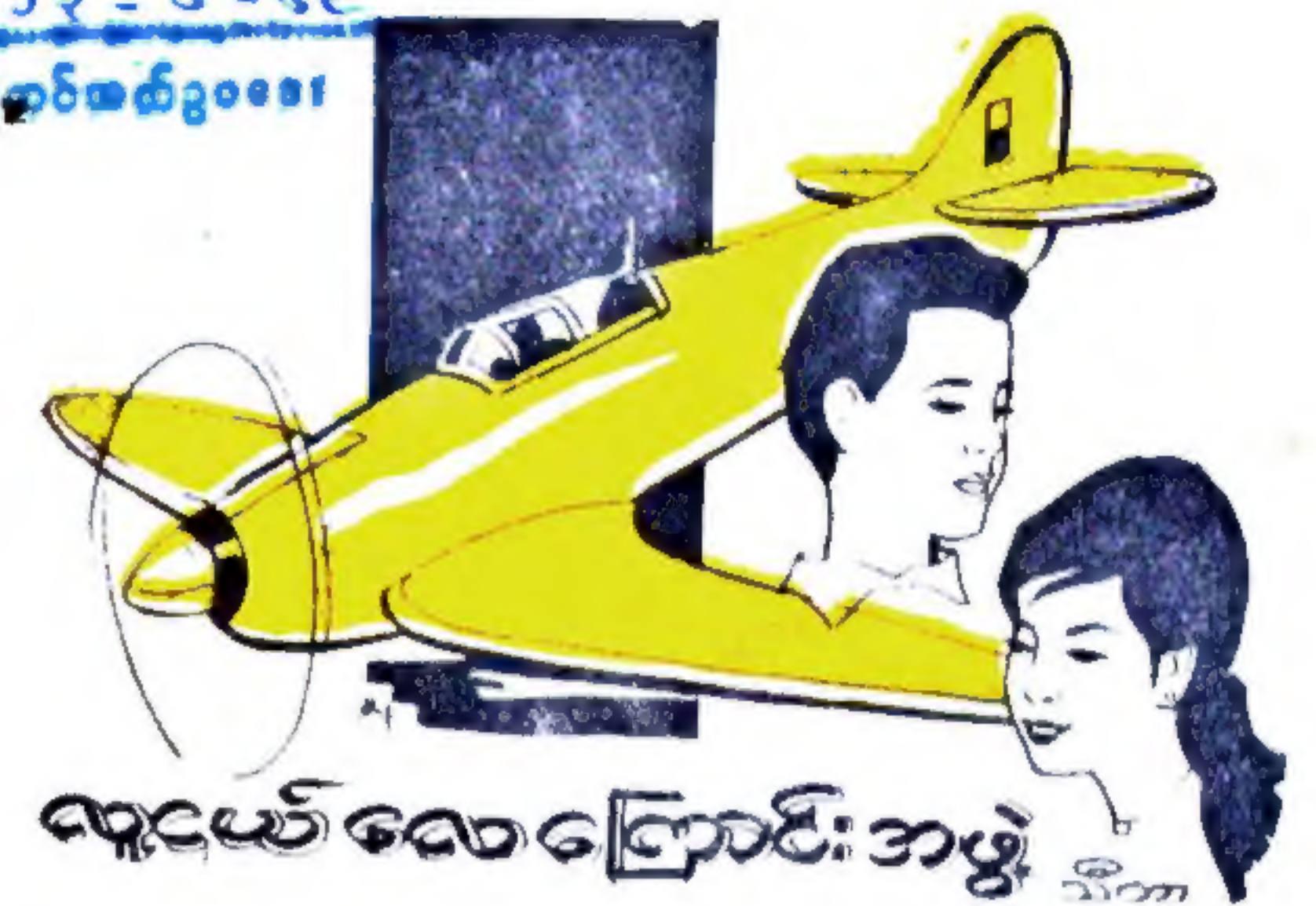
ပထမနှစ်

ညီမရေ....

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က မမတို့ လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့ကြီးရဲ့ အကြောင်းကို ဖြစ်ပေါ်လာပုံကအစ ပြောပြခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ညီမအနေနဲ့ ကျေနပ် နှစ်သိမ့် လိမ့်မယ်လို့ မမယုံကြည် မြော်လင့်ပါတယ်ကွယ်။ ဒီတပတ်တော့ မမတို့လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့မှာ လက်တွေ့ ဘာတွေသင်ကြားပြီးလက်တွေ့ဘာတွေလုပ်ကိုင်ကြရတယ်ဆိုတာကို ဆက်လက် ပေါ်ပြ လိုပါတယ်။

မမတို့လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့မှာ အရင်က ဆိုရင် လေယာဉ်ငယ်ကလေးတွေကိုဘဲ တည်ဆောက်ပြီး လွှတ်ခဲ့ကြရတယ်။ ဒီလေယာဉ်ငယ်ကလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေလောက်ဘဲ လုပ်ကိုင် ကြရတယ်။ အဲဒီတုန်းကဆိုရင် လေယာဉ်ငယ်ကလေးတွေ တည်ဆောက်ရာမှာ အသုံးပြုရတဲ့ ပစ္စည်းတွေက စုံလင်လေတော့ လေယာဉ်တစင်း တည်ဆောက်ပြီးလို့ ပျံသန်းရင်း ပျက်စီးသွားခဲ့ရင် အသစ်တစင်း ထပ်မံတည်ဆောက်ပြီး လွှတ်ခဲ့ကြတယ်လေ။ ပစ္စည်းတန်ဖိုးကို အလေးထားဘဲ သုံးချင်တိုင်း သုံးခဲ့ကြတာပေါ့။ တကယ်တော့ အဲဒါဟာ အမှားဘဲ ညီမ။

ကခုအချိန် မှာတော့ အရင်ကလို မဟုတ်တော့ဘူး။ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲနေတာနဲ့ အမျှ လေယာဉ်ငယ် ကလေးတွေ တည်ဆောက်တာ၊ ပျံသန်းတာဟာ လဲ ပညာရေး လက်တွေ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုရဲ့ အထောက်အကူဖြစ်တဲ့ ပညာတရပ် ဖြစ်လေတော့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူတိုင်း လေ့လာ လိုက်စား

လူငယ် လေကြောင်းအဖွဲ့

နိုင်အောင် ဖြန့်ဖြူးသင်ကြား ပေးကြရမယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးနည်းအတိုင်း လေယာဉ်ငယ် ကလေးတွေ တည်ဆောက်လိုက်ကြ၊ ပျံသန်းလိုက်ကြ၊ ပျက်သွားရင် တခါ ပြန်ဆောက်လိုက်ကြရုံနဲ့ တင်မဖြစ်တော့ဘူး။ လေကြောင်း ပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ငန်းရပ်တွေနဲ့ ပညာရပ်တွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လေ့လာကြရတယ်။ လုပ်အားပေး အစီအစဉ်တွေနဲ့ လေ့လာရေးခရီးတွေ တွက်ကြရတယ်။ လေကြောင်းပညာရပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အစိုးရ ကျောင်းတွေမှာ လှည့်လည်ပြီး ဟောပြောပွဲတွေကျင်းပကြရတယ်။ လေယာဉ်ငယ် လွှတ်ပုံ လွှတ်နည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပျံသန်းမှု အစီအစဉ်တွေကိုလဲ လူငယ်တွေကိုယ်တိုင်ကိုင်တွယ်လုပ်ကိုင် တတ်အောင် သင်ကြား ပေးရတယ်။ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းရဲ့ တန်ဖိုးကိုသိရှိနားလည်နိုင်ဘို့အတွက်တော့အရင်က လေယာဉ်ငယ် တစင်းကို တဦးတည်းတည် ဆောက်ခဲ့ကြရပေမယ်။ အခုဆိုရင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ ငါးယောက်လောက် စုပေါင်း တည်ဆောက်ကြရတယ်။

မမတို့လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့မှာ ဒီကနေ့ သင်ကြား ပို့ချပေးနေတဲ့ အဓိကဘာသာရပ်တွေကတော့-

၁။ လေယာဉ်ပျံ သန်းခြင်း အကြောင်း

၂။ လေယာဉ်သား

၃။ အင်ဂျင်

၄။ လူငယ်ရေးရာကဏ္ဍ

၅။ လေယာဉ်ပျံစံငယ်ဆိုတဲ့ ဘာသာရပ်ကြီးငါးရပ်ပဲဖြစ်တယ်ညီမ။

လေယာဉ်သား ဘာသာရပ်တွင် လက်တွေ့သဘောပေါက်ရန် အရေးကြီးပေသည်။

ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဘာသာ ရပ်ဟော ဆိုရင် လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တိုင်း သိသင့် သိထိုက်က သင်ကြားထိုက်တဲ့ ဘာသာရပ်တွေပဲ။ ဒီဘာသာရပ်ကြီး ငါးရပ်ကို ဘာကြောင့် အဓိကထားပြီးသင်ကြားကြရသလဲ ဆိုတာကို မမရှင်းပြမယ်နော်။

အမှတ်စဉ် ၁-က လေယာဉ် ပျံသန်းခြင်းအကြောင်း ဘာသာရပ်မှာ လေယာဉ်ဟာ ဘာကြောင့်ပျံရတယ်၊ လေယာဉ်တစ်စင်းကိုလေထဲမှာ ပျံသန်းနိုင်အောင် ဘယ်လိုတည်ဆောက်ထားတယ်၊ လေယာဉ် တစ်စင်းမှာ ဘယ်လို အစိတ် အပိုင်းတွေ ပါဝင်ရတယ်၊ ဒီအစိတ် အပိုင်းတွေကို ဘယ်လို ခေါ်ဝေါ်တယ် စသဖြင့်ပေါ့၊ ညီမရယ်၊ လေယာဉ်ငယ်ကလေးတွေ တည်ဆောက်မှု

ဂျက်အင်ဂျင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ လက်တွေ့လေ့လာကြရသည်။

နဲ့ ပတ်သက်ပြီး များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်စေမယ်။ ဘာသာ တရပ်မို့ “လေယာဉ် ပျံသန်းခြင်း အကြောင်း” လို့ သူ့ကို အဓိက ခေါင်းစဉ်တခုခွဲပြီး သင်ကြားပေးရတယ် ညီမ။

အမှတ်စဉ် ၂ (လေယာဉ်သား) ဘာသာရပ်ကတော့ လေသူရဲနဲ့ လေယာဉ်သားတိုင်း သိသင့် သိထိုက်တဲ့ ဘာသာရပ်တခုဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီဘာသာရပ်ကို “လေသူရဲနှင့်လေယာဉ်သားတို့ လိုက်နာရန် စည်းကမ်း” လို့ ခေါ်လို့ မရဘူး။ ဥပမာ ဆိုရင် မော်တော်ကားမောင်းတဲ့ ယာဉ်မောင်းသူ တယောက် အဖို့ “မော်တော်ယာဉ် စည်းကမ်းဥပဒေ” ကို သိရှိ နားလည်

ယားဘို့ လိုသလိုပဲ (လေယာဉ်သား) အဖွဲ့ ပျံသန်းနေကြတဲ့ လေယာဉ်ကြီး ဘာသာရပ်မှာလဲ... နေရာပေါ်မှာ စူးစမ်းလေ့လာခွင့်ရကြ

- (က) ပျံသန်းမှု ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေတွေ၊
- (ခ) လေယာဉ်ကွင်းသုံး အမှတ်အသားတွေ၊
- (ဂ) လေယာဉ် အမှတ် အသားတွေ၊
- (ဃ) လေထီးနဲ့ စပ်ဆိုင်တဲ့ အချက်အလက်တွေ၊
- (င) လေကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေးနည်းလမ်းတွေ၊
- (စ) ရွာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး အတွက် ညွှန်ကြားချက်တွေ၊

အမှတ်စဉ် (၃) အနေနဲ့ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ (အင်ဂျင်) လေယာဉ်စက် အကြောင်း မှာ ဆိုရင် လဲ ပစ်စတင် အင်ဂျင်၊ ဂျက်အင်ဂျင် စတဲ့ အင်ဂျင်အမျိုးမျိုး လည်ပတ်ပုံနဲ့ အင်ဂျင်တွေ လည်ပတ် နိုင်အောင် ဘယ်လို လေယာဉ်ဆီတွေ အသုံးပြုရတယ်ဆိုတာကို သင်ကြားပေးတယ်လေ။ ပျံအမှတ် (၂) ကို ကြည့်ရင် မမတို့ လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင် ကျောင်းသားကလေးတွေဟာ ဂျက် အင်ဂျင် တလုံးကို အသေးစိတ်လေ့လာ စူးစမ်းနေကြတာကို တွေ့ရမယ်။ အဲဒီလို လေယာဉ်စက်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ စာတွေ့စရာ လက်တွေ့ပါ သင်ကြား ပေးလေတော့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ တွေ အဖို့ ပိုပြီးတော့ နားလည်လွယ်သဘော ပေါက်လွယ်တာပေါ့ကွယ်။

အမှတ်စဉ် (၄)က လူငယ် ရေးရာ ကဏ္ဍကတော့ ကျယ်ပြန့်သွားပြီ ညီမရေ၊ တခေတ်ယွန်းလို့ တခေတ်ယွန်း လာတာနဲ့ အမျှ လူသစ်၊ စိတ်သစ်၊ အားသစ်တွေ မွေးကြရမှာ ဆိုတော့ ချီတက်ရင်း၊ ဆင်နွှဲရင်း လုပ်ဆောင်ကြရမယ်။ လုပ်ရပ်တွေကလဲ စနစ်သစ် ချည်းပဲဖြစ်ရမှာပေါ့ကွယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီ လူငယ် ရေးရာပိုင်းမှာ စနစ်သစ် ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သင်ကြားလေ့လာ စူးစမ်းမှု သဘော သဘာဝ တွေ၊ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလမှာ လူငယ်တွေမှာ ထားရှိရမယ့် စိတ်ဓာတ်နဲ့ ပယ်ဖျောက်ရမယ့် စိတ်ဓာတ်တွေ၊ အများအကျိုး ဆောင်တတ်ဖို့၊ လုပ်အားတန်ဖိုး ချစ်မြတ်နိုး တတ်ဖို့၊

စာမျက်နှာ (၂၄) ခု

တိုင်းပြည်ကို ဒုက္ခပေးရအောင် မွေးလာတဲ့ ‘လမ်းခင်းကျောက်’ များတော့ အချိုး ဖြာညံတာနဲ့ သိလွယ်ပါဗျာ....

အလုပ် ဇီဝာကြောငါ့ပြီး ဟိုဟာတွေ ဒီဟာတွေနဲ့ ငါ့မလဲ ဘာလိုလိုနဲ့ တဖြေးဖြေး ‘ငကြောငါ့ကြီး’ ဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်နေပါရောလား...

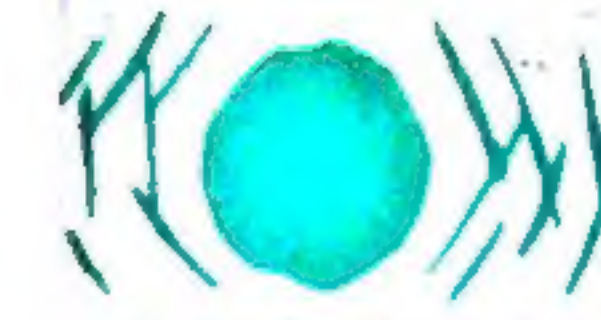
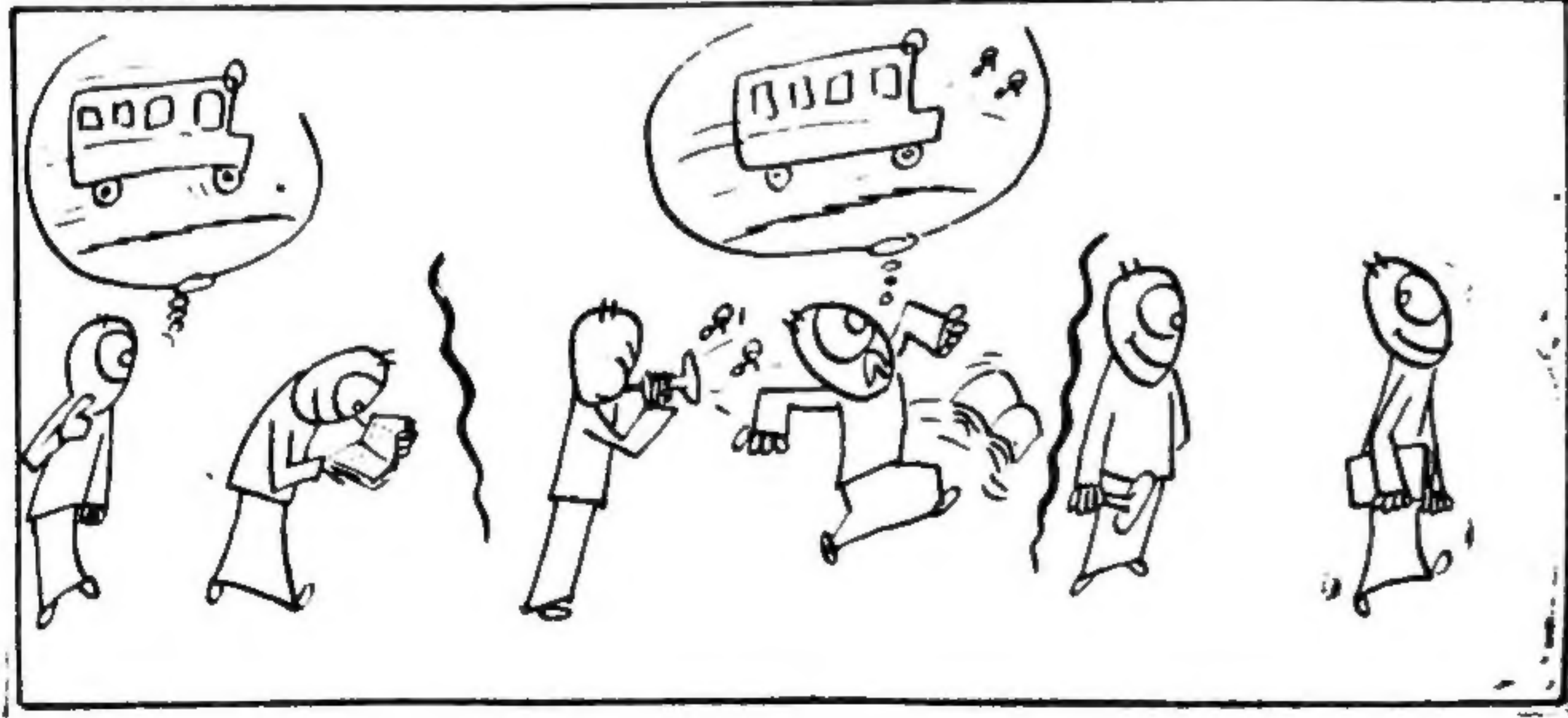
ငါတို့ယူလေးထားတဲ့ လွတ်လပ်ရေးကြီးကို မဆုံးရအောင်... ဒီငါ့ဖြာရအောင်ရယ်၊ နောက်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ ထူထောင်ဘို့ရယ်၊ မင်းတို့ခေတ်၊ မင်းတို့ တာဝန်ဘာဟာလူလေး...

လူငယ်နမူနာ

နေရာသီမှလောဘိကောင်းတခု

မကြာမီက ကုန်လွန်သွားခဲ့သည့် နေရာသီ ကျောင်းအားရက်တွင် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအချို့မှာ မြို့ပေါ်ရှိ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ အလုပ် ဌာနများ၊ အလုပ်စခန်းများစသည်တို့၌ လုပ်အားပေးခဲ့ကြသည်။ အချို့မှာမူ မြို့နယ် ကျေးလက်များရှိလုပ်အားပေး စခန်းများ၊ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း များ၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့၌ ကူညီလုပ်ကိုင်ရင်း လုပ်အားပေးခဲ့ကြ သည်။ အချို့ကလည်း တမြို့တရွာ တကျေးသို့လေ့လာရေးခရီးများထွက် ရှိ ဗဟုသုတ အဖြာဖြာကို ဆည်းပူး ခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ လုပ်ရား ခဲ့ကြ သည့် ကျောင်းသားလူငယ်များအဖို့ အခြား လူငယ်၊ လူရွယ်များနှင့် ထိတွေ့ဆက် စပ် သိကျွမ်းရင်းနှီး ခဲ့ကြသည်။ ပုံစံ အားဖြင့်ပြရလျှင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ(သို့ မဟုတ်) အလုပ်ဌာနတခုခု၌ လုပ်အား ပေးခဲ့သူ ကျောင်းသားလူငယ်တို့သည် ထိုလုပ်ငန်းခွင်ရှိ လုပ်သားလူငယ်များ ကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြသည်။ သိကျွမ်းရင်းနှီး ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ဘဝကို လေ့လာ သိရှိ နားလည်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနည်းတူ စွာပင် ကျေးလက်ဒေသ လုပ်အား ပေးစခန်းတခုခု၌ ပါဝင် လုပ်ရား ခဲ့သူ ကျောင်းသား လူငယ် တို့ သည် လည်း ကျေးလက် လူငယ်တို့ကို မြင် တွေ့ သိ ကျွမ်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ဘဝ အ

ကြောင်းကိုလေ့လာသိရှိခွင့်ရရုံမျှမက ၎င်းတို့ဘဝ၏ တောင်းဆိုချက်များကို ပါ သိရှိကောင်း သိရှိကြပေလိမ့်မည်။ တချိန်တည်းတွင်ပင် လုပ်သားလူငယ် များနှင့် ကျေးလက် လူငယ် များ က လည်း ယနေ့ကျောင်းသားလူငယ်များ ၏ လှုပ်ရှားမှုဘဝ တစိတ်တဒေသကို သိရှိခွင့်ရသွားသည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

ယနေ့လူငယ်ထုကို အကြမ်းမျဉ်းခွဲ ခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ပါက စက်ရုံအလုပ် ရုံများ၊ လုပ်ငန်းဌာနများ၊ အစိုးရရုံး များစသည်တို့၌ရုန်းကန်နေသော လုပ် သားလူငယ်များ၊ လယ်ယာကိုင်ကျွန်း လုပ်ငန်း၊ ရေလုပ်ငန်းစသည်တို့ကို လုပ် ရှားကျင်လည်နေကြသော ကျေးလက် လူငယ်များနှင့် စာသင်ကျောင်းများ၊ အတတ်သင်သိပ္ပံများ၌ ပညာဆည်း ပူးနေကြသော ကျောင်းသားလူငယ် များဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား တွေ့ရပေ မည်။ ယင်းသုံးမျိုးသုံးစားသော လူ ငယ် အစိတ်အပိုင်းများသည် ပြည် ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိ လူငယ်ထုတရပ် လုံးကို လွှမ်းမိုးသည့်သဘော ဆောင် နေပေသည်။

လူငယ် အလွှာ အစိတ်အပိုင်း အ သီးသီးသည် တခုနှင့်တခု ထိတွေ့ဆက် စပ်၍ လေ့လာသိရှိခွင့်ရမှုသာ အချင်း ချင်းနားလည်မှုရှိကြပေမည်။ စာနာမှု

ရှိကြပေမည်။ စည်းလုံး ညီညွတ်မှုရှိကြ ပေမည်။ သွေးစည်းမှု ရှိကြပေမည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော လူ ငယ် အလွှာ (၃)မျိုး၏ သွေးစည်းညီ ညွတ်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ လူငယ်ထု တ ရပ်လုံး၏ သွေးစည်းညီညွတ်မှုဟုဆိုက မှားအံ့မထင်ပေ။

ယခုအခါတွင် လူငယ်လူရွယ်များ အချင်းချင်း ထိတွေ့ဆက်စပ်ခွင့်၊ ပူး ပေါင်း ဆောင်ရွက်ခွင့်၊ အတူတကွ လှုပ်ရှားခွင့်များကို တစတစ ရရှိနေပြီ ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ အပေါ်လွင်ဆုံး သာဓကမှာ နေရာသီ ကျောင်းအား ရက်အတွင်း လူငယ် လုပ်အားပေးမှု များပင်ဖြစ်သည်။ နောင်အဖို့တွင် လူ ငယ်များအချင်းချင်းမိတ်ဆွေဖြစ်ရေး၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေး၊ သွေးစည်း ညီ ညွတ်ရေးအခွင့်အလမ်းကောင်းများကို ယခုထက်ပိုမိုရရှိလာကြလိမ့်မည်ဟု ယုံ ကြည် မြော်လင့်ရပေသည်။

လူငယ် သွေးစည်း ညီညွတ်မှုသည် လူငယ်များ၏ ဘဝအခြေအနေ လုံး တက် ကောင်းမွန်ရေး၊ နိုင်ငံ တည် ဆောက်ရေးတို့အတွက် အစွမ်းရှိသော အင်အားတရပ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ လူ ငယ် သွေးစည်း ညီညွတ်မှုကို လူငယ် များကသာ အဓိကအားဖြင့် စွမ်း ဆောင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ လူငယ် သွေး စည်း ညီညွတ်မှုသည် လူငယ်ထုတရပ်

လုံးအတွက် အသက်သွေးကျော့ ပမာ တည်း။

ထို့ပြင် လူငယ် သွေးစည်းညီညွတ်မှု စိတ်ဓာတ်သည် အမှန်တကယ် လုပ်ဆောင်မှုမှ ပေါက်ဖွားလာရစေခြင်း ဖြစ်သည်။ အပြောသက်သက်ဖြင့် သွေးစည်းညီညွတ်မှု စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်မဟုတ်ပေ။ တနည်းဆိုရလျှင် လူငယ်များ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းဖြင့်သာ စစ်မှန်သော လူငယ် သွေးစည်း ညီညွတ်မှုစိတ်ဓာတ်ကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ စာတွေ့ထက် လက်တွေ့ဘဝမှသာ ရနိုင်သောအရာတည်း။

“ငါတို့တတွေသာလျှင် စာတတ်သည်၊ ပညာတတ်သည်၊ စက်ဆီပေကျနေသော အလုပ်သမား လူငယ်များနှင့် ရွံ့ဗွက်ထဲမှ ကျေးလက်လူငယ်တို့သည် အောက်တန်းစား များသာဖြစ်သည်”ဟူသော အယူအဆမျိုးသည် လူငယ် ညီညွတ်ရေးကို မပေးစွမ်းနိုင်ပေ။ ခုခေတ်-ခုခါတွင် ယင်းသို့သော အယူအဆ များသည် လူငယ်များအတွင်း တစတစ လွင့်စဉ် ပပျောက်ရန် လှုပ်ရှားစပြုနေပြီဖြစ်ရကား လွန်စွာမှ ဂုဏ်ယူ ဝမ်းမြောက်ဘွယ် ကောင်းပေသည်။ ရှေ့အဖို့တွင်လည်း ထိုသို့ တူညီသည့် လှုပ်ရှားမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက် ပွားများလာစေရန်လည်း ကြိုးပမ်း လုပ်ဆောင်ကြရပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် နေ့စဉ် လူငယ် လုပ်အားပေး စခန်းများမှ အနည်းအများ ပေးစွမ်းလိုက်သော လူငယ် သွေးစည်းညီညွတ်ရေး စိတ်ဓာတ်များကို အမိအရ ဆုပ်ကိုင်၍ ထို့ထက် ပိုမိုမြင့်မားတိုးပွားအောင် ကြိုးပမ်းကြရန် လူငယ် လူရွယ်များအား တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသတည်း။ ။

မြတ်အေး

ရုံးဆင်းချိန်ဖြစ်သဖြင့် ဘတ်စ်ကားတိုင်းမှာပင် ခရီးသည်တို့ဖြင့် တင်းကျပ်နေပေသည်။ ဦးကျော်လူ မှာလည်း မှတ်တိုင်မှ စတင်ခွဲကတည်းက မတ်တပ်ပင် လိုက်ပါခဲ့ရ၏။ အမိုးတန်းကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆွဲကိုင်ထားရသဖြင့်လည်း လက်အံ့များပင် သေလှပြီ။ သို့သော် နေ့စဉ် ကြုံနေရသော

အမှိုက်ပွဲနီနီ

၁၉၀၆-ခုနှစ်

ကိစ္စမျိုးမို့ ဦးကျော်လူ စိတ်မပျက်မိ၊ စိတ်ပျက်စရာဟုလည်း မတွေးတောမိခဲ့ပေ။ ခရီးသွားချင်းအတူ မစာနာတတ်သော လူတွေကို ကြည့်ကြည့်ရင်းသာ ဦးကျော်လူခမျာစိတ်မသက်သာ ဖြစ်နေရရှာသည်။ မှတ်တိုင်တွင် ကားထိုးရပ်လိုက်သည်နှင့် အလှူအယက်တက်လိုက်ကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ကားပေါ် ရောက်နှင့် ပြီးသူများ ကလည်း ဖင်တနေရာစာ မလွတ်လိုက်နှင့် လွတ်လိုက်သည်နှင့် လူယက် ထိုင်ကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြည့်ကြည့်ရင်းသာ ဦးကျော်လူ စိတ်မောနေမိတော့သည်။ ကားတန်းကြီး အမျှင်မပြတ် တစီးပြီးတစီး လာနေပါလျက် ဘာကြောင့်မျှား ဣန္ဒြေရရ မရှိကြပါလိမ့်နော်။ ထိုင်စရာလဲ အနီးအနားမှာ ရှိတဲ့လူပဲ အေးအေး ဆေးဆေး ထိုင်ပါစေလား၊ ဘတ်စ်ကား တမှတ်တိုင်ပြီး တမှတ်တိုင် ကျော်လာ သလို ဦးကျော်လူ၏ အတွေး များလည်း အမျှင် မပြတ်နိုင်တော့။

တခုသော မှတ်တိုင်တွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးတဦး မပေါ့မပါး တက်လာသည်ကို ဦးကျော်လူ သတိထားလိုက်မိသည်။ ဒီ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးနှင့် ဘတ်စ်ကား စီးရသည့် ဒုက္ခကို ဦးကျော်လူ စာနာမိ၏။ ‘သူ့ခမျာ မတတ်သာလို့ စီးရတာဘဲလေ၊ ဘတ်စ်(စ)ကားဆိုတာ ရောမ ယောက်ျား

ကြီးတွေတောင် အတော်ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်း စီးရတာ ကလား’ ဟု ဦးကျော်လူ စဉ်းစား နေမိသည်။ ထို ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီး ကြီးက ကောင်းချင် ရှိဘဲလားမသိ၊ သူတက်လာသည့် အခိုက်မှာပင် ရှေ့

ဆုံး ခုံတနေရာ လူလွတ် သွားသည်။ ထိုနေရာ တွင် သူဝင် ထိုင် လိုက်မည် ဟန် ပြင်ကာရှိသေး၊ အသက် (၂၀) ခန့်ရှိ လူငယ်တယောက်က အပြေးကလေး ဝင် ထိုင် လိုက် သည်ကို ဦးကျော်လူ ရင်မောဘွယ်ရာ တွေ့ရပြန်သည်။ ဒီတခါတော့ ဦးကျော်လူ အတော်ကလေး ဒေါသဖြစ်ရသည်။ ထိုလူငယ်ကလေးသာ သူ့ အနားမှာ ရှိလျှင်တော့ ဂုဏ်ကဆွဲ၍ သူ့ကို ထိုနေရာက ဖယ်ရှားပစ်မိမည်လားတော့ မပြောတတ်၊ အသက်(၂၀) ဖျတ်ချုတ် လတ်လတ် လူငယ်တယောက် ဖြစ်နေပါလျက် မပေါ့မပါး အမျိုးသမီးတဦးကို နေရာ မပေးနိုင်သည်မှာ ရှက်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှ၏။ စင်စစ် သူ့အစကတည်းက ထိုင်နှင့်သည်ဘဲထားတော့၊ စာနာသမျှ ယဉ်ကျေးမှု တရားဖြင့် နေရာမှာပင် ဖယ်ပေးထိုက်သေးသည်။ ထိုသို့တွေးရင်း ထိုလူငယ်ကို မြင်မိလေ ဒေါသဖြစ်လေမို့ မျက်နှာကို လွဲလိုက်သည်တွင်.....

ညာဘက် ပြတင်းပေါက်အနားရှိ တဦးသော ခရီးသည်က လမ်းမပေါ်ကွမ်းသွေးကို ပစ်ကနဲ ထွေးချလိုက်သည်ကို ပက်ပင်းမြင်ရပြန်ပါ၏။

“အင်း...လူတွေဟာ အတော်ကို စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ နိုင်တာဘဲ”

ဦးကျော်လူခမျာ စိတ်ထဲမှာသာ ညည်းညူနိုင်ရှာ တော့သည်။ ဤလူတွေလိုက်သော ကွမ်းတံတွေးသည် လမ်းမပေါ်သို့ကျ၍ ပေရေကုန်ရုံသာ မဟုတ်။ ဘတ်စ်ကား နောက်ပိုင်း၌ လိုက်ပါလာသူများသို့လည်း စဉ်ကုန်သဖြင့် ကသိကအောက်ဖြစ်ရပေသည်။

“ဒီလိုလူတွေကို ဘယ်လိုပညာပေးရမလဲ”

ဦးကျော်လူ စဉ်းစား နေမိ ပြန်သည်။ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသားဆိုပြီးတော့ နိုင်ငံကြီးသားလုံမသိ၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ပရမ်းပတာ ကြောင့် တိုင်းတပါးသားတို့ အမြင်တွင် ရှက်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည် မဟုတ်ပါလား။

“မှတ်တိုင်ပါတယ် ဆရာ”

အရှိန်နှင့် ပြေးနေသော ဘတ်စ်ကားကို ရုတ်တရက် ဇက်သတ်လိုက်ရာ အနောက်တံခါးပွင့်သံမှာ ဂျိုင်းကန်မြည်ဟည်းသွားသည်။ တံခါးခလုတ်ကို ဖြုတ်ပြီး တံခါးမနာ အောင် လက်ဖြင့် အသာအယာ ထိန်းထားနိုင်ပါလျက် တအား ဆောင့်ဖွင့်လိုက်သည့် အဖြစ်ကို ဦးကျော်လူ အံ့ဩမဆုံးတော့။ ဒီလိုအသံကဘဲ နားဝင်ချီနေလို့ လားတော့ မပြောတတ်။ လက်မှတ်ရောင်းကလည်းဒီအတိုင်းဖွင့်၊ ခရီးသွားကလည်း ဒီအတိုင်းဖွင့်၊ သံတံခါးပင်မငုံ ကြာတော့ ပြုတ်လုနီးနေပြီ၊ ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်း ပြုနိုင်သော

ကိစ္စမျိုးတွင် တမျိုးသားလုံးပေါ်ဆ၍ ပြည်သူ့ပစ္စည်း တနှစ် တနှစ် မည်မျှ အလဟဿဖြစ်ရသည်ကိုမတွေးမိတော့ဘူး ထင်သည်။ ဦးကျော်လူသည် စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ကားပေါ်က ဆောင့်ကြိုးအောင်ကြိုး ဆင်းလိုက်သည်။

ခရီးတလျှောက်လုံး စိတ်ချမ်းသာ စရာဟူ၍ ဘာတခုမျှ မတွေ့ခဲ့၊ ပထမအသက် ၂၀-ပတ်ဝန်းကျင် လူငယ်ကို ဒေါသဖြစ်ရသည်။ ဒုတိယ ကွမ်းသွေးကို အရမ်းလွေးသူ၊ တတိယ ဘတ်စ်ကား တံခါးကို တအားဆောင့်ဖွင့်သူ၊ ဒီလိုလူတွေ အတွေးအခေါ်ပိုင်း စည်းကမ်းပိုင်းတို့တွင် နောက်ကျန် နေရစ်သမျှ တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ် အရေးသည် ရင်လေးစရာပဲ မဟုတ်လား၊ ဦးကျော်လူသည် တွေးလေ တွေးလေ မကျေနပ်လေ ဖြစ်လာသည်။ နိုင်ငံသားတဦးအနေနှင့် သူတို့ အပြုအမူများကို

ရှက်မိသည်။ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် စောစောက ဘတ်စ်ကား လက်မှတ်ကလေးကို လုံးတုတ်ပြီး အမှိုက်ပွဲနီနီကလေး ဆီသို့ တအား လွင့်ပေါက်ပစ်လိုက်သည်။ လတ် မှတ် စုတ် ကလေးသည် အမှိုက်ပွဲနီနီထဲသို့မသင့်၊ ဘေးသို့ လွင့်စဉ် ကျသွားသည်။ ဦးကျော်လူ သည် ယင်းကိုယူ၍ အမှိုက်ပွဲနီနီထဲသို့ ပြန်မထည့်လိုတော့ပြီ။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်လူနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် လျှောက်လာသော ၁၂-နှစ်အရွယ်ခန့်ရှိ လူငယ်က လေးကခပ်သုတ်သုတ်ကလေးလျှောက်သွားပြီး စောစောက လက်မှတ်စုတ်ကလေးကို ကောက်ယူလိုက်သည်။ ဦးကျော်လူ တအံ့တဩ ဖြစ်နေစဉ်မှာပင် ထိုလူငယ်ကလေးက အမှိုက်ပွဲနီနီကလေးကို ဖွင့်ပြီး လက်မှတ်စုတ်ကလေးကို ပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ဒီတော့

စာမျက်နှာ (၄၁) ဆို

ဒို့မေပေါ်မှ ရေနံ

ရဲမင်း

ရေနံသည် ဆန်၊ ကျွန်းသစ်များကို သို့ပင် မြန်မာ့စီးပွားရေး လောကတွင် အရေးကြီး အရာရောက်လှ ပေသည်။ ရေနံဟူသည်မှာ ကာဘွန်ဓာတ်၊ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဓာတ်၊ အောက်ဆိုဂျင်ဓာတ်၊ နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်၊ ကန်ဓာတ်တို့ ပေါင်းစပ်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် မြေဆီတမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ရေနံ၏ ထူးခြားချက်မှာ ရာ သိဉ်တုမရွေး၊ နေရာဒေသမရွေး ကမ္ဘာ့ မြေ အနှံ့ တည်ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေ သည်။

တချိန်က ကမ္ဘာမြေ၏ တဝက်မက သော မြေထုကို ရေလွှမ်းမိုးနေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ရေပြင်တွင် ရှင်သန်ခဲ့သော သစ်ပင်ငယ်များနှင့် သတ္တဝါငယ်များ သည် သေကျေပျက်စီးသွားသောအခါ ၎င်းတို့၏ရုပ်ကြွင်းများသည် ရေအောက် သို့ရေခဲသွားပြီး ရွှံ့ နှစ်များနှင့်ပေါင်း စပ်သွားခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာ သော် ရွှံ့နှင့် သဲတို့၏ ဖိအားကြောင့် ရုပ်ကြွင်းများ၏ အပေါ်လွှာမြေသည် ကျောက်ဖြစ်သွားခဲ့ရလေသည်။ ၎င်း ကျောက်လွှာသည်လေ့ရှိသွားသည့် အချိန်တွင် အပေါ်သို့ ခုံးကြွလာရပေ သည်။ ကျောက်လွှာ အောက်ထပ်ရှိ တခါက ရုပ်ကြွင်းများသည် ပုပ်သိုး

ဆွေးမြေ့ကာ ရေနံအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲ လာသည်ဟု သိပ္ပံဆရာများကဆိုကြပေ သည်။

ထို့ကြောင့် ရေနံသည်၎င်း၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့သည်၎င်း၊ ကျောက် မီး သွေးသည်၎င်း 'ရုပ်ကြွင်း လောင်ဆီ' များ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။

ကျောက်မြေကြောသည် ယေဘုယျအားဖြင့် သွေးကြောကဲ့သို့အပေါက် များရှိကြသည်။ ရေနံသည် ဖြစ်ပေါ် ရာတွင်မနေပဲ ထိုကျောက်မြေကြော အတိုင်း စီးသွားလာလေ့ ရှိသည်။ ဤ စီးကြောင်းကို ရေနံကြောဟု ခေါ်ကြ သည်။ ရေနံစီးကြောင်းသည် အလွန် တရာမာပြီး အပေါက်မရှိ ပိတ်နေသော ကျောက်ထုများဆီရောက်မှ အစီးရပ် သွားပြီး ထိုနေရာတွင် အိုင်ထွန်းနေ တတ်လေသည်။ ရေနံတိုင်းကို ယင်းအိုင် များပေါ်တွင် တူးရလေသည်။

မြန်မာပြည်တွင် ရေနံချောင်း၊ ရေနံချပ်၊ ချောက်၊ မင်းဘူး၊ လမ်းရွာ၊ ဖလံရွာ၊ ရွာသာယာ၊ ပိတောက်ပင်၊ အင်းတော်၊ ရေနံမ၊ ရမ်းဗြဲကျွန်းတို့၌ ရေနံ ထွက်ကြသည်။ ရေနံကို မြန်မာပြည် တွင် ၁၈၀၈-ခုနှစ်ကစ၍ တွေ့ရသော် လည်း ထိုခေတ်လူတို့က အသုံးမဝင်ဟု

သတ်မှတ်ကြသည်ဟုဆိုသည်။ မြန်မာ့ မြေကို ပထမဆုံး နင်းလာကြသော မျက်နှာဖြူအရာရှိ ပီးဟားနှင့် ဗိုလ်မှူး ကြီး ကော့တို့ကမူ ရေနံကို ရခိုင်ကမ်း မြောင်ဒေသတွင် လက်ဦးတူးဖော် သုံး စွဲကြသည်။ နောက်မှ ရခိုင်များသည် ရေနံချောင်း၊ ရေနံချပ်သို့ သွားရောက် တူးကြသည်ဟု အဆိုပြု ခဲ့ကြသည်။ တွင်းရိုး (ရှင်ဘုရင်များထံမှ ရေနံတူး ခွင့်ရခဲ့သူ သားစဉ်မြေးဆက်)နှင့် တွင်း စား (တွင်းရိုးများထံမှတဆင့် ဝယ်ယူ လုပ်ကိုင်သူ)များ၏ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ များအရမူ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀-ခန့်ကတည်းက ရေနံချောင်းတွင် ရေနံ စတင်တူးဖော်သည်ဟု သိရသည်။

ရှေးခေတ်က လူတို့ကရေနံကိုအသုံး မဝင်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြသော်လည်း ယခု ခေတ်ကြီးတွင်ကား ရေနံမရှိ၍ မဖြစ် ပေ။ ရေနံသည် ဓာတ်ဆီ၊ စက်ဆီ၊ ရေနံ ဆီ၊ ရေနံချေးစသည်ဖြင့် အသွင်အမျိုး မျိုးခွဲကာ လူ့ဘဝကို ချုပ်ကိုင်ထား သည့် စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက်နေရာယူထားကြသည်။ ရေနံ သာမရှိလျှင် မည်သည့် စက်ပစ္စည်းမှ မလည်ပတ်နိုင်ဘဲ ရပ်ဆိုင်းသွားမည်ဖြစ် သည်။ ထိုမျှသာမက ရေနံမရှိလျှင် ကြက်ပေါင်စေး၊ ချည်မျှင်တု၊ ဆပ်ပြာ၊ အမွှေးအကြိုင်၊ ပလပ်စတစ်၊ သုတ်ဆေး၊ ပိုးမွှားကာကွယ်ဆေး၊ ဆေးဝါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာမည်မဟုတ်ပေ။ ဤကား လက်လှမ်းမီသလောက် ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှန်၌ ရေနံသည်ရေနံထွက် ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်း ၂၃၄၇-မျိုးကိုဖြစ် ထွန်းစေပေသည်။

ရေနံသည် ကမ္ဘာ့စက်မှုလက်မှုလုပ် ငန်းကြီး၏ အသက်ဖြစ်နေရကား၊ နိုင်ငံ တိုင်းကပင် ရေနံကိုဝါယမစိုက်ထုတ်၍ ရွာဖွေတူးဖော်နေကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေနံတိုင်းများကို လက်ယက် တွင်းများ အနေဖြင့် ပုဂံ ခေတ်ကပင် စတင်တူးခဲ့ကြသည်။ ဗြိတိ သျှနယ်ချဲ့တို့ မြန်မာပြည်ကို သိမ်းပိုက် ပြီး၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ အရင်းရှင်တို့သည် ၁၈၈၆-ခုနှစ် တွင် ဘီအိုစီ ကမ္ပူဇီကို ထောင်လိုက်ကာ ၁၈၈၈-ခုနှစ်၌ ဘီအိုစီ က မြန်မာနိုင်ငံတို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ရေနံချောင်း၌ ရေနံတိုင်းကို တွင်းတူး စက်ဖြင့် စတင်တူးဖော်ခဲ့သည်။ ၁၈၈၈- ခုနှစ်က ဤသို့ဖြင့် ရေနံစိုမ်း ဂါလီ ၂-သန်းခွဲထုတ်ယူပြီး ၁၉၁၆-ခုနှစ်တွင် စံချိန်အမြင့်ဆုံး ဂါလီ ၂၀၃-သန်းခွဲ ကျော်အထိ ထုတ်ယူသွားခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီ ကလေး အထိ တနှစ်လျှင် ဂါလီသန်း ၁၅၀- နီးပါး ထုတ်ယူသွားခဲ့ကြပါသည်။

ရေနံသည် အမြဲတမ်းဈေးကောင်း သောပစ္စည်းတမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။ ကူဝိတ်နိုင်ငံသည် ၁၉၅၄-ခုနှစ် မတိုင်မီ က ဖွတ်ကျောပြာစုသည့် နိုင်ငံဖြစ် သော်လည်း ၁၉၅၄-ခုနှစ်မှစ၍ ရေနံ ကြောကြီးတွေပြီး တူးဖော်ကြ၍ နေ့ စဉ်ပီပီ ၂-သန်းကျော်ရသည်။ ကူဝိတ် အိမ်ထောင်စုတစုသည်တလလျှင် ဒေါ် လာ ၂၅၀၀၀ (မြန်မာငွေကျပ် ၁၂၅၀၀) ခန့်ဝင်ငွေရှိကြ၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဝင် ငွေအကောင်းဆုံးဖြစ်နေကာ ချမ်းသာ လျက်ရှိကြပြီ။ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းပေစွ။

ရေနံသည် ဝင်ငွေ ကောင်းသော ပစ္စည်းတမျိုးဖြစ်သည့်ပြင်စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း၏ အသက်လည်းဖြစ်နေသဖြင့် တော်လှန်ရေးအစိုးရသည် ရေနံကို ဂရု တစိုက် တူးဖော် နေလျက် ရှိသည်။ ၁၉၆၃-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁-ရက်နေ့မှ စ၍ ရေနံတိုင်းများနှင့် ရေနံလုပ်ငန်းကို

စာမျက်နှာ (၄၂) ဆို

ရှေးခေတ် မြန်မာပန်းချီဆရာများ အသုံးပြုသော ပန်းချီဆေး ဖော်စပ် နည်းကို စူးစမ်း လေ့လာကြည့်သော အခါ တကျောင်းတဂါထာ တရွာ တပုဒ်ဆန်းဟူ၍။ သို့လုပ်နည်း၊ ကိုင် နည်း၊ ဖော်နည်း၊ စပ်နည်း၊ ဥပဒေသတို့ တူသည်လည်းရှိ၏။ မတူညီဘဲ ကွဲ ပြား ခြားနားနေသည်လည်း ရှိ၏။ ယင်းအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ အငြင်းမပွားလိုပေ။

ယခုတင်ပြမည့် မြန်မာပန်းချီဆေး ဖော်စပ်နည်း များကား ကျွန်တော်

စေးတို့မှ ထုတ်နုတ်ယူသော အနက် ရောင်၊ အညိုရောင်စသည်တို့ ဖြစ်လေ သည်။

ပုဂံခေတ်ဦးပိုင်း၏ ပန်းချီလက် ရာများတွင် အများဆုံးအသုံးပြုသော ဆေးရောင်များမှာ အဖြူ၊ အနက်၊ အဝါ၊ အနီရောင်များ ဖြစ်လေသည်။ မြေခိုရင့်၊ မြေခိုနု၊ နံ့သာရင့်၊ နံ့သာ နုရောင်တို့ကို အသုံးပြုလေသည်။

ပုဂံခေတ်နောက်ပိုင်း ပန်းချီလက် ရာများတွင် အပြာရောင်နှင့် အစိမ်း ရောင်ကို တွေ့ဖက်၍ အသုံးပြုလာလေ

မြန်မာပန်းချီဆေး မြစ်ထွန်း

လေ့လာထားမိ သမျှကိုသာ တင်ပြ ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာ့ ပန်းချီဆေးတွင် အခြေခံ အားဖြင့် သုံးမျိုး သုံးစား ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ဤကား.....

- (၁) ချိတ်ဆေး
- (၂) မြေဆေး
- (၃) သစ်ဆေး ဟူ၍ ဖြစ်တိ၏။

ချိတ်ဆေးဟူသည်မှာချိတ်ရည်မှထုတ် ယူသော အနီရဲရဲအဆင်းနှင့် အနီညို ရောင်ဖြစ်လေသည်။ မြေဆေးဟူသည် မှာ မြေဖြူ၊ မြေဝါ၊ မြေခို စသည်တို့ မှ ထုတ်ယူသော အဖြူရောင်၊ နံ့သာ ရောင်၊ အဝါရောင်တို့ ဖြစ်လေသည်။ သစ်ဆေးဟူသည်မှာ သစ်ခေါက်သစ်

သည်။ ပုဂံခေတ်ကျောက်စာတို့တွင် ဆေးဒန်း၊ မြေဖြူ၊ ချိတ်၊ ဟသ်ပြဒါး တို့ကို ဆေးရေးရာ၌အသုံးပြုရန် ဝယ် ယူကြောင်း ရေးမှတ် ခဲ့ကြလေသည်။ ပန်းချီဆေးဖော်စပ်ရန် အနီကို ချိတ် နှင့် ဟသ်ပြဒါးမှလည်းကောင်း၊ အဝါ နှင့်အဖြူကို မြေဝါ၊ မြေဖြူတို့မှလည်း ကောင်း၊ အစိမ်းကို ဒုတ္တာမှ လည်း ကောင်း၊ အပြာကို မဲနယ်မှလည်း ကောင်း ထုတ်ယူခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် တဖန် ဆေးဒန်း၊ ဟသ် ပြဒါး၊ ဒုတ္တာ၊ ဆင်ခေါင်း၊ မြေဖြူ၊ ရေနံချေးမှိုင်း စသည်တို့မှလည်း ဆေး ရောင်များ ထုတ်နုတ် ယူပေးသေး၏။ ဆေးဒန်းမှအဝါရောင်ကိုရ၏။ ဒုတ္တာမှ

အပြာရောင်ကိုရ၏။ဟင်္သာပြဒါးမှ အနီရောင်ကိုရ၏။ ဆင်ခေါင်းမြေဖြူမှ အဖြူရောင်ကိုရ၏။ ရေနံချေးမိုင်းမှ ခင်ရောင်ကိုရ၏။

မြန်မာ့ဆေးရောင်အခေါ်အဝေါ်တွင် အဝါ၊ အနီ၊ အပြာကို မူလသွေးဟူ၍ ခေါ်ဆိုလေသည်။ ဤအရောင်များမှ ဆင့်ပွားယူသောအရောင်များ၊ ဥပမာ- အပြာနှင့် အဝါကို စပ်၍ရသည့် အစိမ်းရောင်မျိုးကို စပ်သုံးဟူ၍ ခေါ်ဆိုလေသည်။

ယင်းဆေးရောင်များကိုတမာစေး၊ ဥရုစေး၊ ကြက်ဥအကာရည်၊ ငါးကြင်းသည်းချေ စသည်တို့ဖြင့် ရောစပ်ဆန်းချုပ်အသုံးပြုရလေသည်။ ဆေးရောင်စုံ ဖော်စပ်နည်းများကို စွယ်စုံကျော်ထင်တွင် အသေးစိတ် ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်။

ရှေးမြန်မာ ပန်းချီဆရာကြီးများလက်သုံးပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆရသော 'ပန်းချီကျမ်း'တွင် ပန်းချီ ဆေးဖော်နည်းကို ရေးသားထားသည်မှာ....

ပန်းချီဆေးဖော်နည်း၊ ပုဇွန်ဆီဖော်နည်း
ပုဇွန်ဆီ ဖော်နည်း ကား ဆေးဒန်း၊ မြေဖြူကောင်း၊ ဟင်္သာပြဒါး၊ ဤသုံးပါးကို အမျှပြုပြီးမှ ဟင်္သာပြဒါးကို သာ၍ထည့်ရမည်။

ဂဠုန်အန်ဖတ်ဖော်နည်း
ဂဠုန်အန်ဖတ် ဖော်နည်းကား မြေဖြူ၊ ထုံး၊ မဲနယ်။

အစိမ်းဖော်နည်း
ဆေးဒန်း၊ မဲနယ်ထည့်ရမည်။ ရင့်ရင့်စိမ်းလိုလျှင် သစ်ရွက်ရည် ထည့်ရမည်။

စကားရောင် ဖော်နည်း
စကားရောင် ဖော်နည်းကား ဟင်္သာပြဒါး၊ ဆေးဒန်း နှစ်ပါး အမျှထည့်ရမည်။

ပန်းရောင် ဖော်နည်း
ပန်းရောင် ဖော်နည်းကား မြေဖြူနှင့် အနီကောင်းထည့်၊ ရင့်စေလိုလျှင် အနီကို သာ၍ထည့်ရမည်။ ပြေစေလိုလျှင် မြေဖြူကို သာ၍ထည့်ရမည်။

အဝါ ဖော်နည်း
အဝါ ဖော်နည်းကား သစ်စေးဆယ်၊ တကျပ်သား၊ ဟင်္သာပြဒါးတကျပ်သား၊ ဆေးဒန်းနှစ်ကျပ်သား ရောထည့်ရမည်။

အပြာ ဖော်နည်း
အပြာရောင် ဖော်နည်းကား သစ်စေးတဆယ်သား၊ ဆေးဒန်း နှစ်ကျပ်တမတ်သား၊ မြေငင် ငါးမတ်သားရောထည့်ရမည်။

စာသင်မြေး ဖော်နည်း
စာသင်မြေးဖော်နည်းကား ဆေးဒန်း၊ မြေဖြူ နှစ်ပါးအမျှ ထည့်ရမည်။

မဲ့ပြာ ဖော်နည်း
မဲ့ပြာဖော်နည်းကား မဲနယ်၊ မင်၊ နှစ်ပါးအမျှတွင် ဆေးဒန်း အတန် ထည့်ရမည်။

အနီ ဖော်နည်း
အနီဖော်နည်းကား၊ မြေနီမှုန့် တဆယ်သား၊ နှမ်းဆီ ဆယ်ငါးကျပ်သား၊ ချက်သောအခါ တမြင်စေ့ဆန်ဆန်၊ ကျွဲရေဖုတ်၊ အင်တွဲတန်ခိုထည့်၍ ချက်၊ သည်ထက်ကောင်းစေချင်လျှင် မြင်းခေါင်းနှာရောင်ဆီ၊ ဖုတ်ခြောက်အကောင်ဆီတွင် ထည့်၍ချက်၊ အနီလှစေလိုလျှင် ဆီတွင် ထိန်းညက်ပေါက် ပိန့်ပေါက်ထည့်၊ ဟင်္သာပြဒါး ဖြစ်လည်း နည်းတူပင်။ ပရုပ် ဖုံးမသိမ်အတန် ထည့်ရသော်ကား ကောင်းလှတော့သည်။

သွေးပြေ ဖော်နည်း
သွေးပြေ(အနီရောင်ခပ်ဖြောင့်ဖြောင့်ကို သွေးပြေရောင်ဟုခေါ်သည်။)ဖော်

နည်းကား မြေဖြူ၊ ဟင်္သာပြဒါးနှစ်ပါးအမျှ ထည့်၍ မြေဖြူကို သာရမည်။ စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။

ဆေးရောင်စုံအမည်နာမ
မြန်မာ့ ပန်း ချီ ဆေးရောင် စုံ ကို သဘာဝအနေအထားအရ ကဗျာဆန်ဆန် အမည်မှည့်ခေါ်သည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဆေးရောင်စုံကို ခေါ်ဆိုသည့် အမည်များကား....

မင်းလွင်မြူခိုးတိမ်ခိုးရောင်၊ ကနက်ရွှေရောင်၊ ဘော်ငွေရောင်၊ သာခွာငွေရောင်၊ ပတ္တမြားညိုရောင်၊ မိလ္လာအပြာညိုရောင်၊ မောင်းလဲလဲအပြာညိုရောင်၊ ချိတ်ပန်း ချိတ်ရောင်၊ ညောင်ကန်ကျက်အရောင်၊ ပန်းရည်ရောင်၊ ပန်းရောင်ခြယ်၊ ဖန်လဲ၊ ဖန်ရည်အနုရောင်၊ သန္တာရောင်၊ သန္တာကျောက်အနီရောင်၊ မေစကမည်းသောညိုမဲသည့်အရောင်၊ ဝါပန်ဖန်ရောင်၊ ဇော်ရန်းရောင်၊ ဇော်ဂျီရောင်၊ ပုဇွန်ဆီရောင်၊ ဂန္ဓမာရောင်၊ ဆဒ္ဒါန်ရောင် အစရှိသည်ဖြင့် အမည်နာမများမှည့်ထားလေ၏။

စမ်းသပ်ကြည့်သင့်သောပန်းချီဆေး
အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော မြန်မာ့ပန်းချီ ဆေး များ ကို အသုံးပြုကာ ရှေးခေတ်ဟောင်း သမယ က ပန်းချီကားများ ကို ရေးဆွဲ ထားခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းရှစ်ရာ ကျော် ကိုးရာ ကြာမြင့်သည့် တိုင်အောင် အရောင် မမှိန် ဆေးရောင်မပျက်သေးဘဲ တည်ရှိနေပေသည်။ ရှေးခေတ်က အသုံးပြုခဲ့သော မြန်မာ့ပန်းချီဆေးဖော်စပ်နည်းများကို ပန်းချီဝါသနာရှင်၊ သို့မဟုတ် ပန်းချီသုတေသီများက ပြန်လည်၍ ဖော်စပ်ကြည့်ကာ အစမ်းသဘောမျိုးဖြင့် ရေးဆွဲ ကြည့်သင့်သည် ထင်မြင်ယူဆပါသတည်း။ **မြင့်စွန်း**

လူတို့နေရာကမ္ဘာ

ယခင်တပတ်က ရောင်စုံ တင်တိမ်လွှာကြီးများ၏ အံ့ဘွယ်ကောင်းပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ၏။ ယခုအပတ်တွင်မူ ထိုရောင်စုံ တင်တိမ်လွှာကြီးများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဖော်ပြရပေမည်။

ကမ္ဘာ့ဝင်ရိုးစွန်း ဒေသများ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောင်စုံ တင်တိမ်လွှာကြီးများသည် သူရိယ နေမင်းကြီးအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ပေါက်ကွဲမှုကြီးများနှင့် သက်ဆိုင်၍ နေသည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက ယူဆကြပေသည်။ ဤနေရာတွင် စာရေးသူက အရပ်သုံးစကားဖြင့် နားလည်လွယ်အောင် ဖြောင့်ဖြောင့် စင်းစင်း ရေးသား ဖော်ပြလိုပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ သူရိယ နေမင်းကြီးသည် အရှိန် ပြင်းထန်စွာ ပေါက်ကွဲတောက်လောင်နေသော ဓာတ်ငွေ့လုံးကြီးတလုံး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဓာတ်ငွေ့လုံးကြီးသည် အတိုင်းမသိသော အပူရှိန်ဖြင့် ပေါက်ကွဲ တောက်လောင်နေ၏။ ထိုအခါ၌ နေတည်းဟူသော ဓာတ်ငွေ့လုံးကြီး၏ မျက်နှာပြင်မှ နေ၍ ဓာတ်ငွေ့ မီးလျှံကြီးများသည် တဟိန်းဟိန်းထကာ အာကာသထဲသို့ တခါတခါ၌ အညွန့်ထိုး၍ ထွက်လာတတ်ကြသည်။ နေမင်းကြီး၏မျက်နှာပြင်မှနေ၍ မိုင်ပေါင်းသောင်းနှင့်သိန်းနှင့် ချီကာပင် ထိုဓာတ်ငွေ့ မီး

တောက်ကြီးများသည် လျှံကာ၊ အန်ကာ လွက်လာတတ်ကြသည်။ အလွယ်မြင်သာအောင် ဥပမာပြရပါလျှင် ပွက်ပွက်ဆူနေသော ရေနွေးထဲမှ ရေနွေးငွေ့များလေထဲသို့ လွင့်ထွက်လာသည့်ပုံနှင့်ခပ်ဆင်ဆင်တူလေသည်။ ယင်းသို့ အားဖြင့် သူရိယ နေမင်းကြီးမှ ဓာတ်ငွေ့ မီးလျှံကြီးများ အန်၍လျှံ၍ ထွက်ပေါ်လာသောအခါတွင် ယင်းသည့် မီးလျှံကြီးများထဲတွင် ပါ၍လာသော ပရိုတွန် မြူများသည် ၎င်း၊ နယူထရွန် မြူများသည်၎င်း၊ အမြန်နှုန်း ကြီးမားစွာဖြင့် ဟင်းလင်းပြင်ထဲသို့ လွင့်ထွက်လာကြသည်။ (ပရိုတွန်မြူသည် ဟိုက်ဒရိုဂျင် အနုမြူ၏ ဝတ်ဆံဖြစ်၏။) ယင်းသို့အားဖြင့် ဟင်းလင်းပြင် အရပ်တကာသို့

ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန် မြူငယ်များလွင့်ထွက်လာကြရာ၌ ၎င်းတို့၏အပြေးနှုန်းမှာ တစက္ကန့်လျှင် မိုင် ၃၀၀၀- (သုံးထောင်)ခန့် အထိပင် လျင်မြန်ကြလေသည်။ ထိုမျှ လျင်မြန်စွာလွင့်စဉ်၌ လာကြသော ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန် မြူငယ်အချို့သည် လူတို့နေရာ ကမ္ဘာဆီသို့လည်း ဦးတည်ကာ ပြေးလွှားလာကြလေသည်။ ယင်းသည် မြူငယ်များ၌ သံလိုက်ဓာတ်များပါရှိလာလေသည်။ ထိုမြူငယ်များသည် ကမ္ဘာ့ လေထုထဲသို့ ရောက်လာသောအခါ၌ ကမ္ဘာ၏ မြောက်ဝင်းရိုးစွန်းဒေသနှင့် တောင်ဝင်းရိုးစွန်း ဒေသများဆီသို့သာ စုဝေးကြလေသည်။ အကြောင်းမှာမူကား ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာမြေလုံးကြီးအတွင်း၌ သံလိုက်ဓာတ်အစိုင်အခဲကြီးရှိ၍နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ (ထိုသံလိုက်ဓာတ် အစိုင်အခဲကြီး ရှိနေကြောင်းကို သဘောသားသုံး အိမ်မြှောင်များက လက်သေခံလျက်ရှိနေပေပြီ။ အထူးရေးစရာ မလိုတော့ပေ)

ကမ္ဘာ့ သံလိုက်ဓာတ် အစိုင်ကြီးမှ နေ၍ သံလိုက် အင်အား များသည် ကုန်ချာ ယက်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာ၏ပတ် ဝန်းကျင်ကို ပတ်ဝိုင်း၍ နေကြပေ သည်။ ထိုသံလိုက် အင်အားများနှင့် နေမင်းကြီးမှ လွှင့်ထွက်လာသော ပရို တွန်နှင့် နယူထရွန်များ တွေ့ကြသည်။ ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန်များ တွင်လည်း ပင်ကိုယ်ကပင် သံလိုက်ဓာတ်အင်အား များပါ၍ လာကြ၏။ ဤတွင် နေမှ ပြေးလာခဲ့သော ပရိုတွန်နှင့် နယူထ ရွန် မြူငယ်များသည် သံလိုက်ဓာတ်ဆွဲ အား အကောင်းဆုံးဖြစ်သော ကမ္ဘာ့ ဝန်ရိုးစွန်း ဒေသနှစ်ခုဆီသို့ လမ်း ပြောင်း ငြိမ်တည်ကာ စုပြုံ၍ ဝင် ရောက်လာကြလေတော့သည်။ ယင်းသို့ အားဖြင့် ဝင်ရိုးတန်းဒေသ ကမ္ဘာ့ သံ လိုက်ဓာတ် အားအကောင်းဆုံးနေရာ များသို့ ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန် မြူငယ် များက ဒုန်းစိုင်းပြေးဝင်ကာ စုဝေး ကြသော အခါတွင် နေမှ လာသော ယင်း မြူငယ်များသည် ကမ္ဘာ့လေထု ထဲ၌ ရှိ၍ နေကြပြီး ဖြစ်သော မြူ များကိုဝင်၍ တိုက်မိကြသည်။ ဖွဲ့စည်း ပုံကိုလည်း ပြောင်းလဲ ပျက်ပြားစေ သည်။ လေထဲက အနုမြူ များ ကို တုန်လှုပ် ခါယမ်းစေသည်။ ယင်းသည် လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် အလင်းရောင် သည် ပေါ်၍လာရ လေတော့သည်။ လှုပ်ရှားမှုကြောင့် အလင်းရောင်ပေါ် လာပြီး ထိုအလင်းရောင်၏အသွေးမှာ လှုပ်ရှား၍နေသော မြူများ၏ လှုပ် ရှားမှု လှိုင်းလျားများ ပေါ်၍ တည် နေလေသည်။

အလွယ် ဥပမာကို အရပ်သုံးစကား များဖြင့် ရေးသားရမည် ဆိုပါသော် နေလုံးကြီး၌ မီးလျှံကြီးများ ရှိသည်။

ထိုမီးလျှံကြီးများမှ မြူများ လွှင့်လွှက် နေသည်။ ထိုမြူများ၌ သံလိုက်ဓာတ် ပါလာသည်။ ကမ္ဘာ့ သံလိုက်ဓာတ် ၏ စက်ကွင်းထဲသို့ ထိုမြူများ ရောက် လာသောအခါ ဝင်ရိုးတန်း ဒေသများ ၌ ပြုံ၍ စုဝေးသည့် မြူများ၌ပါသော သံလိုက်ဓာတ်နှင့် ကမ္ဘာ့ သံလိုက်ဓာတ် တို့ ဆွဲငင်ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ နေမှ လာသော မြူများသည် ကမ္ဘာ့ လေထု ထဲက မြူများကို ဝင်တိုက်သည်။ ကဲ့ ပျက် ကြသည်။ လှုပ်ရှား ကြသည်။ ဤ တွင် အလင်းရောင် ပေါ်လာ၏။ ထို အလင်းရောင် ၌ အဆင် အသွေး အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ ဝင်ရိုးစွန်း ဒေသများ၌သာ ဆိုခဲ့သော ရောင်စုံ တင်း တိမ် လွှာ ကြီး များ ကို တွေ့မြင် နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤကဲ့သို့သော ရောင်စုံ တင်းတိမ် လွှာကြီးများသည် ယခင် ဆိုခဲ့သော နေပူ လှန်းထားသည့် တင်းတိမ်ကြီး တခုကို လေပြေ သုတ်သဖြင့် လှုပ်ခါ ယမ်းသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့်သာ တည်သည် မဟုတ်သေး။ တခါတရံတွင် ကောက် ပင်များသည် ရှင်သန်၍နေသောစပါး လယ်ကွင်းတွင် လေကလေး သုတ်ဖြူ လိုက်သော အခါ၌ စပါးပင် များ တနွဲ့နွဲ့ ယိမ်း၍ နေသလို အချို့သော ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှာကြီးများသည် အောက်ခြေကမလှုပ်ဘဲ အထက်ပိုင်းက သာလျှင် တယိမ်းယိမ်း လှုပ်ရှားနေ သည်ကိုလည်း မြင်ကြရတတ်လေသ သည်။

တဖန် နေ ၏ ပေါက်ကွဲမှုများ ကြောင့် လွှင့်စဉ်လာသော ပရိုတွန် နှင့် နယူထရွန် မြူ ငယ်များသည် ကမ္ဘာ့လေထုကြီး အတွင်းသို့ တစက္ကန့် လျင် မိုင် ၃၀၀၀ (သုံးထောင်) ခန့် နှုန်းဖြင့် ပြေးဝင်လာကြရာ၌ လေထု တွင် သိပ်သည်းဆ မတူသော အလွှာ များ ထပ်၍ နေသည်။ နေရာမျိုးကို ဝင်းရောက်လာ သောအခါ ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှားကြီးများသည် အလွှာ အလွှာကြီးများအဖြစ်ဖြင့် တခုအပေါ် တွင် တခုဆင်ကာ ဖြစ်ပေါ်နေသည် ကို မြင်ရတတ်ပြန်လေသည်။ ဤရောင် စုံတင်းတိမ်လွှာကြီးများ၌အပြာရောင် များ ဖြစ်ပေါ်နေသည်မှာ ဘာနှင့်မျှ မဆိုင်ဘဲ သိခြားကင်း၍ နေသော အောက်ဆီဂျင် ကေဓါတ် ခြပ်စင်များ နှင့် ထိခိုက် ရိုက်ခတ်မိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အောက်ဆီဂျင်က လည်း ကေဓါတ်မဟုတ်၊ အခြားဓါတ် နှင့် ပေါင်းကာ ခြပ်ပေါင်းဖြစ်၍နေ ပါလျှင် နေမှလာသော ပရိုတွန်နှင့် နယူ ထရွန်များနှင့် ဝင်လိုက်မိသောအခါ၌ အနီရောင်သည် ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှာ ကြီး၌ ပေါ်ပေါက်၍ လာရလေသည်။ နေမှလာသော ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန် မြူငယ်များက အထက်ပါ အတိုင်း လေထုကြီးအတွင်း၌ ခြပ်စဉ်အဖြစ်ဖြင့် အထီးတည်းသန့်ရှင်းစွာတည်နေသော နှိုက်ထရိုဂျင် ကေဓါတ်နှင့် ထိခိုက်ကြ သော အခါတွင် ရောင်စုံ တင်းတိမ် လွှာကြီး၌ အပြာရောင် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေသည်။

ရောင်စုံ တင်းတိမ် လွှာကြီးများ တခါတရံ ၌ ရှေ့ပိုင်းတွင် ဥပမာ ပေး ခဲ့သော နေလှန်းထားသည့် တင်းတိမ် စောင်ကြီးကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ အလင်း

စာမျက်နှာ(၃၇) ဆို

ကျွန်တော်တို့ ပေါက်တောကြီးရွာ တွင် စာသင်ကျောင်း မရှိပါ။ ထို့ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော် တို့ရွာမှ မိနစ် ၂၀-လောက် လျှောက် သွားလျှင် ရောက်နိုင်သော ပန်းရံစု ရွာထိပ်ရှိ အစိုးရမူလတန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ပညာသင်ကြရပါသည်။ ရွာနှစ်ရွာကြားတွင် လယ်ကွက် များ သာ ရှိသောကြောင့် တရွာမှတရွာသို့ လှမ်း၍မြင်နိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းအ သွားတွင် လူစုံအောင်စုရုံး၍ သွားရန် မလွယ်ကူသောကြောင့် အစုလိုက်အစု လိုက် သွားကြသော်လည်း ကျောင်း အပြန်တွင်မူ အားလုံးအတူတကွ ပြန် ကြမြဲဖြစ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်ပို၍ ကြီးသောသူများသည် မိမိတို့ထက်ငယ် ရွယ်သော ကျောင်းသားများအပေါ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြရန် တာဝန် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းအပြန် တွင် သုံးတန်းနှင့်လေးတန်းမှ ကျောင်း

သားများက ရှေ့နှင့် နောက်မှ ညှပ်၍ ငယ်ရွယ်သော ကျောင်းသားများကို အလယ်တွင်ထားကာ တန်းစီ၍ပြန်ကြ ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် ဖိုးထောင်တို့က ပို၍ ဂရုစိုက်ကြရပါ သည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သည် လေးတန်းကျောင်းသားများဖြစ်ကြပြီး အသက်အရွယ်လည်းအကြီးဆုံးဖြစ်ကြ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်အနက် တယောက်က ရှေ့ ဆုံးမှ သွားကာ တယောက်က နောက် ဆုံးမှနေ၍ ကျောင်းသားများကိုစောင့် ထိန်းကြပ်မတ်ပြီး ပြန်ကြရပါသည်။

+ + +
တနေ့သော်....

ညနေ ကျောင်းဆင်းချိန်တွင် ကျွန် တော်တို့တတွေသည် အခါတိုင်းကဲ့သို့ ပင် တန်းစီလျက် တာလမ်းကလေးအ တိုင်းလျှောက်၍ ပြန်လာကြပါသည်။ “တာလမ်းကလေး” ဆိုသည်မှာ ပန်းရံ

စုံရွာနှင့် ကျွန်တော်တို့ ရွာကို ဆက် သွယ်ထားသော လမ်းကလေး ဖြစ်ပါ သည်။

သာမန်လယ်ကန်သင်းထက်အနည်း ငယ်ပို၍မြင့်ပြီး ပို၍ကျယ်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့က “တာလမ်းကလေး”ဟု သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။ တာ လမ်းကလေးနှင့်ကပ်လျက် လှည်းလမ်း တလမ်းကိုလည်း အပြိုင်ဖောက်လုပ် ထားပါသည်။ လှည်းလမ်းကြောင်းတ လျှောက်တွင် သဲများထူထပ်စွာ ရှိနေ ပါသည်။ ပူးကပ်လျက်ရှိသော တာ လမ်းကလေးနှင့် လှည်းလမ်းတို့၏ တဖက်တချက်တွင်ကား ရွှေရောင်ဝင်း နေပြီဖြစ်သော လယ်ကွင်းပြင်ကြီးက ကျယ်ပြန့်စွာ နေရာယူထားပါသည်။ အချို့ လယ်ကွက်များမှ စပါးပင်များ သည် ရိတ်သိမ်းရန် အချိန်တန်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် လယ်ရှင်ဦးကြီးများ က ရိတ်သိမ်းရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အ တွက် ဝါးလုံးများဖြင့် ဖိ၍တုန်းလှဲ

ထားသဖြင့် တပင်ပေါ် တပင်ထပ်ကာ ယိုင်လဲလျက်ပင် ရှိနေပေပြီ။

ကျွန်တော်တို့သည် လယ်ကွင်းပြင် ကြီးကို ကြည့်ရှု ငေးမောလျက်၊ ရှေ့ဆောင်လူငယ်သိချင်းတပုဒ်ကို သိမြင် သိဆိုကြရင်း တာလမ်းကလေးပေါ်မှ ပျော်ပျော်ပါးပါးလျှောက်၍ပြန်လာကြရာ လမ်းတဝက်လောက်အထောက်တွင် ကျွန်တော်၏ ခြေလှမ်းများ တုံ့ကနဲ ရပ်သွားပါတော့သည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် သိချင်းဆိုသမျှား တိတ်ဆိတ်သွားပြီး ကျွန်တော်ပြောမည့်စကားကို ကျယ်လောင်သွက်လက်စွာ ပြောလိုက်သော ကျွန်တော် နောက်ဖက်မှ ကျောင်းသား တယောက်၏ အသံက ပေါ်ထွက်လာပါတော့သည်။

“ဟာ...ဟိုရှေ့က လယ်ကွက်ထဲက မီးခိုးတွေထွက်နေတယ်ဟေ့၊ ဟော... မီးခိုးတွေထွက် မီးညွန့် နီနီလေးတွေ တောင် ပါလာပြီဟေ့”

မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ပေ တရာကျော်ကျော်လောက် အကွာတွင် ရှိသော လယ်ကွက်အစပ်မှ မီးခိုးတလူ လူထွက်နေစဉ်လေခပ်ပြင်းပြင်းတချက် က ပင့်၍လိုက်လိုက်ရာ ဟုတ်ကန်ထဲ၍ တောက်သွားဟန် တူပါသည်။ လယ်ကွက်အစပ်ဆိုသည်မှာတာလမ်းနံဘေး ရှိ လှည်းလမ်းကြောင်းနှင့် လယ်ကွက် ဆက်စပ်နေသောနေရာကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ မီးလောင်နေပြီဟေ့၊ မြန်မြန်ပြေးကြမဖြစ်မယ်”

“အေး...ဟုတ်တယ်ဟေ့၊ လာ လာ ပြေးကြမယ်”

ထိုသို့တယောက်တပေါက်ပြောကြ ဆိုကြသမျှား ဆူညံ နေ ဆဲမှာပင် ကျောင်းသားများလည်း ရွာဆီသို့ ဦး တည်၍ပြေးကြရန် ခြေလှမ်းပြင်ကြပါ တော့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ် လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ကျောင်းသား အားလုံး၏ ရှေ့ဆုံးတွင် ရှိနေသော ကျွန်တော်သည် နောက်ဖက်သို့လှည့်၍ ရပ်လိုက်ပြီး လက်နှစ်ဖက်ကို ဘေးသို့ ဆန့်တန်း၍ တားထားလိုက်ပါသည်။ ကျောင်းသားအချို့ကလည်း “မပြေး ကြနဲ့ အုံးကွ၊ နေကြအုံး”ဟု အော် ဟစ်ပြောဆိုကြပါသည်။ ကျွန်တော်က လည်း.....

“ငါတို့တတွေ ဒီမီးကို ဒီအတိုင်း ထားခဲ့ပြီး အိမ်ပြန်ပြေးကြလို့ မဖြစ် ဖူး၊ အခုဆိုရင် လောင်ခါစဘဲရှိသေး တယ်၊ အိမ်ပြန်ပြေးကြမယ်ဆိုရင် ဒု၊ အိမ်ပြန်ရောက်မယ် အချိန်မှာ မီးတွေ ပြန့်သွားမယ်၊ လူကြီးတွေလာသတ်ပေ မယ်၊ တော်တော်နဲ့ ငြိမ်းမယ်မဟုတ် ဖူး၊ စပါးတွေလဲ တော်တော်များများ ဆုံးရှုံးသွားနိုင်တယ်။ အခုလို လောင် ခါစမှာ ဒု၊ တွေ့ဝိုင်းပြီး သတ်ကြမှ ဖြစ်မယ်”

“ဒါ-ဒု၊ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူးကွာ၊ အိမ်ကိုပြန်ကြတာဘဲ ကောင်းပါတယ်၊ လူကြီးတွေလာပြီး သတ်ကြမှာပေါ့၊ ဒါ လူကြီးတွေလုပ်ရမယ် အလုပ်ပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်ကွာ၊ သတ်မနေကြ ပါနဲ့၊ မီးလောင်နေတဲ့လယ်ဟာ ဒု၊ ရွာသား ပိုင်တဲ့ လယ်လဲ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပေါ့၊ တခြားရွာကပိုင်တဲ့ လယ် ဖြစ်နေရင် ဒု၊ တွေ့က ကြားထဲက ပင် ပန်းနေပါအုံးမယ်”

ကျောင်းသားနှစ်ယောက်က ထိုသို့ ပြောဆို ကန့်ကွက်ကြပါသည်။ ထိုအ ခိုက် နောက်ဆုံးမှ လိုက်ပါလာသူ ဖိုး ထောင်သည် ရှေ့သို့ပြေးတက်လာပြီး အယူအဆလွဲမှားနေသော ထိုကျောင်း သားနှစ်ယောက်အား ရှင်းပြလိုက်ပါ သည်။

“မနှစ်တုန်းက ဆန်အခက်အခဲဖြစ် တာ မေ့သွားကြပြီလားကွ၊ ဘယ်သူ ပိုင်တဲ့လယ်ဘဲဖြစ်ဖြစ် ဒီ့တိုင်းပြည်က လယ်မှန်ရင် ဒီ့လယ်ဘဲ၊ ဒီလယ်တွေက စပါးများများရမှ ဒီ့တွေ ထမင်း ဝယ်၊ အဲဒီတော့ ဒီမီးကို အားလုံး ဝိုင်းပြီး သတ်ကြရမယ်၊ ဒါပေမယ့် သူငယ်တန်းလေးနဲ့ သူငယ်တန်းကြီး ကျောင်းသားတွေကတော့ ငယ်ပါ တယ်၊ ဘယ် နယ်လဲဟေ့ - သူငယ်ချင်း၊ သူတို့ကို ပြန်လွှတ်လိုက်မယ်”

ဖိုးထောင်သည် သူပြောလိုသော စကားများကို ပြောရင်း ကျွန်တော် ကိုပါ တဆက်တည်း မေးမြန်းတိုင်ပင် ပါသည်။

ကျွန်တော် ကလည်း သဘောတူ လိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော် တို့သည် သူငယ်တန်းလေးမှ ကျောင်း သား ကျောင်းသူများကို ပြန်ခိုင်း လိုက်ပါသည်။ သူငယ်တန်းကြီးတွင်မူ လူကောင်ကြီးသောသူများကို ချန်၍၊ ငယ်ရွယ်သူ များကိုသာ ပြန်ခိုင်းလိုက် ပါသည်။ တတိယတန်းမှ အပြေးသန် သော ကျောင်းသား တယောက်ကို လည်း ရွာသို့ သွားရောက် အကြောင်း ကြားရန် လွှတ်လိုက်ပါသည်။ စကား ပြောနေရသည်နှင့်ပင် အတန်ငယ် ကြာ

စာမျက်နှာ(၃၁)သို့

ကျွန်တော်တို့သည် အလင်းရောင်ကို အားထားနေကြရသူများ ဖြစ်သည်။ အလင်းရောင်ရှိမှ အလုပ်လုပ်၍ ဖြစ် သည်။ အလင်းရောင် မရှိတော့သည်နှင့် အလုပ်ဟူသမျှကို ရပ်ဆိုင်းထားကြရ သည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝအားဖြင့် နေဝင်၍ မှောင်သွားသော ညအချိန် များတွင် အလုပ်အကိုင်မပျက်ရှိစေရန် လူသားတို့ကိုယ်တိုင် ဖန်တီး တီထွင် ထားကြသော ဆီမီးခွက်၊ ဖယောင်း တိုင်၊ လျှပ်စစ်မီးလုံး စသည် တို့ကို ထွန်းညှိကြရသည်။ ထိုသည်တို့မှ ရ သော အလင်းရောင်ဖြင့် ဆက်လက် အလုပ်လုပ်ကြရပေသည်။ ထို့ကြောင့် လည်း အလင်းရောင်သည် ကျွန်တော် တို့အတွက် အရေးကြီးသော လိုအပ် ချက်ကြီးတချက် ဖြစ်နေရပေသည်။ အထက်ဖော်ပြချက်မှ နေမင်းဆီမှ ၎င်း၊ မီးလုံးများမှ၎င်း အလင်းရောင် ကို ရရှိနိုင်ကြောင်းတွေ့ရမည်။ ယင်းတို့ ကို ‘ကိုယ်ပိုင်အလင်းလွှတ်ဝတ္ထုများ’ ဟု ခေါ်ကြသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် တို့သည် နေနှင့်မီးလုံးများသာမက ချုံ

လူ၊ လ စသည်တို့ကိုလည်း တွေ့မြင်နေ ကြရသည်။ ထိုသို့ တွေ့မြင်ရခြင်းမှာ ထို ဝတ္ထုများသည် ယင်းသို့ပေါ်ကျရောက် လာသော အလင်းရောင်ကို ‘ရောင်ပြန် ဟပ်’သောကြောင့် တွေ့မြင်ရခြင်း ဖြစ် ပါသည်။ ထိုသို့သော ဝတ္ထုများကို ‘တဆင့်ငှား အလင်းလွှတ် ဝတ္ထုများ’ ဟု ခေါ်သည်။ လကဲ့သို့ပင် ကမ္ဘာကြီး သည်လည်း တဆင့်ငှား အလင်းလွှတ် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးကို အာကာ သထဲမှ တက်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လကဲ့ သို့ပင် ထိန်လင်းနေကြောင်း တွေ့ရပေ မည်။ ထို့ကြောင့် အလင်းရောင်၏ ဂုဏ် သတ္တိတခုမှာ ရောင်ပြန်ဟပ်နိုင်သော သဘောရှိသည်။ ကြေးမုံပြင် (ကြည့် မှန်)ထဲတွင် မြင်တွေ့ရသော ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ပုံရိပ်(ရုပ်ပုံ)မှာလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်မှ တဆင့် ‘ထွက်’ သွား သော အလင်းရောင်သည် ကြေးမုံပြင်ကိုရိုက် ၍ တန်ပြန်လာပြီး ကျွန်တော်တို့၏မျက် စိ အတွင်းသို့ ကျ ရောက်လာ သော ကြောင့် မြင်တွေ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြင်ရပေသည်။

သို့သော် သင်၏ညာလက်ကို လှုပ် လိုက်ပါ။ မှန်ထဲမှ ပုံရိပ်သည် ဘယ် ဘက်လက်ကို လှုပ်နေကြောင်း တွေ့ရ မည်။ သင်၏ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို လှုပ်လျှင် ပုံရိပ်၏ ညာဘက် ခြေ ထောက်လှုပ်ကြောင်း တွေ့ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကြေးမုံပြင်ထဲတွင် ပေါ် သော ပုံရိပ်သည် ဘက်ပြောင်းပြန် ပေါ်ကြောင်းတွေ့ရပေမည်။ တဖန် ပုံ ရိပ်သည် ကြေးမုံပြင်၏ အနောက်တွင် ပေါ်သည်ဟုထင်ရပေသည်။ သို့သော် ကြေးမုံ၏ အနောက်တွင် ကားချပ် တချပ်ကိုထားသော် မိမိ၏ ပုံရိပ်သည် ထို ကား ချပ် ပေါ် တွင် လာမ ထင် ကြောင်း တွေ့ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပုံရိပ်ကို ‘ပုံရိပ်ယောင်’ဟုခေါ်ပါ သည်။ တဖန်မှန်အရှေ့တွင်ရပ်နေသော သင်နှင့်မှန်၏အကွာအဝေးသည် ကြေး မုံထဲတွင်ပေါ်သော သို့မဟုတ် ကြေး မုံအနောက်တွင်ပေါ်သော ပုံရိပ်နှင့် ကြေးမုံ၏အကွာအဝေးတို့သည် တူညီ နေကြကြောင်းကိုလည်း စမ်းသပ်တွေ့

လက္ခဏာကြည့်မှန်ဘီလူး၊ သို့မဟုတ် ဓါတ်ပုံ ရိုက်မှန်ဘီလူးကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသောပုံ ရိပ်မှာ စက္ကူကားချပ်၊ သို့မဟုတ် ဖလင်ပြားဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်သဖြင့် ထိုပုံရိပ်ကို “ပုံရိပ်စစ်” ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဖော်ပြပါ မှန်ဘီလူးမျိုးသည် အနားစောင်းတဝိုက်တွင်ပါးပြီး အလယ်တွင် ထူ၍ခုံးနေကြောင်း တွေ့ရမည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကို “မှန်ဘီလူးခုံး” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့သော မှန်ဘီလူးအတွင်းသို့ အလင်းရောင်ဖြတ်သွားလျှင် တဖက်မှ ပြန်ထွက်လာသော အလင်းရောင်များသည်မှန်ဘီလူး၏ “ဆုံချက်” ခေါ် နေရာတွင် အားလုံးသွားစုလာ တတ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ လက္ခဏာကြည့်မှန်ဘီလူးတချပ်ကို နေရောင်တွင် ထောင်ပြီး အခြားတဖက်မှ စက္ကူကားချပ် တချပ်ထောင်ထားပါ။ မှန်ဘီလူးကိုဖြစ်စေ၊ ကားချပ်ကိုဖြစ်စေ ရှေ့တိုး နှော့ဆုတ်လုပ်ပေးသောအခါ ကားချပ်တွင်အလွန်စူးရှပြီး တောက်ပသောနေရောင်အကွက်ကလေးကိုတွေ့ရမည်။ ထိုနေရာကို မှန်ဘီလူး၏ဆုံချက် ဟု ခေါ်ပါသည်။ မှန်ဘီလူးနှင့်ထိုဆုံချက်တို့သည် အဝေးကိုမူ “ဆုံတာ” ဟု ခေါ်ပါသည်။

တဖန် ရေထဲသို့ တုတ်ဟချောင်းကို ခပ်စောင်းစောင်းထားပြီး တဝက်ခန့်နှစ်ကြည့်ပါ။ တုတ်ကြီး “ကောက်” နေသကဲ့သို့ တွေ့ရမည်။ အမှန်အားဖြင့် တုတ် “ကောက်” သွားခြင်းမဟုတ်ပါ။ ရေထဲတွင် နှစ်ထားသော အပိုင်းရှိ တုတ်မှ ထွက်လာသော အလင်းရောင်သည် ရေမျက်နှာပြင်ကို ဖောက်၍ မျက်စိပေါ်သို့ ကျရောက်သောကြောင့် ထိုအပိုင်းရှိတုတ်ကို မြင်ရသည်။ တနည်းအားဖြင့် အလင်းရောင်သည် ပထမ ရေကိုဖြတ်လာရပြီး၊ နောက် ရေမျက်နှာပြင်ကိုဖောက်၍ လေထုကိုဖြတ်လာ

ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ အလင်းရောင်ဖြတ်သွားရသော နယ်နှစ်ခု၏ သိပ်သည်းမှုချင်း မတူညီမှုကြောင့် အလင်းရောင်သည် မိမိသွားရာလမ်းကြောင်းမှဘေးသို့ “ယိုင်” သွားရသည်။ ထိုအလင်းရောင် ယိုင်သွားမှုကြောင့် တုတ်သည် ကော့နေသည်ဟု ထင်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ခွက်တခွက်ထဲသို့ ရေအပြည့် ဖြည့်ပါ။ ထို့နောက် ခွက်အပေါ်တည့်တည့် မှနေ၍ခွက်အောက်ခြေသို့ “ကြည့်ပါ။ စိတ်သဲတွင် ခွက်အောက်ခြေ သည် အပေါ်သို့အနည်းငယ် “ကြွ” တက်နေသယောင် သို့မဟုတ် ခွက်၏အနက်သည် “တိမ်” နေ သယောင် ထင်ရပေမည်။ ဤသည်မှာလည်း အလင်းရောင် ယိုင်ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့အလင်းရောင်၏ သတ္တိနှစ်မျိုးကို တွေ့ကြုံပါ။ ယင်းတို့မှာ အလင်းရောင်သည် (က) တန်ပြန်လာနိုင်သည်။ (ရောင်ပြန်ဟပ်နိုင်သည်။) (ခ) အလင်းရောင်သည် ယိုင်သွားနိုင်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တဖန် နောက်တမျိုးကို လေ့လာကြည့်ကြမည်။ ယင်းမှာ သက်တန်ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းအကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ မိုးရွာပြီးစအချိန်တွင်နေမင်းရှိရာအရပ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်အရပ်တွင် သက်တန်ပေါ်လာတတ်ကြောင်း တွေ့ကြရပေမည်။ သက်တန် ပေါ်ရခြင်းမှာ မိုးရွာပြီးစ အချိန်တွင် မိုးစက်ကလေးများသည် လေထဲတွင် မျောနေတတ်သည်။ ထိုရေစက်ကလေးများအတွင်းသို့ နေရောင်ခြည် ဝင်သွားသောအခါ ထို မိုးစက်ကလေးအတွင်း၌ တကြိမ်ရောင်ပြန်ဟပ်မိပြီး ပြန်ထွက်လာသည်။ ပြန်ထွက်လာသော အလင်းရောင်သည် သက်တန်တွင် မြင်တွေ့နေကျ ဖြစ်သော အရောင် (၇) မျိုးအဖြစ်ကွဲပြီး ထွက်လာ

သည်။ ထိုအရောင် (၇) မျိုးကို သက်တန် “ရောင်စဉ်” ဟု ခေါ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ အများအားဖြင့် မြင်တွေ့နေကြရသော သက်တန်ရောင်စဉ်တွင် အနီရောင်သည် အပေါ်ဘက်ဆုံး၌ရှိပြီး၊ ခရမ်းရောင်မှာ အောက်ဘက်ဆုံး၌ရှိသည်။ သို့သော် တခါတရံ ယင်းသက်တန်၏ အထက်ဘက်တွင် အခြားသက်တန်တခုကို မှန်ဝါးဝါး မြင်တွေ့ရတတ်ပေသေးသည်။ ထိုသက်တန်နေရာရှိ မိုးစက်များအတွင်းသို့ နေရောင်ခြည် ဝင်သွားသောအခါ အတွင်း၌ နှစ်ကြိမ် အလင်းပြန်ခြင်းဖြစ်ပြီးမှ ပြန်ထွက်လာပေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသက်တန်တွင် ခရမ်းရောင်မှာ အပေါ်ဘက်ဆုံးတွင် ရှိပြီး အနီရောင်မှာ အောက်ဆုံးဘက်တွင် ရှိပေသည်။

ဤသည်မှာ သဘာဝအားဖြင့် အလင်းရောင် ကွဲထွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သုံးမြှောင် (တကြိမ်) ပုံ သဏ္ဌာန်ရှိ ဖန်ကုံးအတွင်းသို့ အလင်းရောင်ကို ဖြတ်သွားစေခြင်းဖြင့်လည်း ရောင်စဉ်ကို ရနိုင်ပါသေးသည်။ ဓာတ်ငွေ့ များကို တနည်းနည်းဖြင့် အလင်းရောင် ပေးပြီး ထိုထွက်လာသော အလင်းရောင်ကို သုံးမြှောင်ဖန်တုံးအတွင်း ဖြတ်စေခြင်းဖြင့်လည်း ရောင်စဉ်ကို ရနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဓာတ်ငွေ့ များကြောင့် ရသော ရောင်စဉ်တွင် ထောင့်မတ်မျဉ်းများ ပါရှိနေကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ ယင်းမျဉ်းကြောင်း များ၏ အရေအတွက်နှင့် နေရာတို့သည် ဓာတ်ငွေ့ အမျိုးမျိုးမှထွက်ပေးသော အလင်းရောင် အပေါ်တွင် တည်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်ငွေ့ အမျိုးအစားခွဲရာတွင် ရောင်စဉ်ဖြင့် ခွဲယူသောနည်းကို အများအပြား အသုံးပြုကြပေသည်။ နေနှင့် ကြယ်တို့တွင် ပါဝင်သော ခြပ်

စင် ဓာတ်ငွေ့ များကို ဤနည်းဖြင့် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ယခု ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့သော အလင်းရောင်မှာ ကျွန်တော်တို့ မြင်နိုင်သော အလင်းရောင်များ ဖြစ်သည်။ ကောင်းပြီ၊ မမြင်ရသော “အလင်းရောင်” ဟူ၍ ရှိပါသလား။ ရှိပါသေးသည်။ မျက်စိမမြင်ရသောသတယောဝ်သည် အလင်းရောင်ရှိပင် ရှိပြီးသော်လည်း သူ့အနေနှင့် မမြင်ရပါ။ ထို့အတူ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိအာရုံဖြင့် ခံစား၍ မသိနိုင်သော “အလင်းရောင်” ဟူ၍ ရှိပါသေးသည်။ ယင်းတို့မှာ သက်တန် ရောင်စဉ်၏ ဘေးတချက်တွင်ရှိသော အနီအောက် ရောင်ခြည်နှင့် ခရမ်းဘေးရောင်ခြည်များဖြစ်ပြီး အပူလှိုင်းများအနေဖြင့် ခံစားရသည်။ သို့မဟုတ် သင့်တော်သော ကိရိယာတခုခုဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်ပေသည်။ (မီးလုံး၊ ဖရောင်းတိုင်တို့ ပူသကဲ့သို့ပင်တည်း။)

ယခုအခါ သာမန်မီးလုံးများထက် ပို၍ တောက်ပသော မီးလုံးများ၊ ထုထယ်ကြီးမားသော အရာဝတ္ထုများကို ထွင်း ဖောက် ဖြတ်တောက် နိုင်သည့် “လေဆာ” ခေါ် အလင်းရောင် များကိုလည်း ကြုံဆတ်ထွင်နိုင်ကြပေသည်။ ထိုလေဆာ ရောင်ခြည်ကို ဆက်သွယ်ရေး၊ ဆေးကုသရေး၊ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရေးတို့ အတွက် အများ အပြား သုတေသန လုပ်ဆောင်လျက် ရှိကြပေပြီ။ အခြားသော နိုင်ငံများတွင် ဤကဲ့သို့ အသစ်အဆန်းများ၊ တွေ့ရှိချက်များကို တခုပြီးတခု ဖော်ထုတ်နေချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ ကလည်း နောက်မကျတန်းလိုက်၍ လေ့လာရပေမည်။ လေ့လာတတ်ထွင်ကြရန်လည်း ထိုက်တွန်းလိုက်ရပါတော့သည်။

ရှင်မင်းစော

ထိုနေ့ကား တနင်းလာနေတည်း။ ကို ဆရာ ဆရာမများ နားနေခန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ပြုရပါသည်။ “ဆရာ၊ ကျွန်တော် ကိုဝင်ခွင့်ပြုပါ ဆရာ” အခန်းဝတွင် ရပ်လျက် ဝင်ခွင့်တောင်းသည့် ကျောင်းသားတယောဝ်ကို တွေ့ရပါသည်။ လက်ထဲတွင်လည်း စာတစောင်ကိုင်ထားပါသည်။ ကျွန်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများ တော် သင်ကြားရသည့် အတန်းက

မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် အနေနှင့် ပညာရေးဒီပလိုမာ တနှစ်သင်တန်းက ပြန်လာပြီး နှစ်ဝက်မှ ဆက်လက် သင်ကြားရသောကြောင့် အသစ်ကျောင်းသားများကို မသိသေးပါ။ လူကိုသိနေသော်လည်း နာမည်အားလုံးကို မသိပါ။ ကြည့်လက်စ စာအုပ်ကိုပိတ်ကာ....

“ဝင်ပါ။ ဝင်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူ့ကို တွေ့ချင်လို့လဲ။ မင်းဘယ်အတန်းကလဲ”

ကျွန်တော်က သူဝင်လာသည်နှင့်တစ်ဆက်တည်း မေးလိုက်ပါသည်။

“ကျွန်တော် ၆ တန်းကပါဆရာ။ ကျွန်တော်လွန်ခဲ့တဲ့ အပတ်က ရွာကပြန်လာလို့ ဆရာကို ကျွန်တော်တို့ ဆရာမကြီးက စာတစောင် ပေးလိုက်လို့ပါ”

ပြောရင်း စာကို ကျွန်တော်အား လှမ်းပေးပါသည်။

“မင်း ဘယ်ရွာကလဲ”

“ယာဒိုကပါ ဆရာ။ အိမ်ကိုပြန်ပီးငွေနဲ့ စားစရာအချို့ ပြန်ယူတာပါ”

“မင်း - ဘယ်လိုသွားသလဲ၊ တောင်ငူကနေ ကားနဲ့ သွားသလား”

“ကားနဲ့ မသွားပါဘူး ဆရာ။ ကားခကလဲတက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်နဲ့ စောလူး ခြေလျင်ဘဲ သွားကြတယ်”

ခြေလျင်သွားတယ်ဆိုလို့ သူ့ကို ကြည့်လိုက်ပါသည်။ လူကလေး ပြတ်ပြတ်၊ လက်မောင်းသားကလည်း ဖုံးပုံရသည်။ လက်တို့အင်္ကျီကို ပင့်လိပ်ထားသည်။

“ဟေ-မင်းသွားနိုင်ရဲ့လား”

“သွားနိုင်ပါတယ် ဆရာ။ ကျွန်တော်တို့ သံတောင်ကနေ သုံးညအိပ်သွားရင် ရောက်ပါတယ်။ အဖော်နဲ့ သွားတော့ တမျိုးပျော်စရာဘဲ”

သုံးည အိပ်ခရီးကို ပျော်စရာကောင်းကြောင်း၊ အပြန်ခရီး၌ ပုလိင်းနဲ့ ကွမ်းသီးစသည် တို့ဝယ်လာပြီး ရောင်းသည်။ ဒီလိုနှင့်ဘဲ ရပ်ဝေးမှ ကျောင်းသားများ ပညာ ဆည်းပူးရသည်။ ကျောင်းသားလေး ပြန်သွားမှ သူပေးသည့်စာကိုဖတ်လိုက်ရပါသည်။ ဆရာ....

“ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကျန်းမာရွှင်လန်းလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဆရာလဲ သင်တန်းကပြန်လာပြီး သံတောင်မှာဘဲ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လို့ ဆရာအတွက်ဆရာမနဲ့လည်း အတူတူဆိုတော့ပိုပြီး အဆင်ပြေမှာဘဲ။ ဒါနဲ့ ဆရာ ကျမရေးချင်တာကဆရာရဲ့ တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးတဲ့ ‘အိုင်ကမ်းဖြူ’ အကြောင်းဘဲ။ သူ ဆရာတို့ ကျောင်းကနေ ဘယ်နှစ်ကထွက်သွားသလဲဆိုတာ မသိဘူး။ ၁၀-တန်းကျပြီး သူလဲ ပျောက်သွားတာဘဲ။ ၁၀-တန်းတုန်းက သူက ဗန္ဓုလအသင်း ခေါင်းဆောင်ဘဲ။ မဟုတ်မခံတတ်တော့ လွန်ဆွဲပွဲတုန်းက အလောင်းဘုရားအသင်းကညစ်လို့ သူအတော်ဒေါ်ပွဲပြီး ဆရာအချို့နဲ့ တောင် စကား များသေးတယ်” လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကျမတို့နဲ့ သိပ်မဝေးတဲ့ (နေရာ)မှာ အစိုးရနဲ့ ကယားသူပုန်တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်တယ်။ နောက်နေ့မနက် ရဲဌာနက ကျမကို ခေါ်ခေါ်လို့ သွားရသေးတယ်။ ပထမတော့ ဘာမှနားမလည်လို့ တမျိုးထင်ပြီး ကြောက်ရွံ့ သွားသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အိုင်ကမ်းဖြူကို သွားတော့ သူက ကျမဟာ သူ့ဆရာမဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်း။ သူလဲ ကျောင်းသားတယောက်ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားပြခိုင်းလို့ ကျမလဲ ရဲဌာနမှာ သူ့အကြောင်းသိ သလောက် ပြောပြ

ပါတယ်။ ရိုးသားတယ်၊ ပညာတော်တယ်၊ စံပြကျောင်းသားအဆင့်ထိ ရွေးချယ်ခံရဘူးကြောင်း၊ ပညာသင်ဆုတနှစ်ရဘူးကြောင်းပါ ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

သူကတော့ထဲမှာ စည်းရုံးရေးမှူးအဆင့်ဆိုဘဲဆရာ။ သူတော့ထဲ ရောက်သွားပုံက အလော်စိတ် ဝင်စားဘို ကောင်းတယ်ဆရာ။ သူဟာ လူငယ်ပီပီလက်ရှိပညာအရည်အချင်းနဲ့ မရနိုင်တဲ့ရာထူးကြီးတွေ လစာတွေကို တောထဲမှာရမယ်ဆိုလို့ လမ်းမှားကိုလိုက်မိတာဘဲတဲ့။ တောထဲတ ကယ်ရောက်တော့သူမြော်လင့်တာတွေမရ၊ လိမ်ညာခေါ်လာမှန်းသိလို့ မြို့ပြန်လာမယ်ကြံပြန်တော့လဲ လက်နက်ကိုင်တွေ ကြားထဲက မပြေးရဲ၊ ပြေးရဲပြန်ရင်လဲ တပ်မတော်က တောခိုသူပုန်ဆိုပြီး သတ်မယ်ကြားထားလို့ မှားလက်စနဲ့ မှားနေရာက ခုတပ်မတော်နဲ့ တွေ့မှ လူငယ်ကလေးတွေမှားတာကို အကိုကြီးလိုခွင့်လွှတ်ဆုံးမပြုစုလို့ အမြင်မှန်ရပါပြီလို့ ပြောတယ်။ သူ့ခုမှ ယူကျုံးမရဖြစ်ဟန်တူတယ်။ ကျမကငွေပေးတော့ သူမျက်ရည်ဝိုင်းနေတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့အိတ်ထဲကို အတင်းထည့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျမ ပိုမိုစိတ်ထိခိုက်သွားတာက သူဝတ်ထားတဲ့ ဖလန်နယ် အင်္ကျီလေးဟာ ကျမတို့ကျောင်းက တန်းမြင့်ကျောင်းထွက်အောင်ပေးတဲ့အင်္ကျီလေးဘဲ။

ဒါလောက်ဘဲဆရာ၊ သူက ဆရာကို မေးပါတယ်။

ဆရာကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ....

ရောင်းရင်း

နော်သရီးဇာ

ကျွန်တော် စာဖတ်ပြီး ရင်ထဲမှာတမျိုးဖြစ်နေသည်။ အမည်မဖော်ပြတတ်

ပါ။ အိုင်ကမ်းဖြူ- အိုင်ကမ်းဖြူ မင်းဘယ်လိုများ တောထဲရောက်သွားပါလိမ့်။ ဘုရားသခင်သံ သီတော်မူမည် ကျွန်တော့် မကွေးတတ်ပါ။

ကျွန်တော် သံတောင်ကျောင်းကို ၆၄-ခုနှစ် ရောက်သည်။ အဲဒီတုန်းက အိုင်ကမ်းဖြူသည် တန်းမြင့်ကျောင်းဘွဲ့ကံအတန်းမှာ သင်ကြားလျက်ရှိသည်။ ပညာကိုကြိုးစားသည်။ ဆရာဆရာမများကိုလေးစားသည်။ ကျောင်းအကျိုးကိုလည်း အထူးဆောင်ရွက်သည်။ ပထမအစမ်းမှာ ဒုတိယပင်ရသော်လည်း ပညာဗဟုသုတ အပြောအဆိုပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးစသည်တို့ ကောင်းမွန်မှုကြောင့် စံပြ ကျောင်းသား လူရည်ချွန်အဖြစ် ဆရာအားလုံးက သဘောတူရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ကြိုးစားမှုရှိသည်။ ပညာကို လိုချင်မှုတို့ကြောင့် တန်းမြင့် ကျောင်းထွက်စာမေးပွဲ နှစ်ချင်းအောင်ခဲ့သည်။ နောက်နှစ်လည်း အိုင်ကမ်းဖြူသံတောင်မှာပင် ဆက်နေသည်။

ကျွန်တော် မမေ့သေးပါ။

တနေ့ အိုင်ကမ်းဖြူ ကျွန်တော် အိမ်ကိုပေါက်လာပြီး မျှစ်များ တပလိုင်းကြီး လာပို့ပါသည်။

“ဟေ့ - အိုင်ကမ်းဖြူ၊ များလွန်းလှချည်လားကွ၊ တို့ ၂-ယောက်ထဲမကုန်ပါဘူး”

“ဆရာကလဲ တခါထဲ စားမကုန်လဲ ပါးပါးလှီးပြီး ကျပ်ခိုးစင်မှာ

အခြောက်လှန်းထားပေါ့ဆရာ၊ ဒါမှမဟုတ်လဲ မျှစ်ချဉ်လုပ်ထား၊ ကျွန်တော် ဝါးဖူးခတ်လာပေးမယ်။ တခါတခါ ထော်ညာ (ဝက်သား)နဲ့ သိပ်လိုက်တယ်ဆရာ”

“ကောင်းတယ်ကွာ၊ မင်းကော၊ ကိုယ် ဘာသာဘဲ ချက်စားသလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ၊ ကျွန်တော်ရယ်၊ စော့ဂျိုးရယ်၊ နောက် အိမ်လဲ ငှားမနေတော့ဘူး၊ ဝါးကပ်ကာ၊ ဝါးမိုး၊ ကိုယ် ဘာသာဘဲထိုးပြီး တောင်ကုန်းမှာဘဲနေတယ်။ အခုလိုတော့ထဲ ကျောင်းအားရင် ဟင်းရှာသွားတာဘဲ။ မနေ့က စော့ဂျိုး- ခေါ (ပွေး) တကောင် ‘ဘိနဲ့’ ထောင်လို့ ရတယ်။ သုံးကြွယ် (သုံးပိဿာ) ကျော်တယ်ဆရာ။ ညမှလာပို့မယ်။ ဆရာစားသလား”

“စား ပါတယ် ကွယ်၊ ဆရာလဲ ကျွတ်တွယ်မှာကြောက်လို့ မသွားရဲဘူး။ မင်းဘယ်နှစ်လုံး တွယ်ခံရသေးသလဲ”

“၃-လေးလုံးဘဲ ဆရာ၊ ဆေးရွက်ကြီး ခြေထောက်ပတ်သွားလို့ လက်မှာဘဲ တွယ်တယ်။ သွားတော့မယ်ဆရာ။ ချမ်းလာပြီ”

(သူ့ခမျာ စွပ်ကျယ် လက်ပြတ်၊ လုံချည်တို့နှင့် တကိုယ်လုံး စိုရွှဲနေသည်။)

အိုင်ကမ်းဖြူ လှေကားပေါ်မှဆင်း

သွားလေပြီ။ အော်ပြီးပြောသွားသေးသည်။

“ဆရာတိုက်တဲ့လဘက်ရည်မသေဘဲတော့ဘူး- ဆရာ၊ မကြိုက်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အကျင့်ပါမှာစိုးလို့ပါ”

ထူးချွန်သည့် ကျောင်းသား၊ လူတိုင်းကို လေးစား ရိုသေတတ်သည့် ကျောင်းသားမျိုး ဆရာတိုင်းက ချစ်ခင်တတ်ပါသည်။ ထိုကျောင်းသားမျိုးကလည်း ဆရာက ချစ်စေလိုသဖြင့် ချဉ်းကပ်ရမှန်းလည်း နားလည်တတ်ကြသည်။

ကျောင်းဆင်း တညနေ။

အိုင်ကမ်းဖြူတို့ ကျောင်းသားတသိုက်နှင့် ကျနော် ဘဲခြံဆောက်ရန် ဝါးသွားခတ်ပါသည်။ လမ်းမှာလည်း ရယ်စရာ၊ ရွှင်စရာ စကားများ ပြောသွားကြသည်။ ပုပြင်များ သူတို့ကို ပြောပြသည်။ သူတို့လည်း တဟားဟားနှင့် ပျော်စရာ ကောင်းပါသည်။

“ဆရာ-ဝါးခြမ်းမထမ်းပါနဲ့ ဆရာမနိုင်ပါဘူး၊ ၂-ခြမ်းဘဲ ထုထမ်းပါ”

“အောင်မယ်လေး- အိုင်ကမ်းဖြူ၊ နိုင်ပါတယ်ကွာ၊ မင်း- စည်းသာပေးစမ်းပါ” ကျနော်ကလည်း အားကျမခံ။

စောပေါလ်လုကလည်း....

“ဝါးတွေကို ချောက်ထဲမှာ ဆင်းခတ်ရမယ်ဆရာ။ လမ်းမကြီးနားမှာ မရှိတော့ဘူး၊ အားလုံးခတ်ကုန်ကြပြီ”

ကျွန်တော်တို့တော့ အောက်ဈေး
အောက်၊ သူတို့အခေါ် (သင်းချိုင်း
ကုန်းအောက်) မိုင်ဝက် ကျော်ကျော်
ဆင်းသွားရပါသည်။ ရောက်လျှင်
ခုတ်သူကခုတ်၊ ဖြတ်သူကဖြတ်၊ နှီးဖျာ
သူကဖျာ၊ စည်းသူကစည်း၊ အားလုံး
ဝိုင်းလုပ်ကြသည်။ ကျွန်တော် အတွက်
လည်း ၁၀-ခြမ်း စည်းခိုင်းလိုက်သည်။

“ဆရာ...ဝါးကအရင်၊ အစိုလည်း
အစို ဆိုတော့ ဆရာ မထမ်းပါနဲ့၊
နှစ်ခြမ်းဘဲ ထမ်းပါ” အိုင်ကမ်ဖြူက
နှီးဖျာရင်း လှမ်းပြောပါသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ထိမထင်၊
“ထမ်းမယ်ကွာ၊ မင်းကြည့်နေ” အား
လုံးပြီးသည်နှင့် လမ်းမကြီးပေါ်သို့
အသီးအသီးထမ်းပြန်ကြသည်။ မော
လည်းမော၊ အတက်လည်းအတက်၊
အကျင့်လည်းမရှိသဖြင့် ဝါးတရိုက်
တက်လိုက်၊ နားလိုက်၊ သွားလိုက်လုပ်
ရသည်။ အားခွန်လည်း ကုန်ခန်း၊
မိုးတွင်းဖြစ်သောကြောင့် ကျွတ်က
လည်း ခြေမကြား တွယ်ထားသည်။
သွေးကလည်း ထွက်၊ မတတ်နိုင်။ ဝါး
ခြမ်း ဆယ်ခြမ်းနှင့် ဖင်ထိုင်လဲကြသည်။
တယောက်တည်း ကျန်နေသည်။ အား
လုံးလိုလိုပင် လမ်းမကြီးသို့ ရောက်ကုန်
ကြသည်။ အိုင်ကမ်ဖြူ တယောက်
တည်း ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ဆင်းလာ
သည်။ ကျွန်တော် ဝါးခြမ်း သူပင်
ထမ်းပြန်သည်။ မျက်နှာကလည်း ပြုံး
ပြဲ့နှင့်၊ ကျွန်တော် ရင်ထဲမှာလည်း
ကြည်နူးမှု အနန္တ၊ သူ့နောက်မှဘဲ အမှီ
လိုက်ရပြန်သည်။

အိုင်ကမ်ဖြူတို့ဆောက်ပေးခဲ့သော
ဘဲခြံလေး ယခုတိုင် ရှိနေသေးသည်။
မပျက်စီးသေးပါ။ ကျွန်တော်ကို ဝါး
ခုတ်ပေးသည့် ကျောင်းသားများထဲမှ
၂-ယောက်က တက္ကသိုလ် ပညာရည်
သောက်စို့လေပြီ။ ၃-ယောက်က ဘယ်
ကိုရောက်သွားသည်မသိပါ။ အိုင်ကမ်
ဖြူတယောက်သာ တောထဲကို ရောက်
သွားသည်။ အခုတော့မြေပေါ်အသက်
ရှင်လျက် ပြန်ရောက်လာသည်။

ဆရာ-ဆရာမများသည် ကလေး
များ စာမေးပွဲအောင်ရေးသာမက အ
ထက်တန်း ပညာရပ်များကို ဆက်လက်
သင်ကြားနိုင်ရေး၊ ခိုင်မာသောအခြေခံ
ချနိုင် ပေးနိုင်ရမည့်အပြင် စာသင်ခန်း
ကျဉ်းကျဉ်းလေး၌သာ အချိန်မကုန်
စေဘဲ ကျောင်းသားတို့နှင့် ပညာရေး
လက်တွေ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအချိန်တွင် လက်
ပွန်းတတီး ရင်းနှီးခြင်းဖြင့် ပညာရေး
လမ်းညွှန်မှု၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
လမ်းညွှန်မှုတို့ကို တည့်မတ် ပေးနိုင်ရ
မည်။ ဆရာ-ဆရာမများ အနေနှင့်
ကျောင်းသား များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်
အခြေအနေကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့
လာပြီး ဆိုရှယ်လစ်အသီးအပွင့် ပညာ
ရေးကို ပြည့်စုံစွာ ခံစားစေလျက် ဆို
ရှယ်လစ် စီးပွားရေး ထူထောင်မှုတွင်
အုတ်တချပ်၊ သဲတပွင့် ဖြစ်နိုင်ရေး အ
စွမ်းကုန်ကူညီသင့်ပါသည်။ သို့မှလည်း
အမျက်သမား သွေးဆောင်မှုကို နှုတ်
တော့ဒူးတွေ ကြုံလာသည့် အခါ ကိုယ်
တိုင်သိလာသော အတွေ့အကြုံနှင့် မိမိ
ဘဝကို မိမိသာလျှင် ကြံ့ကြံ့ ခံကာ
တားဆီးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(အိုင်ကမ်ဖြူတယောက် ဘဝလမ်း
ကြောင်း ဖြူးမြှောင်ပါစေ။)

မောင်မြင့်မယ်

စာမျက်နှာ (၄) မှ အဆက်

စုပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်ဖို့ဆိုတဲ့လေ့
ကျင့်ပညာပေးရေး အပိုင်းတွေ ပြော
ရင်တော့ အများကြီးဘဲ ညီမ၊ အဲဒါ
တွေ အားလုံးကို သင်ကြားကြရတယ်၊
လေ့လာမှတ်သားဆည်းပူးကြရတယ်၊
လူငယ်တွေမှာ ခံယူချက် ပြည့်ဝရေး
အတွက် ဒီလူငယ်ရေးရာကဏ္ဍကို လူ
ငယ်ရေးရာဌာနက တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ကိုယ်တိုင် လာရောက်သင်ကြားပို့ချ
ပေးကြတယ်။

အဲ-နောက်ဆုံးကဏ္ဍမှာတော့ လေ့
ယာဉ်ငယ်ကလေးတွေ တည်ဆောက်
ကြရပြီး လက်တွေ့ ပျံသန်းခဲပြီး ဖြစ်
တဲ့ လေယာဉ်ပုံ စံငယ်ကလေးတွေရဲ့
အမျိုးအမည်၊ အမျိုးအစား အ
ကြောင်း၊ လေယာဉ်ပုံစံငယ်ကလေး
တွေ ကိုင်တွယ် တည်ဆောက်ပုံနည်း
စနစ်ကအစ လေထဲမှာ ပျံဝဲပြီး မပျက်
မစီးဘဲ မြေပြင်ကို ပြန်လည်ဆင်းသက်
လာစေတဲ့ နည်းစနစ်တွေအထိ စာတွေ
ရော လက်တွေ့ပါ သင်ကြရတယ်။

ဒီလောက်ဆိုရင် မမတို့ လူငယ်
(လေကြောင်း) အဖွဲ့မှာ ဘယ်လို
ပညာရပ်တွေ သင်ကြား ပေးနေတယ်
ဆိုတဲ့ သင်ကြားမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်
တွေအကြောင်းကို ညီမ နားလည်
လောက်စေပေါ့နော်၊ နောက်အပတ်
ကျရင် လေယာဉ်ပုံစံငယ်ကလေးတွေ
ကို လူငယ် (လေကြောင်း) အဖွဲ့ဝင်
ကျောင်းသား ကျောင်းသူကလေးတွေ
ကိုယ်တိုင် တီတွင် ကြံဆပြီး တည်
ဆောက် ကြပုံ အကြောင်းကို မမ
ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကြီး ပြောပြဦး
မယ်နော်။

မမသိတာ
လူငယ် (လေကြောင်း)
သဖွဲ့ဝင်တဦး

ကဗျာပြိုင်ပွဲ (၅) တွင် တောင်သူ
လယ်သမားတို့ မိုးအခါ၌ လယ်မြေကို
ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြ သည်နှင့် ပတ်
သက်၍ မိမိမြင်မိ၊ တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊
တွေ့စားတော့မိ၊ ဆင်ခြင်မိသော
အကြောင်းအချက်များကို ‘လယ်ထွန်
ချိန်’ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့် အညီ
သံပေါက်ကဗျာဖွဲ့ ဆိုရန် စည်းကမ်း
သတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းပြိုင်ပွဲ
အတွက် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ပြိုင်ပွဲ
ဝင် ကဗျာ ၁၇၂-ပုဒ်ရောက်ရှိလာသည်။

ယင်းကဗျာတို့ကို စိစစ်ရွေးချယ်ရာ
၌ အရေးအဖွဲ့ဘက်တွင် တိုးတက်မှုရှိ
လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ များသော
အားဖြင့် သံပေါက်ကဗျာ စည်းနှင့်
အညီ ဖွဲ့ဆိုနိုင်ကြသည်။ မြန်မာကဗျာ
ဖွဲ့ဆိုရာ၌ သံပေါက်ကဗျာသည် အခြေ
ခံဖြစ်သည်။ သံပေါက်ကဗျာကို ပိုင်နိုင်
စွာဖွဲ့ဆိုနိုင် သူ သည် အခြား ကဗျာ
အမျိုးအစားများကို ဖွဲ့ဆိုရာ၌ အခက်
အခဲမရှိ အောင်မြင်စွာ ဖွဲ့ဆိုလာနိုင်
မည်ဖြစ်သည်။ ယခု သံပေါက်ကဗျာ
ပြိုင်ပွဲ၌ သံပေါက်ကဗျာကို မှန်ကန်စွာ
ဖွဲ့ဆိုလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရာ ဝမ်းသာ
ဖွယ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တဦးနှစ်ဦးမှ
အပ များသောအားဖြင့် အကြောင်း
အရာဘက်တွင်မူအားရစဖွယ်မကောင်း
သေးပါ။ ထိမိပိုင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။
ကဗျာကောင်းတိုမည်သည် အရေးအဖွဲ့
လည်းကောင်းရပါမည်။ အကြောင်း
အရာလည်း ကောင်းရပါမည်။ ခံစား

ချက်ပါပါ၊ ထိထိမိမိ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်တင်
ပြနိုင်ရပါမည်။ ပြိုင်ပွဲဝင်သူတို့ ဂရုပြုစေ
လိုပါသည်။

ယခုလ ပြိုင်ပွဲတွင် အောက်ပါ
ကဗျာရှင် ၂-ဦး၏ ကဗျာ ၂-ပုဒ်ကို
ပထမနှင့် ဒုတိယဆု ချီးမြှင့်ကြောင်း
အဖွဲ့က ကျေညာပါသည်။ တတိယဆု
အဆင့်မီ ကဗျာများမပါရှိသဖြင့် မချီး
မြှင့်နိုင်ပါ။ ရှေ့လ ပြိုင်ပွဲများတွင်မူ
ဆုအားလုံး ဆွတ်ခူးနိုင်မည်ဟု မြှော်
လင့်ပါသည်။

ပထမဆု (၂၆/-)
မောင်ကျော်ကျော်မိုး
တဆင့်၊ ဦးဘရွှန်း ဒေါ်သက်မေ
သခွပ်တောရပ်၊ ရွှေဘိုမြို့။
ဒုတိယဆု (၁၅/-)
မောင်နီလတ်၊
တဆင့်၊ ဦးသေမင်းမေ
အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရန်ကုန် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်၊
ကန်တော်ကလေး စာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

+ + +
လယ်ထွန်ချိန်
တောင်ဆီကမဲ
တိမ်ညိုခဲ
ပုလဲမိုးပေါက်ကျ။
မိုးဦးဖွဲ့ဖွဲ့
ရွာသွန်းကြ
လယ်ထဲ ဆင်းချိန်ပ။
မြက်ခင်းနွယ်လျှင်
ချုံသစ်ပင်
ရောင်ရှင် စိမ်းစိုစွ။

တို့ပြည်သက်အား
ဆန်စပါး
စိုက်ငြား ချိန်အစ။
မိုးရေဖွေးဖွေး
တို့လယ်ဘေး
တာဝေး ကျယ်ပြန့်လှ။
အရက်ဘက်လျှင်
ထွန်ကိုငင်
နှားနှင့် လယ်ဆင်းကြ။
ထွန်ထယ်ကိုပြင်
လယ်သို့ဝင်
အားအင် လွန်တက်ကြ။
အဖော်ကိုခေါ်
တကြော်ကြော်
ရွှင်ပျော် ညီညာဖျ။
မလင်းတလင်း
နံနက်ခင်း
လယ်တွင်း ထွန်ရေးချ။
ကန်သင်းကိုပတ်
ထွန်ရေးထပ်
အစပ်မြှောင့်ဖြူးစွ။
မိုးပေါက်ကျကာ
မြေမွလာ
ထွန်စာ ဖွားဖွားထ။
နှင်တံကိုမြှောက်
နှားကိုငေါက်
ချွေးပေါက် ယိုစီးကျ။
ခိုင်းနှားညီနောင်
အားကိုဆောင်
ညက်အောင်ထွန်ပါမှ။
ရိုးပြတ်ငုတ်တုတ်
အမြစ်ပြုတ်၊
မြေမြုပ် ဩဇာချ။
ပေါင်းပင်ခုတ်ဖြတ်
လယ်တောစပ်
မလပ်အောင်သာပ။
နှားချေးချရာ
ဓာတ်ဩဇာ
ထပ်ကာ ပက်ဖြူးကြ။
ထွန်စက်မောင်းသံ
တည့်တည့်
သိပ္ပံ စနစ်ကျ။

စာမျက်နှာ (၂၀) ဆို

လူငယ် သတင်း တစ်ပုံ

လူငယ်များအား အများအပြားနေ့
ကိုယ်တိုင်အားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
ပိုမိုသိပ္ပံတက္ကသိုလ်တို့ပေးသော
လုပ်ငန်းစဉ်ကိုပြောပြနေပါ။

အလယ်ပိုင်းတိုင်းများသို့ များသား
များသားသောပိုင်းအားဖြင့်အားပြုပေး
ပေးနေပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့နယ်အတွင်းအ.ထ.က.၂ သာသနာ့ဌာန
သားများမှိုင်း၅၀၀ ပေးပို့သောအားဖြင့်
အများအပြားများစွာ ပြောပြနေပါ။

အထက်တန်းအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး

ရန်ကုန်အတွင်း(၁၀)နှစ်အတွင်းအားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး

အထက်(၁)နှစ်အတွင်းအားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး
အများအပြားအားဖြင့်အားပြုပေးပြီး

ကဗျာဖြင့်ပွဲ ခင်းကမ်းချက်

- (၁) ရွှေဆောင်လူငယ် ဂျာနယ်ဖတ်သူ အသက် ၁၀-နှစ်အောက် လူငယ်များနှင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ မည်သူမဆိုယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။
  - (၂) တဦးလျှင် တပုဒ်ထက်ပို၍ကား ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခွင့်မရှိပါ။
  - (၃) ယှဉ်ပြိုင်သူသည် မိမိအမည်ရင်းနှင့် လိပ်စာ အပြည့်အစုံကို ဖော်ပြရမည်။ အကယ်၍ ကလောင်အမည်ကို ဖော်ပြလိုလျှင် အမည်ရင်းနှင့် ပူးတွဲ ဖော်ပြရမည်။
  - (၄) ပြိုင်ပွဲဝင် ကဗျာများကို ကန့်သတ်ထားသော နေ့ရက်အမှီ....
ကဗျာဖြင့်ပွဲ ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့
ရွှေဆောင်လူငယ်ဂျာနယ်
မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၀၄၊ ၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့
ဟု စာအိတ်ပေါ်တွင် လိပ်စာတပ် ပေးပို့ရမည်။
  - (၅) ပြိုင်ပွဲဝင်ကဗျာများကို အဖွဲ့ဝင် ၃-ဦးပါဝင်သော ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ဖတ်ရှုရွေးချယ်မည်။ ထိုအဖွဲ့၏အဆုံးဖြတ်သည်သာ အတည်ဖြစ်စေရမည်။
  - (၆) ဆုရကဗျာများကို ပထမဆု၊ ဒုတိယဆု၊ တတိယဆု အသီးသီးချီးမြှင့်မည်။ ပထမဆုမှာ ၂၀၊ ဒုတိယဆုမှာ ၁၅၊ တတိယဆုမှာ ၁၀-ဖြစ်သည်။ နှစ်သိန်းဆု ၅၀-ကို အခါအားလျော်စွာ ချီးမြှင့်ရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။
  - (၇) ဆုရကဗျာများကို ရွှေဆောင်လူငယ်တွင် ဆွေးနွေးဝေဖန်ချက်နှင့်တကွ ဖော်ပြမည်။ ဆုမရသော ကဗျာများကို မူတည်ရာပြန်ကြားမည်မဟုတ်။
- ကဗျာဖြင့်ပွဲ (၅၂)**
- (၁) စာဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုးအစားမှာ သံပေါက်ကဗျာ အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အနည်းဆုံး ၃-ပုဒ်တွဲ စာဆိုရပါမည်။ ငါးလုံးချဖြစ်စေ၊ ခုနစ်လုံးချဖြစ်စေ စာဆိုနိုင်သည်။
  - (၂) စာဆိုရမည့် အကြောင်းအရာမှာ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးမိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမြင်မိ၊ တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊ ဆင်ခြင်မိသော အကြောင်းအချက်များ ဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်းစဉ်ကို 'မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း'ဟု အမည်ပေးပါ။
  - (၃) ပြိုင်ပွဲဝင်ကဗျာများကို ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ ၁၉၆၉-ခု၊ မေလ ၃၁-ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပေးပို့ရမည်။
  - (၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန်ဆွေးနွေးချက်နှင့်တကွ ၁၉၆၉-ခု၊ ဇူလိုင်လထုတ် ရွှေဆောင်လူငယ်ဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြမည်။
- ကဗျာဖြင့်ပွဲ (၅၃)**
- (၁) စာဆိုရမည့် ကဗျာအမျိုးအစားမှာ သံပေါက်ကဗျာအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အနည်းဆုံး ၃-ပုဒ်တွဲ စာဆိုရပါမည်။ ငါးလုံးချဖြစ်စေ၊ ခုနစ်လုံးချဖြစ်စေ စာဆိုနိုင်သည်။
  - (၂) စာဆိုရမည့် အကြောင်းအရာမှာ ဆရာသမားများ ကျေးဇူး ကြီးမားသည်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိမြင်မိ၊ တွေ့မိ၊ ခံစားမိ၊ တွေးတောမိ၊ ဆင်ခြင်မိသော အကြောင်းအချက်များဖြစ်သည်။ ကဗျာခေါင်းစဉ်ကို 'မြတ်ဆရာ'ဟု အမည်ပေးပါ။
  - (၃) ပြိုင်ပွဲဝင်ကဗျာများကို ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သို့ ၁၉၆၉-ခု၊ ဇွန်လ ၃၀-ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပေးပို့ရမည်။
  - (၄) ဆုရကဗျာများကို ဝေဖန်ဆွေးနွေးချက်နှင့်တကွ ၁၉၆၉-ခု၊ ဩဂုတ်လထုတ် ရွှေဆောင် လူငယ်ဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြမည်။
- ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့**

စာမျက်နှာ(၂၅)မှ အဆက်

ရိုးရာနည်းတွင်
ဆင့်ကာတွင်
မှန်ပင် ကျိုးများလှ။
ထွန်ရေးကောင်းငြား
ဆန်စပါး
များပြား ထွက်မည်ပ။
ဆန်ထွက်များလျှင်
တို့ပြည်တွင်
အစဉ် ပေါကြွယ်ဝ။

မောင်ကျော်ကျော်မိုး

မောင်ကျော်ကျော်မိုး၏ ကဗျာမှာ ဖွဲ့ဆိုရာ၌ သံပေါက်စည်းနှင့် ညီသည်။ စကားအသုံးအနှုန်းလည်း သင့်သည်။ ရှင်းလင်းပီသခြင်းလည်း ရှိသည်။ အရေးအဖွဲ့ကောင်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ စတုတ္ထသံပေါက်၌ 'တို့ပြည်သက်အား' ဟု ဆိုထားသည်မှာမူ စကားအသုံးအနှုန်း မကောင်းလှပါ။ မရှင်းပါ။ ယင်းအစား 'တို့ပြည်အားထား'ဟု ပြင်လျှင် သင့်ပါမည်။ အကြောင်းအရာအနေဖြင့်လည်း ခြုံ၍ ကြည့်ပါက ကောင်းမွန်ထိမိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

လယ်ထွန်ချိန်

ရပ်ရှစ်ခွင်တိုင်း
အံ့ညိုမြိုင်း
တိမ်လှိုင်း ညိုရောင်လွှမ်း။
မိုးလုံးမှောင်မဲ
ရှိုညိုထဲ
အားခဲ ပြည့်ကြိုးထမ်း။
နေထွက် နေဝင်
လယ်ယာပြင်
အစဉ် စိုက်ပျိုးလမ်း။
တေးတကျော်ကျော်
ဖွဲ့နွဲ့အော်
ရှင်ဖျော် စိတ်ကြည်လန်း။
လုံမေတသင်း
လယ်ကွင်းဆင်း
အပ်နှင်း လုပ်အားစွမ်း။

မောင်ကတဖက်
မယ်တရွက်
ပြည့်တွက် တာဝန်ထမ်း။
လုပ်သားနှင့် တူ
လက်တွဲယူ
ကြည့်မြို့ ရွှေတက်လွမ်း။
စိုက်ပျိုးလမ်းမှန်
နည်းသိပ္ပံ
သန့် မြန် ဖွဲ့မည်မှန်း။
ဝေဖြာခိုင်ဖြိုး
ရွှေဝါသီး
မဦး လယ်စခန်း။
မြန်မာ့စပါး
ဇွဲဖြိုးထွား
တိုင်းခြား သိစေမှန်း။
စိတ်ထားမြတ်မွန်
လွန်ကျော်မွန်
ယက်ထွန် စဉ်ကြိုးပမ်း။
အသိကိုယ်စီ
ရှိကြသည်
ရှင်ကြည် စိတ်မပန်း။
တိုးတက်ဝေဖြာ
ပြည်မြန်မာ
ဖြစ်လာမည်ကိုမှန်း။
မနေမနား
စဉ်ကြိုးစား
တိုးပွား ကုန်ထုတ်စွမ်း။

မောင်နီလတ်

မောင်နီလတ်၏ ကဗျာမှာ ပထမဆုရ ကဗျာလောက် အကြောင်းအရာတွင် မထိမိသော်လည်း အရေးအဖွဲ့မူကောင်းမွန်ပါသည်။ ဖွဲ့ဆိုရာ၌ သံပေါက်စည်းနှင့် ညီသည်။ စကားအသုံးအနှုန်းသင့်သည်။ ပဉ္စမသံပေါက်ကိုမူ 'လုံမေ တသင်း၊ လယ်တော ဆင်း၊ ဆောင်နှင်း လုပ်အားစွမ်း'ဟု ပြင်လျှင် ပိုကောင်းပါမည်။ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံအနေဖြင့် 'ပြည့်ကြိုးထမ်း'ကို 'ပြည့်ကျိုးထမ်း'၊ 'တေးတကျော်ကျော်'ကို 'တေးတကြော်ကြော်'ဟု ပြင်ရပါမည်။

မင်းယုဝေ

သိတောင်းစရာတခု

ခင်စိုင်းဦး

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တွင် ကြီးမား ခိုင်ခံ့လှသော တံတားသစ်ကြီးတခုကို ၁၉၆၃-ခု၊ မတ်လ ၂၃-ရက်နေ့က ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုတံတားကြီးကြောင့် ခရီးသည်များအဖို့ ရန်ကုန်မှ မုတ္တမကိုဖြတ်၍ မော်လမြိုင်မြို့အထိ မရပ်မနားဘဲ ပင်ပန်းမှုမရှိ လွယ်ကူစွာကူးသန်းသွားလာနိုင်ခဲ့လေသည်။

ဤတံတားကြီးကို ဆောက်လုပ်ရခြင်းမှာ လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေးစသည်တို့ကို အဓိကထား၍ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုတံတားကြီး ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ယနေ့ရန်ကုန်၊ မော်လမြိုင်ခရီးလမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်လာခဲ့ရပေသည်။ ရန်ကုန်မှ မော်လမြိုင်သို့ ကုန်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်

ရာ၌ ခရီးတထောက် ရပ်နားခြင်း ကြန့်ကြာခြင်းမရှိ လွယ်ကူစွာ ကူးသန်းသွားလာသယ်ယူပို့ဆောင်နိုင် သကဲ့သို့ မော်လမြိုင်မှရန်ကုန်သို့လည်း အလွယ်တကူပင် ပို့ဆောင် သယ်ယူနိုင်ခဲ့လေသည်။

လူမှုဆက်ဆံရေးအရဆိုလျှင်လည်း ခရီးသွားများအဖို့ ခရီး သွား လာမှု လွယ်ကူ၍ တဦးနှင့်တဦး ကူညီယိုင်းပင်းမှုကို ပေးနိုင်ခဲ့လေသည်။ နိုင်ငံတော်၏ ဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေသူ များအဖို့လည်း ခရီးသွားလာမှု လွယ်ကူလှသဖြင့် မော်လမြိုင်မြို့သာမက ကော်သူးလေပြည်နယ်တခုလုံးအား ဦးလည်မသုန် သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ဤတံတားကြီးကား "စစ်တောင်း" တံတားသစ်ကြီးပင်တည်း။

တံတားကြီး မဆောက်မီ အရှေ့၊
 ဘက်ကမ်းရှိ စစ်တောင်း ဘူတာမှ
 မော်လမြိုင်၊ မုတ္တမ၊ သထုံစသော မြို့
 များမှ လမ်းဆုံးဖြစ်သကဲ့သို့ ရန်ကုန်၊
 ပဲခူးနှင့် မန္တလေးမြို့များမှ လာသော
 ခရီးသည် များမှာလည်း ညောင်ခါး
 ရှည်ဘူတာမှ လမ်းဆုံးဖြစ်လေသည်။
 စစ်တောင်းဘူတာနှင့် ညောင်ခါးရှည်
 ဘူတာကိုကူးရန်အတွက် ရထားပေါ်
 မှ ခရီးသည်များသည် အလှအယက်
 ဆင်း၍ လေ့၊ သမ္ဗန်များနှင့် ကူးရ
 သည်။ စစ်တောင်းမြစ်မှာ ရေစီးသန်
 လှသဖြင့် တခါအရံ လေ့၊ သမ္ဗန်
 များ နစ်မြုပ်တတ်၏။ ထို့ကြောင့်
 ခရီးသွားလာသူ နည်းပါး လှသည်။
 မသွားလျှင် မဖြစ်သော ကိစ္စမှသာ
 သွားလာကြသည်။

၁၉၄၆-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ
 မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် မီးရထားများ
 သာမက၊ မော်တော်ကားများပါ
 သွားလာနိုင်ရန် တံတားသစ်တခု ပြု
 လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လေသည်။ သို့သော်
 လည်း မူလ တံတားဟောင်း နေရာ၌
 ဒီရေ တိုက် စားထား သဖြင့် ထိုနေရာ
 တွင် ပြုပြင်သုံးစွဲ၍ မရသောကြောင့်
 ထိုနေရာမှ ခုနစ်မိုင်ခန့် အကွာတွင် ရှိ
 သော “ခရဲ”ရွာအနီး၌ တံတားသစ်
 တခုကို တည် ဆောက် လေ သည်။
 တံတားဆောက်၍ လေးပု သုံးပုခန့်
 အပြီးတွင် ပြည်တွင်းသပိတ်များ ပေါ်
 ပေါက်လာသဖြင့် တံတားဆောက်

လုပ်ခြင်းကို ခြောက်နှစ်တာမျှ ရပ်နား
 ထားရလေသည်။ ထိုရပ်နားခဲ့ရသော
 အချိန်အတွင်း စစ်တောင်းမြစ်၏ ဒီရေ
 ပြင်းထန်စွာ တိုက်စားမှုကြောင့် ပေ
 နှစ်ထောင်မျှ ရေတိုက်စားသွားသဖြင့်
 တံတား ဆောက်လုပ်ခြင်းကို ခရဲရွာမှ
 အောက်ဖက်သုံးမိုင်အကွာရှိ ကျောက်
 ညှပ်”ရွာအနီး၌ နေရာရွေးချယ်ရပြန်
 သည်။ သို့သော်လည်း သောင်းကျန်း
 သူများ၏ အ နှောင့် အ ရှက် ဒဏ်
 ကြောင့် ပျက်စီးရပြန်လေသည်။

၁၉၅၉-ခု၊မတ်လတွင် တပ်မတော်
 နှင့်ပြည်သူ့ရဲအဖွဲ့မှ အစောင့်များအမြဲ
 ချထားပြီး စစ်တောင်းတံတားသစ်ကို
 စတင်တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။ ဆေ
 လုပ်ရာ၌အလုပ်သမားပေါင်း(၂၁၅၄)
 ဦး၊ အင်ဂျင်နီယာ(၉)ဦး၊ ရုံးအမှုထမ်း
 (၃၀)ဦး၊ ကြည့်ကြပ်ရေးမှူး(၁၅)ဦး
 နှင့်လက်မှုပညာသည်(၈၆၀)တို့၏ကြိုး
 စားမှုလုံ့လဝီရိယ ကြောင့် ၄-နှစ်တာ
 အကြာတွင် စစ်တောင်းတံတားသစ်
 ကြီး စီမံ ကိန်းအကောင်အထည် ပေါ်
 ပေါက်ခဲ့လေသည်။

စစ်တောင်းမြစ်မှာ ဒီရေအလွန်
 တက်ပါသည်။ တမိနစ်အတွင်း ၆-ပေ
 မှ ၁၅-ပေအထိအတက်မြန်လှပါသဖြင့်
 တံတားသစ်ကြီးကို ကြီးကျယ် ခိုင်ခံ့
 အောင်အထူးပင် ဂရုစိုက်ပြုလုပ်ရလေ
 သည်။ အခြေခံတိုင်မကြီး ခုနစ်တိုင်ကို
 ပေ (၁၀၀-မှ ၁၅၀)အနက်ရေအောက်
 မြေတွင်းသို့ စိုက်ထူထားပါသည်။ ထို

တိုင်ကြီးများအပေါ်၌ ပေ(၃၅၀)ရှည်
 သော သံဘောင်ကြီး ခြောက်ခုနှင့်
 ပေ(၆၀)ရှည်သော သံဘောင်နှစ်ခုကို
 တပ်ဆင်ထားလေသည်။

ထိုတံတားကြီးကို မီးရထားနှင့်
 မော်တော်ကားများ သွားလာ
 နိုင်ရန် အခိုင်အမာ ပြုလုပ်ထားလေ
 သည်။ တံတားကြီး၏ အလျားမှာ
 (၂၃၁၁) ပေရှိ၏။ တံတားဘောင်
 များ၏ သံထည် အလေးချိန်မှာ
 (၅၀၁၀)တန်ချိန်ရှိပြီး အခြေခံ
 တိုင်ကြီး ခုနစ်လုံး၏ အလေးချိန်မှာ
 (၁၃၃၃)တန်ရှိလေသည်။ ဤမျှ ကြီး
 မားသော တံတားကြီးဆောက်လုပ်ရာ
 ၌ ငါးကုဋေကျော်ခန့် ကုန်ကျ လေ
 သည်။

ယခုအခါတွင် ထိုတံတားကြီးအနီး
 တွင် စက္ကူစက်ကြီးတခုပင်တည်ဆောက်
 လျက်ရှိလေသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်
 ရေးကား ပြေပြစ်လှသည်။စစ်တောင်း
 မြစ်ကြီး၏ ဟိုဘက်ကမ်းနှင့် ဒီဘက်
 ကမ်းမှာ အိမ်ဦးနှင့်ကြမ်းပြင်ပမာပင်၊
 မပင်မပန်း သွားလာကြရသဖြင့် ကုန်
 ကူးသူများနှင့် ဒေသန္တရဗဟုသုတ ရွာ
 ဖွေသူများ အထူးစည်ကား သိုက်မြိုက်
 လျက်ရှိလေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကြီးမားခိုင်ခံ့စွာဖြင့် ငွေ
 ကုန်ကြေးကျခံကာ ဆောက်လုပ်ထား
 သော တံတားကြီး၏ ပျက်စီးယိုယွင်းမှု
 ဘေးမှကင်းဝေးစေရန် ကာကွယ်ရေး၊
 ထိန်းသိမ်းရေးတာဝန်များသည် နိုင်ငံ
 သားတိုင်းတွင် ရှိလေသည်။ နိုင်ငံ
 သူ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် အသိစိတ်
 ဓာတ်ဖြင့် တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်ကြ
 ပါရန်တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။

ခင်စိုင်းစိုး

စာမျက်နှာ (၁၀) ၌ အဆက်

သွားသဖြင့် လောင်ကာစမ်းပေမည် မီး
 တောက် အတော်ကလေး မြင့်ကာ အ
 ရှိန်ရနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
 ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် နိုင်အောင်ငြိမ်း
 သတ်နိုင်လျှင်တော်၏။ မနိုင်လျှင် အ
 ပြစ်တင်ခံရမည်စိုးသောကြောင့် ရွာသို့
 သွားရောက်၍ အကြောင်း ကြားခိုင်း
 လိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့က ရှင်းပြလိုက်သဖြင့်
 ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အားလုံး
 မှာ ပို၍တက်ကြွလာကြပါသည်။ညင်း
 ဆန်နေသူများ ကလည်း အမြင်မှန်ရ
 သွားကာ အခြား ကျောင်းသားများ
 ကဲ့တိုပင် စိတ်တက်ကြွလာကြပါသည်။
 ကျွန်တော်တို့တတွေသည် မီးလောင်
 နေသော လယ်ကွက်ဆီသို့ အလျင် အ
 မြန် ပြေးသွားကြသော်လည်း မီးနား
 သို့ ရောက်သောအခါ မည်သို့ငြိမ်းသတ်
 ရမန်းမသိသဖြင့် စိတ်ပျက်သွားကြပါ
 သည်။ မီးကိုပက်ဖျန်း ငြိမ်းသတ်ရန်
 ရေမရှိသောကြောင့် အခက်ကြုံနေရ
 ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန် တော် သည် လည်းလမ်း
 ကြောင်းထဲရှိ သဲများကို မြင်မိရာမှ အ
 ကြံရလာပါသည်။ ကျွန်တော်ပေးသည့်
 အကြံအတိုင်း ကျောင်းသား ကျောင်း
 သူအားလုံးသည် မိမိတို့၏ ခေါင်းပေါ်
 တွင် ဆောင်းထားကြသော ဝါးခမော
 ငယ်များဖြင့် လည်းလမ်းမကြောင်းထဲ
 ရှိ သဲများကို ခပ်ယူကာ မီးထဲသို့ပက်
 ထည့်ကြပါသည်။ ထိုအခိုက် သုံးတန်း
 မှ တာတီးသည် “ငါတော့ အကြံတခု
 ရပြန်ပြီဟေ့”ဟု အားရဝမ်းသာအော်
 လိုက်ပါသည်။

သူ၏အကြံဉာဏ်ကိုလည်းပြောပြပါ
 သည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှ ထန်းသမား
 တဦးဖြစ်သော ဘကြီးဦး သည် ယခု
 အချိန်မျိုး၌ ကျွန်တော်တို့နှင့် မနီးမဝေး
 နေရာတွင် ရှိသော ထန်းပင် ပေါ်သို့
 ရောက်နေတတ်ပါသည်။ ယင်းထန်းပင်
 အနီးတွင် ထန်းပင် ငယ်ငယ် က လေး၂
 ပင်လည်းရှိပါသည်။ထိုထန်းပင်ကလေး
 များမှ ထန်းလက်များကိုဘကြီးဦးအား
 ခုတ်ခိုင်းလျှင် ကောင်းမည်ဟု တာတီး
 က အကြံပေးပါသည်။

တာတီး၏ အကြံပေးချက်ကို အား
 လုံးကသဘောတူကြကာ၊ သူ့ကိုယ်တိုင်
 ကျောင်းသား နှစ်ယောက်ကိုခေါ်၍
 သွားပါရန် တိုက်တွန်းလိုက်ကြပါသည်။
 မီးကိုထန်းလက်နှင့် ရိုက်၍ ငြိမ်းသတ်
 လျှင်ရကြောင်းကို သတိရလာကြသော
 ■ခါ ထန်းလက်ကိုပင် မစောင့်စောင့်
 ပဲ မိမိတို့၏ လုံချည်ကိုချွတ်သွက်ချွတ်
 ၍ လုံချည်နှင့် ရိုက်ကြပါသည်။ အများ
 အကျိုးအတွက် လုံချည်ကို အဆုံးရှုံး
 ခံကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်
 အကြီးဆုံးဖြစ်ကြပြီး၊ အတွင်းခံဘောင်း
 ဘီလည်း မပါသော ကျွန် တော် တို့
 တသိုက်ကမူ သဲကိုသာ ကျုံး၍တွင်
 တွင်ပက်ပေးကြပါသည်။

မကြာမီပင် တာတီးတို့ လူစုပြန်
 ရောက်လာကြပါသည်။ ဘကြီးဦးကိုယ်
 တိုင်လည်း ထန်းလက်များကို ထမ်းကာ
 အပြေးအလွှား ရောက်လာပါသည်။
 ရောက်လျှင်ရောက်ချင်းသူ့ကိုယ်တိုင်မီး
 များကို ထန်းလက်ဖြင့် ရိုက်၍ငြိမ်းသတ်
 ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တတွေက
 လည်းထန်းလက်များကိုကိုင်ကာဘကြီး
 ဦး၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် ကို ကြည့်၍
 ဝိုင်းဝန်းငြိမ်းသတ်ကြပါသည်။ရွာဘက်

မှ ဆူညံ ဆူညံ အသံများ ကြားသော
 ကြောင့် လမ်းမျှော်၍ ကြည့်လိုက်ကြ
 သောအခါ ရွာသူ ရွာသားအချို့ လာ
 နေကြသည်ကို တွေ့ကြရပါသည်။ သို့
 သော် သူတို့တတွေ သယ်လာကြသော
 ရေများကို ကုန်အောင်ပင် မသုံးရကြ
 တော့ပါ။ ကျွန်တော်တို့တတွေ၏ တ
 ယောက် တဖက် ကျောင်းသားလက်
 ဆီသလို ဝိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်း ချက်
 ကြောင့် မီးညှန်ကျိုးကာ သူတို့ရောက်
 မလာမီပင် မီးတောက်များ သေငြိမ်း
 သွားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

+ + +

“ကျေးဇူး တင်လိုက်တာ ကလေး
 တို့ရယ်...မင်းတို့သာ ဒီလိုမလုပ်နှင့်ကြ
 ဘူးဆိုရင် ဒို့ရောက်လာမယ် အချိန်
 လောက်မယ် မီးအား တော်တော်
 ကောင်းနေမှာကွယ်၊ အဲဒီလိုသာဆိုရင်
 သတ်လို့လဲ တော်တော် နဲ့ ပြီးမယ်
 မဟုတ်ဖူး၊ စပါးတွေလဲ တော်တော်
 များများ ကူးသွားနိုင်တယ်၊ လယ်တွေ
 သာမကဘူး၊ လူမနိုင်ရင် လယ်ကွက်
 တွေကတဆင့် ရွာကိုပါ မီးကူးလာနိုင်
 တယ်”

အိမ် အပြန် လမ်းတွင် မီးလောင်
 သော လယ်ကွက်၏ လယ်ရှင် ဦးသာဝ
 က ကျေးဇူးတင်စကား ပြောပါသည်။
 ယခုမှပင် ကျွန်တော်တို့ ရွာမှ ဦးသာဝ
 ၏ လယ်ဖြစ်ကြောင်း သိကြရပါသည်။
 အခြား အခြားသော ရွာသူ ရွာသား
 များကလည်း ကျွန်တော်တို့အား ချီး
 မှမ်းစကား ပြောကြပါသည်။

အချို့ကမူ တစ်တယောက်သော သူက ဆေးလိပ်တို့ကို အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ ပစ်ထားခဲ့ရာမှ မီးလောင်ခြင်း ဖြစ်မည် ဟု ဝေဖန် ပြောဆို လာကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသား ကျောင်း သူများကမူ လူကြီးများ ပြောဆိုလာ ကြသည်ကိုသာ ငြိမ်၍ နားထောင်ကြ ရင်း ပြန်လာကြပါသည်။

ကျွန်တော်၏စိတ်ထဲတွင်မူ “ငါတို့ သည် သူတပါး၏ အကျိုး စီးပွားကို မထိခိုက်မဆုံးရှုံးစေလိုသောစေတနာ မှန်ဖြင့် အားသွန်ခွန်စိုက် အလုပ် လုပ် လာကြသူများ ဖြစ်သည်။ တဦးတ ယောက်ကိုသာ မက ရွာသူ ရွာသား အများကိုပါ ဒုက္ခ ပေးလာနိုင်သော မီးဘေးအန္တရာယ်ကို နှိမ်နင်းကာကွယ် လာကြသူများဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။ တိုင်းပြည်၏ဆန်စပါးများမလျော့ပါး မဆုံးရှုံးအောင် မိမိတို့ တတ်နိုင်သည့် ဘက်မှ ပါဝင် စွမ်းဆောင် လာကြသူ များဟုပင် ဆိုနိုင်ပေသည်”ဟု မှတ် ချက်ချကာ မိမိကိုယ်ကိုလည်း တာဝန် ကျေသုတဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ရင်း ဝမ်း မြောက် ဂုဏ်ယူနေမိပါသည်။ ကျွန် တော် သူငယ်ချင်းများ သည်လည်း ကျွန်တော်ကဲ့သို့ပင် တွေးမြင်၍ ကျွန် ကျွန်တော်ကဲ့သို့ပင် မိမိကိုယ်ကို ဂုဏ် ယူဝင့်ကြွား နေကြလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါ သတည်း။ ။

မောင်မောင်စန်း

ကျနော် စာတော်ပါသည် သို့သော်.....

“သိတဲ့လူ လက်ညှိုးထောင်”
မေးခွန်းတခုကို မေးပြီး ဆရာက ဤသို့ပြောလိုက်ပါသည်။

အခန်းတွင်းရှိ ကျောင်းသားများ မှာ စဉ်းစားနေကြရာမှ ကျနော်ကို ငေးကြည့်ကြပါသည်။

အတန်ကြာ သည့်တိုင် လက်ညှိုး ထောင်မည့်သူ တဦးတယောက်မှပေါ် မလာပါ။

“ကဲ...မောင်ဌေးအောင်ဖြေစမ်း”
ကျနော်မတ်တတ်ထလိုက်ပါသည်။ လက်ပိုက်လိုက်ပါသည်။

ဆရာမေးခွန်းကို တလုံးချင်းဖြေ ပါသည်။

ဆရာ တော်တော် ကျေနပ်သွား ပုံရပါသည်။

ကျနော်လည်း ကျေနပ်မိပါသည်။

ကျနော်သည်အခြားသောကျောင်း သားတို့ထက် ဦးစွာဖြေနိုင်သည်၊ ဦးစွာ သိသည်။

အဘယ်မျှ ဂုဏ်ယူစရာ ကောင်းပါ သလဲ”

ကျနော်သည် ဆရာမေးခွန်းများ ကို ဤအကြိမ်တွင်သာမဟုတ်။ အကြိမ် တိုင်း အကြိမ်တိုင်း ဦးစွာ ဖြေကြားခဲ့ ရသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ “မင်းတို့ မောင်ဌေးအောင်လို ကြိုးစားကြပါ လို့ ဆရာ ခနခန ပြောခဲ့တယ်။ ဒါပေ မယ် ဘယ်တော့မှ မောင်ဌေးအောင် ကို မမှီဘူး”

တခြားကျောင်းသားတွေ အဆွခံ မနေချိန်တွင် ကျနော်သည် ရင်ကို ကော့၍ မော်မော်ပြီး ပြုံးနိုင်နေပါ သည်။

ကျနော်ကား စာတော်သော ကျောင်းသား။

ပညာထူးချွန်သောကျောင်းသား။

ဘယ်လောက် ဂုဏ်ယူစရာကောင်း ပါသလဲ”

+ + +

“ဌေးအောင်...ငါ ဒါလေးရှင်းပြ ပါကွာ”

ကျနော် မျက်လုံးကို ဟန်ပါပါနှင့် ပင့်ကြည့်လိုက်ပါသည်။

အောင်မြီး...

ပထဝီ စာအုပ်ကို ကျနော် ရှေ့ထိုး ပေးနေသော အောင်မြီး။

“လုပ်ပါဌေးအောင်၊ ငါ နားမ လယ်လို့ပါ”

ကျနော် မဲပြုံး ပြုံးလိုက်ပါသည်။

“ဒီစာ သင်တုန်းက မင်းအတန်း ထဲမှာ ရှိတယ်မဟုတ်လား”ဟု သူ့ကို မကြည့်ဘဲ မေးလိုက်ပါသည်။

“ရှိပါတယ်ကွာ...”

“ရှိရင် မင်းသိရမှာပေါ့ကွာ။ ဘာ လို့ ငါ့လာမေးရတာလဲ”

“ငါ သိပ်မရှင်းလို့ပါ”

“ဟင်း ဟင်း- ဒီစာကို ဆရာက တတန်းလုံးကို တချိန်ထဲ တနေ့ထဲမှာ ရှင်းပြ သင်ပြပေးတာဘဲ။ ငါလဲ မင်း တို့နဲ့ အတူတူ သင်တာဘဲ။ ခု ငါက မင်းတို့ထက် ပိုနားလယ်တယ် ဆိုတော့ မင်းတို့ ငါလို မကြိုးစားလို့ နေမှာ ပေါ့။ ဒါကို ငါက မင်းတို့ကို လူတတ် ကြီးလုပ်ပြီး ရှင်းပြရမလားကွာ။ ဟင်း- ဝေးသေး”

အောင်မြီး တောက်တချက် ပြင်း ပြင်း ခေါက်လိုက်ပါသည်။ ထို့ကနဲ တံတွေး ထွေး၍ ကျနော် အနီးမှ ထွက် သွားပါသည်။

ကျနော် ဒေါသထောင်းကနဲ ထွက် သွားမိပါသည်။ ဆွဲထိုးအံ့ဟု လိုက်ရန် ထိ စိတ်ကူးမိပါသည်။

သို့သော် ကျနော်သည် စိတ်ကို နှိပ် နှင်းစွာ ထိန်းလိုက်ပါသည်။ ရန်ဖြစ် ခြင်းအလုပ်ကို ကျနော်မလုပ်ချင်ပါ။

+ + +

“ဟေ့-ဌေးအောင်၊ မင့်ကို လွတ် နေသော လူတယောက်လို့ မင်းတို့အ တန်းက ခေါ်တယ်ဆို”

“ဘာကွာ ငါ့ကို...”

ကျနော်သည် ပြောလာသူ သူငယ် ချင်း ဇော်ဦးကို တချက်ကြည့်လိုက်ပါ သည်။

“အေးလေ-မင့်ရှေ့မှာတော့ ဘယ် ခေါ်မလဲ၊ မင့်ကွယ်ရာမှာ ခေါ်တာ ပေါ့”

“တောက်”

“ကျနော်သည် တောက် တချက် ပြင်းပြင်းခေါက်မိပါသည်။

“ငါ့ကို အောက်ခြေ လွှတ်နေတဲ့ လူ၊ ဘဝင်မြင့်နေတဲ့လူလို့ သက်သက် စော်ကားပြောတာ၊ ဟင်း-”

“သူတို့ပြောစကားအရဆိုရင် မင်း ဟာ တော်တော်ဆိုးတာဘဲ”

“ဘာကွာ၊ ဘာ- ဘာ”

ကျနော်၏ဒေါသသံကြောင့် ဇော် ဦးလန့်သွားပါသည်။

“မင်းကအတန်းထဲမှာ စာအတော် ဆုံးဘဲတဲ့”ဇော်ဦးသည် ကျနော် အနီး နီးကပ်စွာတိုးလာပါသည်။ ထို့နောက် ဆက်ပြောပါသည်။

“ဒါပေမယ် မင်းက မင်းတယောဝံ ထဲဘဲ တော်အောင် လုပ်နေတယ်တဲ့၊ သူတို့ တော်လာဘို့ မင်းမလိုလားဘူး တဲ့”

“ဒီမယ် သူငယ်ချင်း၊ ငါစာတော် နေတာကို ဒီကောင်တွေ မနာလိုဘူး။ ဒါပေမယ် ငါဂရုမစိုက်ဖူးကွာ၊ ဒါဘဲ”
ကျနော်သည်ဇော်ဦးအနီးမှဆောင် ကြားကြားနှင့်ထွက်သွားလိုက်ပါ၏။
ကျနော် သိပါသည်။
စာတော်သော ကျနော်ကို ဇော် ဦးသည် အ ထင် ကြီး စွာ ငေးကြည့် နေမည်ဟု။

+ + +

“အတန်းထဲမှာ ကိုယ်တယောက်ထဲ စာတော်တယ်ဆိုတာက မကောင်းဘူး

ပေါ့။ ငါ အသိ ဆုံး ငါ အတတ်ဆုံး ဆိုတာက တကိုယ်ကောင်း စိတ်ပဲ။ ဒါဟာ ယုတ်ညံ့တဲ့စိတ်။ ဒီစိတ်ကို ဖျောက်ပစ် ရမယ်ကွယ်”ဟု ဆရာက ကျနော် ကို ပြေးလေးစွာ ပြောပါ သည်။ ဆရာက ဆက်ပြောပါသည်။ “စာတော်တဲ့ ကျောင်း သား ဟာ

စာမတော်တဲ့ကျောင်းသားတွေကို စာ တော်လာအောင် လုပ်ရမယ်ကွယ်။ တ ကယ်တော့ တယောဝံကောင်းတော်တာ ဟာ ဂုဏ်ယူစရာမဟုတ်ဖူး။ တတန်းလုံး တော်မှ ဂုဏ်ယူစရာလို့ ခေါ်တယ်”

ကျနော်သည် ဆရာ့ကိုမော်ကြည့် လိုက်ပါသည်။

ဆရာ ဘာကြောင့် ဤစကားများ ကို ခေါ်ပြောရသနည်း။

ကျနော် စာတော်နေသည်ကိုဆရာ မနာလို ဖြစ်နေပေပြီလား။ အို-ဒါ လည်း မဟုတ်နိုင်ပါ။

ကျနော် ကို စာတော်ကြောင်း တဖွဖွချီးကျူးပြီးမှ ခုလို စကားမျိုး ဆရာထံမှ ကြားရလိမ့်မည်ဟု ကျနော် မမြော်လင့်ပါ။

ထို့အတူ-ထို့အတူ နောက်လာမည့် ရက်များသည် ကျနော်အတွက် ဝမ်းနည်းစရာရက်များ ဖြစ်လာမည်ဟုလည်း မမြော်လင့်ပါ။

+ + +

စာသင်ခန်းထဲဝယ် ကျောင်းသား တယောက်တိုးလာပါသည်။ ကျောင်း သားသစ်မဟုတ်ပါ။

‘အေ’ အခန်းမှ စာတော်သော ကျောင်းသားဟု ပြောသံကြားပါ သည်။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် စာတော်သော ကျောင်းသား ဆိုကတည်းက ထိုသူ မျက်နှာကို ကျနော် မကြည့်ချင်တော့ ပါ။

ကျနော်နှင့် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာမည် ကို ကျနော်မလိုလားပါ။ အတန်းထဲ မှာ ကျနော်တယောက်ပဲ စာတော်ချင် ပါသည်။

နှစ်ယောက် မဖြစ်စေချင်ပါ။

ဘုကြောင့် ဒီကောင်ရောက်လာ သည်ကိုလည်း နားမလည်မိပါ။ အဓိက ကျနော် သူ့ထက်တော်အောင် ကြိုး စားရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

“ဟင်း” ကျားနှင့်ဆင် လယ်ပြင်မှာ တွေ့ကြသေးတာပေါ့။

“သိတဲ့လူ လက်ညှိုးထောင်”

မေးခွန်းတခုကို ဆရာက မေးပြီး ဤသို့ပြောလိုက်ပါသည်။

ရုတ်တရက် ကျောင်းသားများ၏ ထျင်မြန်စွာ ထောင်လိုက်သော လက်

ညှိုးကို ကျနော်သည် အံ့သြစွာ မြင် လိုက်ရပါသည်။

ထောင်တော့အံ့ဟု အရှိန်ယူလိုက် သော ကျနော် လက်ညှိုးပင် ရပ်တန့် သွားပါသည်။

ကျောင်းသားများ ကျနော် ကို ပြုံးကြည့်ကြပါသည်။

ကျနော်သည် ရှက်လည်းရှက်၊ ဒေါ သလည်းထွက်ဖြင့် ခံစားနေရပါသည်။ ကျနော်သည် လက်ညှိုးကို ဆရာမြင်သာ အောင် ထောင်လိုက်ပါသည်။

သို့သော် ဆရာသည် ကျနော်ကို မမေးပါ။

အတန်းထဲတွင် အညံ့ဆုံး အချာ ဆုံးဟု အပြောခံရဘူးသော နောက် ဆုံးတန်းမှ ကျောင်းသား မောင်ထွန်း ကို မေးလိုက်ပါသည်။

မောင်ထွန်း သွက်လက်စွာ လက် ပိုက်၍ ဖြေပါသည်။

ကျနော်သည် ပိုအံ့သြ၍ မျက်လုံး ပြူးမိပါသည်။

ဘုကြောင့် မောင်ထွန်း ဤသို့ ဖြေနိုင်သနည်း။

ကျနော် ပို၍ အံ့သြရသည်မှာ အတန်းထဲတွင် ယခင်က ညံ့သော ချာသော ကျောင်းသားများမှာ ဆရာ မေးခွန်းများကို ဆရာကျေနပ်အောင် ဖြေနိုင်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ ကျနော်၏ အံ့သြခြင်းများကို ထရု အချိန်ကုန်ခါနီးတွင် ကျနော် နားလည်လိုက်ရပါသည်။

“မင်းတို့ ခုဆို တတန်းလုံး စာတော် နေကြပီပဲ။ ဆရာက တတန်းလုံး စုပေါင်း စာတော်တာကို ကြိုက်တယ်။ မသိတာ

ရှိရင်လဲ စုပေါင်း မေးကြ၊ စုပေါင်း အဖြေရှာကြ”

ကျနော် ဦးခေါင်းကိုငုံ့ထားလိုက် ပါသည်။

ထိုစဉ် အောင်မြီး အသံကို ကြား လိုက်ရပါသည်။

“အမှန်တော့ ကျနော်တို့ ခုလို တော်လာတာဟာ အေ-တန်းကပြောင်း လာတဲ့ ကိုသန်းဦး ကျေးဇူးကြောင့်ပါ”

ကျနော် သန်းဦးကို ဖျပ်ကနဲ လှမ်း ကြည့်လိုက်ပါသည်။

သူက ကျနော် ကိုညင်သာစွာ ပြုံး ကြည့်ပါသည်။

ကျနော် ပြုံးမပြနိုင်ပါ။

ရင်ထဲတွင် တခုခုခံစားနေရသလိုလို ဖြစ်နေပါသည်။ အောင်မြီးအသံ ဆက် ကြားရပါသည်။

“ကိုသန်းဦးဟာ ကျနော်တို့ စာ မတော်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကို စာ တော်လာအောင် လုပ်ပါတယ်။ မသိတာ နားမလည်တာ ရှိလဲ ဆရာပြောသလို စုပေါင်း မေး ကြ ပါ တယ်။ စုပေါင်း အဖြေ ရှာ ကြ ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုသန်းဦးရဲ့ တကိုယ်ကောင်းမဆန်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ကျနော်တို့ ချီးကျူးမိ ကြပါတယ်”

ထိုစဉ် မှု စားကျောင်းဆင်း သံ ချောင်း ခေါက်သံ ထွက်လာပါသည်။

ကျနော် ရင်ထဲတွင် ဆို့ကျပ် နေ ပါသည်။

ဆရာထွက်သွားသောအခါ စားပွဲ ပေါ် မျက်နှာအုပ်၍ ငိုလိုက်ပါသည်။ ရှိုက်၍ ရှိုက်၍ ငိုလိုက်ပါသည်။

ဝမ်းနည်းပါသည်။

ရှက်လည်း ရှက်ပါသည်။

ကျနော်ကား တကိုယ်ကောင်းဆန် သော ကျောင်းသား တယောက်။

ကျနော် ပခုံးပေါ်သို့ ညင်သာ သော လက်အစုံ ကျရောက်လာပါ သည်။ မော် ကြည့်ပါသည်။

မျက်ရည်စတွေ ကြားက ကြည့်ပါ သည်။

သူ-သို့မဟုတ် သန်းဦး။

“ဝမ်းမနည်းပါနဲ့ သူငယ်ချင်း၊ သူငယ်ချင်းကို ဒို့ ဝိုင်းမပယ်ပါဘူး” ဟု သူက ဖော်ရွေစွာ ပြောပါသည်။ ထို့နောက် ဆက်ပြောပါသည်။ “ဒို့ ဒီနှစ်မှာ တတန်းလုံး စာတော်အောင် စုပုံကြပီး တတန်းလုံးအောင် အောင် ကြိုးစားကြစို့လား”

“ကျနော် သူ့လက်အစုံကို ဆုပ်ကိုင် လိုက်ပါသည်။

သူကဲ့သို့ ကျနော် စိတ်ထားမြင်မြတ် ဖို့ လိုပါပြီ။

သန်းဦး အပါအဝင် ဘေးမှ ဝိုင်း ကြည့်နေကြသော ကျောင်းသားများ ကို ကျနော် ကတိတခုကို ပေးလိုက်ပါ သည်။

ထိုကတိအတိုင်း တျနော် ကျင့်သုံး မည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကတိမှာ...

“နောက် ငါ တ ကိုယ် ကောင်း မဆန်တော့ဘူး သူငယ်ချင်းတို့” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

စောင်နီဝင်း

လေ
ကြောင်း
ပညာ
သိချင်
စရာ

အတွတ်....

အရင် အ ပတ်ကတော့ ခရီးသည်များ အနေနဲ့ လေ ယာဉ်ပျံစီးခင် ဘာတွေ ပြင် ဆင်မှုလုပ်သင့် တယ်ဆိုတဲ့ အ ကြောင်းအကို အတွတ်ကိုရှင်း ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒီ အပတ်တော့

အရင်အပတ်က အဆက်အဖြစ် လေ ယာဉ်ပျံ စီးသွားနေတုန်း ခရီးသည်များ အနေနဲ့ ဘာတွေ လိုက်နာသင့်တယ်၊ ဂရုစိုက်သင့်တယ်၊ မြေပြင်ကိုပြန်ရောက် တဲ့အခါ ဘာတွေ ဆောင်ရွက်သင့်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း အကိုရှင်းပြခဲ့မယ်။

လေယာဉ်ပျံစီးတဲ့အခါမှာ ခရီး သည်များ အနေနဲ့ လိုက်နာသင့်တဲ့ အချက်များကတော့ လေယာဉ်မှူးရဲ့ ညွှန်ကြားချက်များ အားလုံးပါဘဲ။ အကိုတို့ မြန်မာနိုင်ငံ လေ ကြောင်း သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့မှာဆိုရင် လေယာဉ်ပျံစီးမယ် ခရီးသည်များ လိုက်နာကြသိချိန် အတိအလင်းကို ရေးသားပြီး ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ညွှန် ကြားချက်များ၊ စည်းကမ်းများ ရှိပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် ခက်တာက အကိုတို့ မြန်မာခရီးသည်များမှာ လေကြောင်း ပညာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗဟုသုတရှိတဲ့ လူများက အလွန်နည်းနေတော့ ရှေ့ မှာ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ကို လုံးဝ မမြင်ဘဲ ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဒီစည်းကမ်း များကို လက်တလုံးခြား လွတ်ရှောင် နိုင် ဘို့ သာ ကြိုးစားနေကြပါတယ်။ မျက်ကန်းတစ္ဆေ မကြောက်သလိုပေါ့

အတွတ်ရယ်။ ဥပမာ လူတကိုယ်ပေါင် (၄၀)ထက် ဝန်ပိုမတင်ဆောင်ရဘူးဆို ရင် ပေါင်(၅၀) ပေါင်(၆၀)လောက် မပါပါအောင် အမျိုးမျိုး လှည့်ပတ် ပြီးတင်ယူတတ်ကြပါတယ်။ ဒီလို အယူ ကောင်းလို့ ဒုက္ခရောက်ရကြပေါင်းလဲ များပြီ။ လေယာဉ် ပျံ ဆိုတာအသေး စိတ် အတိ အကျ တွက်ချက် ပြီး မှ လေထဲတက်ကြရတာ။ လေယာဉ် ပျံ တစင်းဟာ ပေါင်(၄၅၀၀) သယ် နိုင်တယ်ဆိုရင် ဘယ်တော့မှ ပေါင် ၅၀၀၀-လောက်တင်ဘို့ မကြိုးစားရ ဘူး။ တင်ရမယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အလေးချိန်နှင့် ပိုသွားတယ်ဆိုတာနှင့် လေယာဉ်ပျံဟာ လေထဲတက်ကိုမတက် တော့ဘူးကွယ်။ ကွင်းထိပ်မှာပျက်ကျ သွားတော့မှာဘဲ။ ဒါကြောင့် လေ ယာဉ်ပျံစီးမယ် ခရီးသည် များဟာ လေယာဉ်မှူးရဲ့ ညွှန်ကြားချက်များ ကို အတိအကျ လိုက်နာကြသိချိန်ဆိုတာ အထူးအရေးကြီးလှပါတယ်။

ဒီညွှန်ကြားချက်ထဲက အတွတ်သိ သင့်တဲ့ အဓိက အရေးကြီးတဲ့ အချက် များကို အကိုထုတ်နုတ်ပြီး ရှင်းပြရရင် ပထမဆုံးအရေးကြီးတာက လေယာဉ် ပျံကွင်းမှ အတက်နှင့်အဆင်းမှာ ခရီး သည်များအနေဖြင့် ခါးပတ်၊ ပတ် ထားကြသိမမေ့ဘို့ပါဘဲ။ လေယာဉ် ပျံဆိုတာက မြေပြင် အနီးမှာ ဆိုရင် အလွန်အထိန်းရ ခက်လှပါတယ်။ လေ ပြင်းတဲ့အခါမျိုး လေယာဉ်ပြေးလမ်း မကောင်းတဲ့အခါမျိုးမှာဆိုရင် ပိုဆိုး သေးတယ်။ တချိန်လုံး ဘောင်ဘင်ခတ် နေတတ်ကြပါတယ်။ ပင်လယ်ထဲမှာ သင်္ဘောလိုင်း လူးတာ ထက် ကို ဆိုး သေးတယ်ကွယ်။ ဒီအခါမျိုးမှာ ခရီး သည်အနေဖြင့် ခါးပတ်မပတ်ထားဘူး ဆိုရင် ထိုင်ခုံကထွင်စဉ်ကျသွားတာထိ

ခေါင်းနှင့်အမိုး ဆောင်မိတာတို့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ဒါကြောင့်ခရီးသည်များအနေဖြင့် လေယာဉ်ပျံကွင်းမှ အတက်နှင့် အဆင်းမှာ ဘယ်တော့မှခါးပတ်ပတ်ကြည့် မမေ့သင့်ကြပါဘူး။

နောက်တခုက ဒီလေယာဉ်ပျံကွင်းဆင်း၊ ကွင်းတက်လုပ်တဲ့ အချိန်မျိုးမှာ “ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း”များကိုလေ့ရှိကြသင့်ပါတယ်။အဲဒါကိုလေ့ရှိသူများဟာ ကွင်းဆင်း၊ ကွင်းတက် အချိန်မှာ (Booster Pump)လို့ ခေါ်တဲ့ အပိုဓာတ်ဆီပိုက်လိုင်းများကို ဖွင့်ထားကြရပါတယ်။ဒီအပိုဓာတ်ဆီပိုက်လိုင်းများက တခါတရံ မလုံတဲ့အခါ လျှံကျနေတဲ့ အခါမှာ ဆိုရင် ဓာတ်ဆီ ငွေ့အငွေ့များဟာ ခရီးသည်များ လိုက်ပါလာကြတဲ့အခန်းအထိ ဝင်လာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမျိုးမှာ ခရီးသည်တယောက်ယောက်သာ ဆေးလိပ်သောက်လိုက်မိတယ်ဆိုရင်တော့ လေယာဉ်ပျံ တစီးလုံး မီးလောင်သွားတော့မှာပါ။ ဒါကြောင့် လေယာဉ်ပျံကွင်းဆင်းနှင့် ကွင်းတက် အချိန်မှာ ခရီးသည်များဟာ ဘယ်တော့မှ ဆေးလိပ် မသောက်သင့်ကြပါဘူး။

တတိယ လိုက်နာသင့်တဲ့ အချက်တခုကတော့ ခရီးသည်များ အနေဖြင့် လေယာဉ်ပျံထဲမှာသာ အမြဲ စိုက်ကြည့်မနေသင့်ကြဘဲ၊ ဘေးပြတင်းပေါက်မှ အဝေးမိုးကုတ် စက်ဝိုင်းကို မကြာခဏ ကြည့်ပေးကြည့်ပါ။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက ထင်ကြတယ်။ လေယာဉ်ပျံစီးတဲ့အခါ မျက်စိပိုက်ထားရင် လေယာဉ်ပျံမှူး သက်သာတယ်လို့၊ ဒီယူဆချက်ဟာ မမှန်ပါဘူး အတုတယ်။ လေယာဉ်ပျံ စီးသွားနေတဲ့ အချိန်မှာ မြင်ကွင်းထဲမှာ တည်ငြိမ်မှု

အရှိဆုံးက အဝေးဆုံးမှာ မြင်တွေ့နေရတဲ့ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းပါ။ လူသားတွေရဲ့ မျက်စိက လှုပ်ရှားမှုမရှိတဲ့တည်ငြိမ်တဲ့ အရာဝတ္ထုကိုသာ ကြည့်နေရမယ်ဆိုရင် ဘယ်တော့မှ မမူးနိုင်ဘူးကွယ်။ ဒါကြောင့် လေယာဉ်ပျံ စီးသွားနေတဲ့အခါမှာ တည်ငြိမ်မှုရှိတဲ့ အဝေးက မြင်ကွင်းများကို ကြည့်ရှုတတ်ဖို့ အရေးကြီးလှ ပါတယ် ညီလေး။

ကိုင်း-စတုတ္ထ ခရီးသည်များ လိုက်နာသင့်တဲ့ အချက်ကတော့ လေယာဉ်ပျံ စီးသွားနေတုန်းမှာ မလိုအပ်ပဲ ဟိုထသွား ဒီထသွား မလုပ်ကြည့်ပါ။ လေယာဉ်ပျံရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ လိုက်ပါလာကြတဲ့ခရီးသည်များ နည်းနည်းကလေး လှုပ်လိုက်တယ်ဆိုရင် ရွှေကလေးယာဉ်ပျံများမှာ ချက်ခြင်း အနှောင့်ရက် ဖြစ်သွားပါတယ်။ အမောင်းရခက်စေပါတယ်။ဥပမာ ခရီးသည်များ အမြီးဘက် ရွှေသွားကြတယ် ဆိုရင် ဦးထောင်သွားမယ်။ ခေါင်းဘက် ရွှေလာ ကြတယ်ဆိုရင် အမြီး ထောင်သွားမယ်။ ခရီးသည်များ လှုပ်ရှားမှုများ လေလေယာဉ်ပျံဟာ ထိန်းမောင်းရခက်စေပါတယ်။ နောက်တခုက ဒီလိုခရီးသည်များ ထိုင်ခုံမှ ထသွားကြ နေခြင်းဟာ အန္တရာယ်လည်း အလွန်ကြီးလှပါတယ်။ဆိုပါစို့ တကယ်လို့ များခရီးသည် တယောက်ယောက် ထိုင်ခုံမှ ထသွား နေတုန်း လေယာဉ်ပျံ တစ်တိုက်ထဲ ဝင်သွားမယ်ဆိုရင် ဒီထိုင်ခုံမှာ မရှိတဲ့ ခရီးသည်ဟာ သက်သာမှာ မဟုတ်ဖူး။အနည်းဆုံးတော့ လေယာဉ်ပျံထဲမှာ မှောက်လျက် လဲသွားမှာ။ အလှည့်မသင့်ရင် သေတောင် သေနိုင်သေးတယ်ကွယ်။ ဒါကြောင့် လေယာဉ်ပျံ စီးသွား နေတုန်းမှာ ခရီး

သည်များဟာ ကိုယ်ခံ့များမှာ ကိုယ်အေးအေး ဆေးဆေး ထိုင်နေကြခြင်းဟာ အကောင်းဆုံးပါ။

နောက်ဆုံးခရီးသည်များ လိုက်နာသင့်တဲ့ အချက်ကတော့ လေယာဉ်ပျံ စီးသွားနေတုန်း အန္တရာယ်တခုခုတွေ ခံရင် အကြော်မလွန်ကြပါဘဲ။ များသောအားဖြင့် အန္တရာယ်တခုခုတွေပြီဆိုတာ နှင့်၊ ခရီးသည်များဟာ အကြောက်လွန်ပြီး မိမိတို့ စိတ်ထင်ရာ လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုဘယ်တော့မှ မလုပ်သင့်ကြပါဘူး။ လုပ်မိရင်ဒုက္ခရောက်သွားမှာပါ။ဒါကြောင့် လေယာဉ်ပျံ မစီးခင်ထဲက ရင်ထဲမှာ အခိုင် အမာ ဆုံးဖြတ်ထားသင့်တာက “ငါဟာဒီလေယာဉ်ပျံစီးပြီး ခရီးသွားနေတုန်း၊ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် လေယာဉ်ပျံရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာမယ်။ လေယာဉ်ပျံပေါ်မှာ ငါအသက်ကို ပုံထားလိုက်တော့မယ်လို့ ပါတဲ” ဒီလို လေယာဉ်ပျံရဲ့ အမိန့်ကို နာခံမှုရှိမှတ်၊တွေ့ရမယ် အန္တရာယ်ကလွတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

မြေပြင်ရောက်တဲ့အခါ လုပ်ဆောင်သင့်သော အချက်များ ဆိုတာကတော့အထူးမရှိလှပါဘူး။များသောအားဖြင့် ခရီးသည်များဟာလေယာဉ်ပျံပေါ်က ပြန်ဆင်းလာကြပြီးဆိုရင် နားအူနေခြင်း၊ ပိတ်နေခြင်းများ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ခဲ့ရင် ကစားဘို့နည်းကတော့ အားရပါးရ တကြိမ်သမ်းပစ် လိုက် ဘို့နှင့် နှာ ခေါင်းကို လက်ဖြင့် ဖိပြီး နားအူတွေ ပွင့်သွားအောင်မှတ်ပစ်လိုက်ပါ။

လေကြောင်းပညာ ထွန်းကားလာပါစေ။

အကို (လေယာဉ်တိုင်း)

ရောင် ညီညာစွာဖြန့်၍ ထားသော အလွှာကြီးတခု သဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေါ်၍ နေတတ်လေသေးသည်။ အချို့သော ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှာကြီးများသည် ဗထက်ချိုင့် ပုံစံကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်၍ နေတတ်၏။ သို့ဖြစ်ပေါ်နေရာမှ တိမ်များချင်း တဖြေးဖြေး စေ့၍ ရေယုက် သွားသော အခါတွင် ဘဲဥပုံ ရောင်စုံ တင်းတိမ်ကြီးဖြစ်၍ သဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲသွားရလေတော့သည်။

အလွယ်ဆီရလျှင် ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှာ ကြီးများမှ အလင်းရောင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ ယခု များစွာ အသုံးပြု၍ နေကြပြီဖြစ်သော နီယွန် မီးချောင်းများက အလင်းရောင်၏ သဘောမျိုးနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူလေသည်။ ထိုအလင်းရောင်မျိုး၌ ထိုးလွက်၍ နေသော အလင်းရောင် အညွန့်ဟူ၍ မရှိချေ။ဤသို့သော အလင်းရောင်မျိုး ထွက်လာခြင်းမှာ အနုမြူများ လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းသည့် ရောင်စုံ တင်းတိမ်လွှာကြီးများကို အများဆုံး တွေ့မြင်နိုင်သော ကမ္ဘာ့ ဒေသများမှာ ကားဆိုင်ဘေးရီးယား၊ နော်ဝေ၊ ကနေဒါ မြောက်ပိုင်း စသည့် ဒေသများ ဖြစ်လျှင် တနှစ်တွင် ရက်ပေါင်း ၂၄၀-အထိပင် အမြဲမြင်၍ နေရတတ်လေသည်။ သို့သော် တခါတရံ၌ မူလကို ပြည်အထိပင် မြင်ရတတ်၏။

ဖိုးကျော်နှင့် မြေတုတ် ကယက်နီ

ဖိုးကျော်တွင် အလွန်လှပသော ရွှေငါးကလေး တကောင်ရှိသည်။ ထိုရွှေငါးကလေးကို မှန်ဖြင့် ပြုလုပ်သော

လှောင်ကန်ကလေးထဲတွင် ထည့်ထားသည်။ ထိုငါးကလေးကို လက်ဆောင် ရသော နေ့တွင် ဖိုးကျော်သည် တနေကုန် ထိုင်ကြည့်နေခဲ့သည်။ အစာ မှန်မှန် ထည့်ပေးခြင်း၊ ရေမှန်မှန် လဲပေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။ သို့သော် ရက်အတန်ကြာသောအခါ သူသည် ငါးကလေးကို စိတ်မဝင် စားတော့ပေ။ တခါတရံ အစာကြွေးရန်ပင် မေ့လာတော့သည်။

ဖိုးကျော်တွင် ကြောင်ကလေး တကောင်ရှိပသေးသည်။ ထိုကြောင်ကလေး၏ အမည်မှာ မြေတုတ်ဖြစ်သည်။ တကိုယ်လုံး ရှိ အမေး

များအားလုံး ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသဖြင့် မြေတုတ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေတုတ်သည် ဖန်လှောင်ဒိမ်တွင်းမှ ငါးကလေး ရေကူးသည်ကို အမြဲထိုင်ကြည့်နေတတ်သည်။

“မင်း မြေတုတ်ကို သတိထားနော်၊ တနေနေမှာ မင်းငါးလေးကို စားပစ်လိမ့်မယ်”ဟု ဖိုးကျော်၏ မေမေက သတိပေးသည်။

“မစားဘူး မေမေ၊ သူက ချစ်လို့ ကြည့်နေတာပါ”ဟု ဖိုးကျော်က ပြန်ပြောသည်။

+ + +

တနေ့တွင် မေမေ အပြင်သွားခိုက် ဖိုးကျော်ထံသို့ ဇော်ကြီး အလည်လာ သည်။

“မင်း ငါးလေးက တယ်လုပ်ပါ လားကု၊ ငါ့ဝီစီနဲ့ လဲပါလား”ဟု ဇော်ကြီးက ပြောသည်။

“မင်းဝီစီကိုဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ ရွှေငါး က ဝီစီထက်ပိုကောင်းတာပေါ့”ဟု ဖိုး ကျော်က ပြန်ပြောသည်။

“ဝီစီက မှတ်လို့ရတာပေါ့ကု၊မင်း ငါးက ဘာလုပ်လို့ရလဲ”

“ငါးက ရေကူးတယ်လေ၊ ထိုင် ကြည့်နေရုံပေါ့၊ သိပ်လှတယ်ကု”

“မင်း ငါးက အလကားပါကု၊ ပြီးတော့ မင်း ဖြူတုတ်က သူ့ကိုစား ပစ်လိုက်ရင် ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ၊ အဲဒီ လို စားလိုက်ရင် မင်းအဖို့ ဝီစီလဲ မရ၊ ငါးလဲဆုံး ဖြစ်မှာပေါ့၊ ဒါပေ မယ်၊ ဝီစီကိုတော့ ကြောင်မစားနိုင် ဘူး၊ သန့်လုပ်ထားတာလေ”

“မေမေ ဆူလိမ့်မယ်ကု၊ မေမေက ငါ့ကို ဝီစီဝယ်ပေးမှာပေါ့”

“မင့် မေမေ ဝယ်ရင် ငါ့ဝီစီမျိုး ဘယ်ရမလဲ၊ ငါ့ဝီစီက ဆိုင်မှာရောင်း တဲ့ ဝီစီမျိုး မဟုတ်ဘူးကု၊ မှတ်လိုက် ရင် တခြား ဝီစီသံတွေထက် ကျယ် တယ်”

ဇော်ကြီးသည် သူ၏ဘောင်းဘီ အိတ်အတွင်းမှ ဝီစီကို ထုတ်ယူလိုက် ပြီး မှတ်လိုက်သည်။ စူးရှသောအသံ ပေါ်ထွက်လာသည်။

“ငါ မှတ်ကြည့်မယ်ကု”ဟု ဖိုး ကျော်က ပြောလိုက်သည်။

ဖိုးကျော်သည် ဝီစီကို ယူမှတ်ကြည့် လိုက်သည်။ အလွန် သဘောကျသွား သည်။ သူသည် ဝီစီကို အလွန်လိုချင် သော်လည်း ငါးကလေးကို မခွဲနိုင် ပြန်နေသည်။

“မင်း.....ဒီငါးကို ရရင် ဘယ်မှာ ထားမလဲ”ဟု ဖိုးကျော်က မေးလိုက် သည်။

“ငါ့မှာ ဖန်ပုလင်းကြီးတခုရှိတယ် ကု၊ ရောမ ဖန်ပုလင်းကြီးကု”

“ဒီလိုဆိုရင် လဲမယ်ကု”

“ထို့ နောက် တွင် ကား သူငယ် ချင်းနှစ်ယောက်သည် ဖန်လောင်အိမ် အတွင်းမှ ငါးကလေးကို ဖမ်းကြတော့ သည်။ရေမျှား ဖိတ်စဉ်ကန်သည်။ သူ တို့သည် ငါးကလေးကို ရေခွက်တခုကံ တွင် ထည့်ပြီး ဇော်ကြီး၏အိမ်သို့ သွား ကြသည်။ ဇော်ကြီး၏ ဖန်ပုလင်းမှာ သိပ်မကြီးလှပေ။ ထို့ကြောင့် ငါး ကလေးအဖို့ နေရာ ကျဉ်းသွားသည်။

နောက် ဆုံး တွင် ဖိုးကျော်သည် ငါးကလေးကို ခွဲခွာ၍ပြန်လာခဲ့သည်။

+ + +
အိမ်သို့ရောက်သောအခါဖိုးကျော် ၏ မေမေက ဆီးမေးလေတော့သည်။

“နင့် ငါး ဘယ်ရောက်သွားပြီလဲ ဖိုးကျော်”

ဖိုးကျော်သည် မည်သို့မျှ ပြန်မ ပြောနိုင် ဖြစ်နေသည်။

“ဖြူတုတ် စားပစ်လိုက်ပြီ မဟုတ် လား”

“ကျနော် မသိဘူး မေမေ”

“မတွေ့ဘူးလား ရေတွေလဲ ဖိတ် စဉ်နေတယ်။ ဖြူတုတ် စားပစ်တာပါ ဘဲ။ ဘယ်မှာလဲ ဒီကြောင် လိုက်ရှာ စမ်း”

“ဖြူတုတ် ဖြူတုတ်”ဟုဖိုးကျော် က ခေါ်လိုက်သည်။ဖြူတုတ်ကိုကား အရိပ်အရောင်မျှပင် မတွေ့ရပေ။

“အပြင်မှာလိုက်ရှာစမ်း”ဟုမေမေ က ပြောသည်။

ဖိုးကျော်သည် အိမ်ရှေ့သို့ ထွက် လာခဲ့သည်။

“အင်း.....ငါအခု ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ၊ ဖြူတုတ်တော့ ငါ့အတွက်နဲ့ ဒုက္ခရောက်တော့မယ်၊ အရှိန်ခံရတော့ မယ်”ဟု ဖိုးကျော်ကတွေးလိုက်သည်။

ထိုအခိုက် ဖြူတုတ်သည် ပန်းရံ တခုနောက်မှထွက်လာသည်။ဖိုးကျော် သည်ဖြူတုတ်ကိုပြေးဖက်လိုက်သည်။

“အိမ်ကို မသွားနဲ့ကု၊ မင်းကို မေ မေရိုက်လိမ့်မယ်၊ တနေရာမှာ ပန်းနေ နော်”ဟု ဖိုးကျော်ကပြောလိုက်သည်။

ဖြူတုတ်သည် ဖိုးကျော်ကို နား မလည်စွာဖြင့် ကြည့်နေသည်။ ထို့ နောက် အိမ်ဘက်သို့ ပြေးသွားသည်။ ဖိုးကျော်က နောက်မှ ပြေးလိုက်သွား သည်။

ဖိုးကျော်သည် ဖြူတုတ်ကို ဖမ်း လိုက်ပြီး အိမ်အောက်သို့ ဝင်လာခဲ့ သည်။ သေတ္တာကြီးတလုံး အောက်သို့ အတင်းထိုးသွင်းလိုက်သည်။

“ညောင်”ဟု ဖြူတုတ်က အော် သည်။ သေတ္တာကိုလည်း အတင်းကုတ် ခြစ်တော့သည်။

“ငြိမ်ငြိမ်နေကု၊ မင်း ဒီမှာနေနော်၊ နောက်နေ့ကျရင် မေမေ အားလုံးမေ့ သွားမှာပါကု”ဟု ဖိုးကျော်က ပြော လိုက်သည်။ ထို့ နောက် သူ သည် သေတ္တာပေါ်တွင် အုတ်ခဲများ တင် ထားခဲ့သည်။

+ + +

ဖိုးကျော်သည် အိမ်ပေါ်သို့ ပြန် တက်သွားသည်။ ဖြူတုတ်ကို လုံးလုံး ရှာမတွေ့ဟု ဆိုသည်။

“နေပေစေ၊ ဒီကောင် ပြန်လာမှာ ဘဲ၊ သူ့ကို ကောင်းကောင်း ဆုံးမရ မယ်”ဟု မေမေက ကြိမ်းဝါး လိုက် သည်။

စာမျက်နှာ(၄၀) သို့

(တစ်)ကနေ ဘယ်ဂဏန်းအထိမဆို၊ ဂဏန်း အားလုံးပေါင်းနည်း။

ဥပမာ (က) ၁+၂+၃+၄+၅+....

+၄၇+၄၈+၄၉+၅၀ =

* (ခ) ၁+၂+၃+၄+၅+ ....

+၉၇+၉၈+၉၉+၁၀၀ =

(ဂ) ၁+၂+၃+၄+၅+ ....

+၁၅၁+၁၅၂+၁၅၃+၁၅၄ =

* (ဃ) ၁+၂+ ၃+၄+၅+....

+၄၆+၄၇+၄၈+၄၉ =

(င) ၁+ ၂+၃+၄+၅+ ....

+၁၆၄+၁၆၅+၁၆၆+၁၆၇ =

အဖြေကိုမြန်မြန်တွက်ပြီးရေးချနိုင် အောင်ဥပမာလေးတွေ လေ့လာလိုက် ပါ။

ဥပမာ (က)

အဆင့်(၁)

ပထမဂဏန်း (၁) နှင့် နောက်ဆုံး (၅၀)ကို ပေါင်း ၁+၅၀ = ၅၁ ရ၍

ရသောအဖြေ (၅၁)ကို ရေးချပါ။

အဆင့်(၂)

နောက်ဆုံး ဂဏန်း(၅၁)၏ တဝက်

(၅၁)ကိုယူပြီးရေးချပါ။ $\frac{၅၀}{၂} = ၂၅$

အဆင့်(၃)

ပထမဆုံး ဂဏန်း (၁)နှင့် နောက် ဆုံးဂဏန်း(၅၀)တို့ကို ပေါင်း၍ရသော (၅၁)ကို နောက်ဆုံး ဂဏန်း (၅၀)၏ တဝက်(၂၅)နှင့် မြှောက်ပါ။ မြှောက်ရ ကိန်းကို ရေးချပါ။ (၁၂၅၅)သည် (၁) မှ (၅၀)အတွင်းရှိ ကိန်းပေါင်း(၅၀)၏ ပေါင်းလဒ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ $၅၁ \times ၂၅ = ၁၂၅၅$

ဥပမာ(ခ)

အဆင့်(၁)

ပထမဆုံး ဂဏန်း(၁)နှင့် နောက် ဆုံးဂဏန်း(၁၀၀)ကို ပေါင်း၍ ရသော အဖြေ(၁၀၁)ကိုရေးချပါ။ ၁+၁၀၀ = ၁၀၁။

အဆင့်(၂)

နောက်ဆုံးဂဏန်း(၁၀၀)၏တဝက်

(၅၀)ကို ရေးချပါ။ $\frac{၁၀၀}{၂} = ၅၀$ ။

အဆင့်(၃)

အဆင့်(၁)တွင် မှတ်ထားသော (၁၀၁)နှင့် အဆင့်(၂)တွင် မှတ်ထား သော(၅၀)တို့ကိုမြှောက်ပါ။ မြှောက် ရကိန်း(၅၀၅၀)သည် (၁)မှ (၁၀၀) အတွင်းရှိကိန်းပေါင်း(၁၀၀)၏ပေါင်း လဒ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ $၁၀၁ \times ၅၀ = ၅၀၅၀$

ဥပမာ(ဃ)

အဆင့်(၁)

ပထမ ဂဏန်း (၁)နှင့် နောက်ဆုံး ဂဏန်း(၁၅၄)ကိုပေါင်း၍ ရသော အ

ဖြေ(၁၅၅)ကိုရေးချပါ။ ၁+၁၅၄ = ၁၅၅

အဆင့်(၂)

နောက် ဆုံး ဂဏန်း (၁၅၄) ၏ တဝက်(၇၇)ကိုရေးချပါ။ $\frac{၁၅၄}{၂} = ၇၇$

အဆင့်(၃)

အဆင့်(၁)တွင် မှတ်ထားသော

(၁၅၅)နှင့် အဆင့်(၂)တွင် မှတ်ထား သော (၇၇)တို့ကို မြှောက်၍ ရသော ကိန်း (၁၁၉၃၅) ကို ရေး ချပါ။

(၁၁၉၃၅) သည် (၁)မှ (၁၅၄) အတွင်းရှိ ကိန်းပေါင်း (၁၅၄) လုံး

ပေါင်းလဒ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ $၁၅၅ \times ၇၇ = ၁၁၉၃၅$

အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဥပမာတွေ မှာ နောက်ဆုံးဂဏန်းတိုင်းဟာ (၂)နဲ့ စားလို့ ပြတ်တဲ့ စုံဂဏန်းတွေ ဖြစ်မှန် သတိပြုမိကြတယ်နော်။ (၂)နဲ့ စားလို့ မပြတ်တဲ့ ကိန်းတွေ နောက်ဆုံးဂဏန်း ဖြစ်နေရင် အောက်မှ ဖော်ပြထား ဥပမာလေးတွေနဲ့ တွက်နိုင်ပါတယ် လေ့လာကြရအောင်။

ဥပမာ(ဃ)

အဆင့်(၁)

နောက်ဆုံး ဂဏန်း (၄၉)မှ (၄) နုတ်၍ စုံဂဏန်း(၄၈)ဖြစ်အောင် လှ ပါ။ (၄၈)နှင့် ပထမ ဂဏန်း (၁)၊ ပေါင်း၍ရသော အဖြေကို ရေးချပါ။ $၄၉-၁ = ၄၈$ ။ $၄၈+၁ = ၄၉$

အဆင့်(၂)

အဆင့်(၁)တွင် မှတ်ထားသော

(စုံ)ဂဏန်း(၄၈)၏ တဝက်(၂၄) ယူ၍ ရေးချပါ။ $\frac{၄၈}{၂} = ၂၄$

အဆင့်(၃)

အဆင့်(၁)တွင် မှတ်ထားသော

(စုံ)ဂဏန်း(၄၈)၏ တဝက်(၂၄) ယူ၍ ရေးချပါ။ $\frac{၄၈}{၂} = ၂၄$

အဆင့် (၃)

အဆင့် (၁) တွင် မှတ်ထားသော (မ)ဂဏန်း(၄၉)ကို အဆင့် (၂)တွင် မှတ်ထားသော(၂၄) နှင့် မြှောက်၍ ရသော ကိန်း(၁၁၇၆)ကို ရေးချပါ။ အဖြေမရသေးပါ။ ၄၉x၂၄ = ၁၁၇၆

အဆင့် (၄)

အဆင့်(၃) တွင်မှတ်ထားသောကိန်း (၁၁၇၆)တွင် နောက်ဆုံးကိန်း (၄၉) ကို ပေါင်း၍ရသော ကိန်းကို ရေးချပါ။ (၁၂၂၅)သည် (၁)မှ(၄၉) အထိ ရှိသော ကိန်းပေါင်း (၄၉) လုံး၏ ပေါင်းလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ ၁၁၇၆+၄၉ = ၁၂၂၅

ဥပမာ (၆)

အဆင့် (၁)

နောက်ဆုံးဂဏန်း (၁၆၇)မှ (၁) နှုတ်၍ စုံဂဏန်း(၁၆၆)ဖြစ်အောင်လုပ် ပါ(၁၆၆)ကိုရေးချပါ။ ၁၆၇-၁ = ၁၆၆

အဆင့် (၂)

အဆင့်(၁)တွင်မှတ်ထားသော(၁၆၆) ကို ပထမကိန်း (၁)နှင့် ပေါင်း၍ ရသော ကိန်း(၁၆၇)ကို ရေးချပါ။ ၁၆၆+၁ = ၁၆၇

အဆင့် (၃)

အဆင့် (၁)တွင် မှတ်ထားသော စုံဂဏန်း (၁၆၆)၏ တဝက် (၈၃)ကို ရေးချပါ။ $\frac{(၁၆၆)}{၂} = ၈၃$

အဆင့် (၄)

အဆင့် (၂)တွင် မှတ်ထားသော (မ) ဂဏန်း (၁၆၇) ကို အဆင့်(၃) တွင် မှတ်ထားသော (၈၃)နှင့်မြှောက် ၍ ရသော ကိန်း(၁၃၈၆၁)ကို ရေးချ ပါ။ (အဖြေမရသေးပါ)။ ၁၆၇x၈၃ = ၁၃၈၆၁။

စာမျက်နှာ(၃၀)မှ အဆက်

ထို့နောက် သူ တို့သည် ည စာ ထမင်း စားကြတော့သည်။ ဖိုးကျော် မှာ ထမင်း စားချင်စိတ် မရှိ ဖြစ်နေ သည်။

“ငါကတော့ ဒီမှာ စားသောက် နေတယ်၊ဖြူတုတ်မှာတော့ အပြစ် မရှိ ဘဲနဲ့ ပုန်းနေရတယ်”ဟု ဖိုးကျော် တွေးနေသည်။

ဖိုးကျော်သည် မေမေမီးဖိုသို့ သွား ခိုက် သူ့စားရမည့်ငါးကြောင်ကို အသာ ဝှက်ထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် အိမ် အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။

သေတ္တာကြီးအနီးသို့ သွားကာ....

“ဖြူတုတ်....ဟေ့-ဖြူတုတ်....မင်း ဖို့ ငါးကြောင် ယူ ခဲ့တယ် ကွ”ဟု ပြော လိုက်သည်။

သေတ္တာ ကြီး ကို ဖွင့် လိုက်သော အခါ အထဲတွင် ဖြူတုတ်မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ တဖက်မှ ပျဉ်တချပ် ကွာ ထွက်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဖိုးကျော်က “ဟေ့-ဖြူတုတ်၊ မင်း ဘယ်မှာလဲ” ဟု အသံတိုးတိုးနှင့် ခေါ် ကြည့်သည်။ ဖြူတုတ်ကား ပေါ် မလာပေ။

ထို့ကြောင့် ဖိုးကျော်သည် စိတ် ပျက် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် အိမ်ပေါ်သို့ပြန် တက်လာခဲ့သည်။

သူသည် ဖြူတုတ် မရှိသဖြင့် ပျင်း နေလေသည်။ ဖြူတုတ် အတွက် စိတ် မကောင်း ဖြစ်နေသည်။မေမေ့ ကိုလိမ် မိသဖြင့် စိတ်မလုံ ဖြစ်နေသည်။

“မေမေ ငါးတကောင်ထပ်ဝယ်ပေး ပါမယ်ကွာ”ဟု မေမေက ပြောသည်။

“ကျနော် ငါးမယူချင်ပါဘူး”ဟု ဖိုးကျော်က ပြန်ပြောသည်။

သူသည် အဖြစ်အပျက် အားလုံးကို ပြောပြလိုက်ရန် စိတ် ကူးသော်လည်း

မပြောရဲပေ။ ထိုအခိုက် အပြင်မှ ထရံ ကို ကုတ်ခြစ်သံ ပေါ်ထွက်လာသည်။

“ဟော ဖြူတုတ် ထင်တယ်” ဟု မေမေက ပြောသည်။ ထို့နောက် တံခါးကိုသွားဖွင့်လိုက်သည်။ဖြူတုတ် သည် တံခါးကြားမှ ဝင်လာပြီး စားပွဲ အောက်သို့ ပြေးဝင်သွားသည်။

“အမယ် တယ်ဟုတ်ပါလား၊ သိပ် ဆိုးတဲ့ကောင်၊ကိုယ် အပြစ်ကိုယ်သိနေ တယ်၊ ဖိုးကျော် လိုက်ဖမ်းစမ်း” ဟု မေမေက ပြောသည်။

ဖိုးကျော်သည်စားပွဲအောက်သို့ဝင် ဝင်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ဖြူတုတ်ကို လက်ဟန် ခြေဟန်နှင့် မောင်းထုတ်နေ သည်။သူမမင်းလိုပေါ့သို့ကြောင့် တွက် ပြေးသော ဖြူတုတ် နောက်မှ အတင်း လိုက်နေသည်။ဖြူတုတ်က လှည့်ပတ် ပြေးသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဖြူတုတ် သည် ငါးထည့်သော ဖန်လှောင်အိမ် တွင်းသို့ ရုတ်တရက် ကျသွားလေ သည်။

မေမေက ဖြူတုတ် ပြေးဖမ်းသည်။ ဂုတ်ကို ဆွဲ၍ မလိုက်သည်။

“ကောင်းကောင်း ဆုံးမ ရတာ ပေါ့”ဟု မေမေက ပြောလိုက်သည်။

“မေမေ.... မေမေ.... ဖြူ တုတ် ကို မချိတ်ပါနဲ့”ဟု ဖိုးကျော်က မျက်ရည် တွေ့တွေ့ကျလျက် တောင်းပန် လိုက် သည်။

“ဘာဖြစ်လို့ သူ့ကို သနားရမှာ လဲ၊ သူက ငါး က လေး ကိုတောင် မသနားဘူး မဟုတ်လား”

“သူ့မှာ အပြစ် မရှိပါဘူး မေမေ”

“ငါးကလေးကို သူစားပစ်တာဘဲ မဟုတ်လား”

“သူ မဟုတ်ဖူး မေမေ”

“ဒီလိုဆိုရင် ဘယ်သူလဲ”
“ကျနော်ပါ”

“ဘာ....မင်း....ငါးလေးကို စားပစ် တယ်”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျနော် စားပစ် တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဝီစီနဲ့ လဲလိုက်တာ ပါ”

“ဘာ....ဝီစီနဲ့ လဲတယ် ဟုတ်လား”

“ဝီစီနဲ့”ဟု ပြောကာ ဖိုးကျော် သည် အိတ်တွင်းမှ ဝီစီကိုထုတ်ပြလိုက် သည်။

“မင်း.... တယ် ဆိုးတဲ့ ခလေးပါ လား၊ မင်းကိုယ်မင်း ရှက်ဖို့ ကောင်း တယ်”

“ဇော်ကြီးက လဲကြရအောင် ဆို လို့ ကျနော် လဲလိုက်တာပါ မေမေ”

“အမှန်ကို ဝန်ခံခဲ့တာ ရှက်ဖို့ ကောင်းတယ် သိလား၊ခွဲကြည့်စမ်း ဖြူ တုတ်ဟာ အပြစ်မရှိဘဲနဲ့ အစွပ်အစွဲခံ နေရတယ်။ ကိုယ် အပြစ်ကို သူများ အ ပေါ်မှာ ပုံချတာ ကောင်းလား”

“ကျနော်.... မေမေ့ကို ကြောက် လို့ပါ”

“တော်တော့....”

“ကျနော် နောက် ဒီလို မလုပ်ပါ ဘူး မေမေ”

“အေး....ဒီတကြိမ်တော့ ခွင့်လွှတ် မယ်၊ နောက်ဆိုရင် ကိုယ် အပြစ်ကို ဝန်ခံရမယ် ဒါဘဲ”

“ဟုတ်ကဲ့....မေမေ”

ထို့နောက်တွင်ကား ဖိုးကျော်သည် ဖြူတုတ်၏ ကိုယ်မှ ရေများကို ပုဆိုး စုတ်နှင့် သုတ်ပေး နေ လေ တော့ သ တည်း။

စာမျက်နှာ(၃၁)မှ အဆက်

မှဥးကျော်လူက သူ့အများကို သူ နားလည်လိုက်သည်။ရန်ကုန်မြို့စပယ် မှဥှ်အမှိုက်ပုံး နီနီကလေးများကိုချ ထားပေးသည်မှာ အမှိုက်ပုံးထဲသို့ စနစ်တကျ အမှိုက်စွန့်တတ်စေရန် မဟုတ်ပါလား၊ဒီတချက်ကိုဥးကျော် လူ သတိလစ်သွားသည်။ ဒီတခါတော့ ဦးကျော်လူက သူ့ကိုယ်သူ ပြန်ရှက်မိ သည်။ အမှိုက်ပုံးကို ပြန်ပိတ်၍ သူ့ ဘက် ပြန် လှည့် လာ သော လူ ငယ် ကလေးကို ဝမ်းသာအားရပြုံး၍ နှုတ် ဆက်လိုက်မိသည်။

“ဝမ်းသာလိုက်တာ တူက လေး ရယ်၊ဦးလေး သတိလစ်ပြီး အမှိုက်ပုံး ထဲ ဝင်အောင် မပစ်မိတာ စိတ်မရှိပါ နဲ့ကွယ်”

ခမျာမှာ အတော်ကလေး အား တုဲ အားနာ ဖြစ်သွားရှာ၏။

“ကိစ္စမရှိပါဖူး ဦး၊ ကျနော် ကလဲ တတ်နိုင်သလောက် ကူညီတာပါ၊ ဒီ အမှိုက်ပုံးကလေးတွေက သပ်သပ် ရပ် ရပ် လှလှ ပပ ဆိုတော့ အမှိုက် စွန့်ချင် စရာလဲ အတော် ကောင်းတယ်နော်”

အသက်နှင့် မမျှ ပါးရည် နပ်ရည် ရှိသော လူငယ် အတွက် ဦးကျော်လူ အတော်အားတက် သွားမိသည်။ စော စောပိုင်းက ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ သူ သယ်ခဲ့သော ဒေါ်သတို့ ဘယ်ဆီ ဝယ် လွှင့်ပြယ်ကုန်သည် မသိ။

“မင်း ဘယ်ကျောင်းကလဲကွယ်”

“ဘယ်နှစ်တန်းလဲ”

ပုဆိုးအစိမ်း လွယ်အိတ်ကလေးနှင့် မှီ ဦးကျော်လူက သူ့ကလို့ မေးလိုက် မိသည်။

“ကျနော် အမှတ် (၁) အထက် တန်း ကျောင်းကပါဦး၊ ဆဋ္ဌမတန်းက ပါ၊ကျနော် နာမည် မောင်အေးချို လို့ခေါ်ပါတယ်”

လမ်းလျှောက်ရင်း စကားတပြော ပြောနှင့် လျှောက် လာ မိခဲ့ကြသည်။

“မောင် အေး ချို တို့ ကျောင်း က စည်းကမ်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ အတော် သင်တယ်ထင်တယ်”

ဦးကျော်လူက စိတ်ဝင်စားစွာ မေး မိသည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ ကျနော်တို့ ဆရာမက အစစ အရာရာမှာ စည်းကမ်း ရှိဖို့ စည်းကမ်း ရှိတဲ့ ကျောင်းသား ဖြစ်မှ စည်းကမ်းရှိတဲ့ နိုင်ငံသား ဖြစ်မယ်၊ စည်းကမ်းရှိတဲ့ နိုင်ငံသားတွေ ဖြစ်မှ စည်းကမ်းရှိတဲ့ နိုင်ငံတော် ဖြစ်မယ်လို့ သွန်သင်ပါတယ် ခင်ဗျာ”

ဦးကျော်လူ၏ ရင်ထဲတွင် အေးစိမ့် သွားပေသည်။တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ် အတွက် တအား သစ်ရပေသည်။ စော စောပိုင်းက စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ ပြုပြင်၍ မရတော့သော လူကြီးပိုင်း တို့ ကိုမှ ဤလူငယ်ကလေးများကို ညွှန်ပြ၍ ပြု ပြင်ယူရချေမည် မဟုတ်ပါလား။

“ကျနော် အိမ်က ဟိုလမ်းထိပ်မှာ ပါဦး၊ ကျနော် ကို ခွင့်ပြုပါဦး”

ဦးကျော်လူက ပြုံးပြုံးကလေး ခေါင်းညိတ်လျက်။

စာမျက်နှာ(၁၃)မှ အဆက်

လုံးဝပြည်သူပိုင် သိမ်းခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်ဖြစ်လာသဖြင့် ကြိုက်သလိုစီမံနိုင်ခွင့်ရလာပြီဖြစ်ရကား၊ အစိုးရသည် ရေနံရှာဖွေရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကာ ရေနံရှာဖွေခဲ့သည်။ ယင်းသို့ရှာဖွေကြရာတွင် ရွှေဘို၊ မုံရွာ၊ သရက်မြို့၊ ပြည်၊ ဟင်္သာတ၊ ရန်ကုန်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စတုရန်းမိုင် ၂၆၀၀၀-ခန့်၌ အစမ်းတွင်း ၂၇-တွင်းမှ ရေနံပေါ် သန်းတရာခန့် ရှိနိုင်သည်ဟု ပညာရှင်များက ခန့်မှန်းထားပေးသည်။

နောက်ထပ်လည်း စမ်းသပ်ရန် မြေစတုရန်းမိုင် ၁၆၂၇၀၀-ကိုလျာထားပေးသည်။ ဤလျာထားချက်ပေါ်မူတည်၍ လုပ်ငန်းအဆင့်သုံးဆင့်ရှိသည်။ ပထမဆင့်မှာ ၁၉၇၀-ခုနှစ်အတွင်း ပြည်တွင်းတွင် ရေနံဖွဲ့လုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအဆင့်မှာ ၁၉၇၀-၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေး ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅-ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ကား၊ ရေနံမြေတိုးချဲ့ရန်နှင့် ရေနံသုတေသနလုပ်ငန်း မြှင့်တင်နေရန် ဖြစ်သည်။

ပြည်သူပိုင်သည့်နေ့မှစ၍ ယနေ့အထိ ရေနံစမ်းကို နိုင်ငံခြားမှ မှာယူတင်သွင်းနေရတန်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မကြာမီပြည်တွင်းအတွက် လုံလောက်အောင် တူးဖော်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းဖူလုံလျှင် စက်သီ၊ ချောဆီ၊ ဖဇာင်းတို့လောက်ကိုသာ ထုတ်လုပ်သည့် အဆင့်မှ ပလပ်စတစ်၊ နိုင်လွန်၊ မြေဩဇာ၊ ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်သည့် အဆင့်သို့ တက်လှမ်းရန်အစီအစဉ်ရှိပေသည်။ ယင်းအဆင့်သို့ရောက်လျှင် ရေနံသည် ဆန်ကဲ့သို့ မြန်မာပြည်အတွက် “ကယ်တင်ရှင်”ကြီး ဖြစ်လာရပေဦးမည်။ ။

ရဲမြဝင်း

မနက်ဖြန်တွင် ဘုရားပွဲစတော့မည် ဖြစ်၏။

ရွာထိပ်ဘက် လယ်ကွင်းပြင်၌ ရှိသော ရွှေဆံတော်စေတီမှာ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် ကြည်ညိုစရာကောင်းလှပေသည်။

ဘုရားတဝိုက်တွင် ဇာတ်ပွဲရုံကြီးနှင့် ဈေးဆိုင်များမှာပွဲအတွက် ပြင်ဆင်နေကြလေ၏။ ခရေရွာသည် နှစ်စဉ်ရွှေဆံတော် ဘုရားပွဲကို ကျင်းပလေ့ ရှိသည်။ ဘုရားပွဲစပြုဆိုလျှင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သပြေရွာ၊ ထန်းတပင်ရွာ၊ ဇီးပွင့်ရွာ

ကလေးများ ဖြစ်ကြသည်နှင့်အညီ စုစည်းစည်းနှင့် ဘုရားပွဲတွင် အခန်းတခန်းအနေဖြင့် ကျွဲပွဲကပြရန်စီစဉ်ထားကြ၏။

ကုတ်ကိုပင်ကြီး၏ အရိပ်အောက်တွင် ကြယ်ရောင်ဟု ကျောက်ပေါ်တွင် စာတန်းရေးဆွဲထားသော ကြိမ်နှင့် ရက်လုပ်ထားကြသည့် ကျွဲပွဲကြီးကို ကလေးငယ်များက ဝိုင်းအုံ ကြည့်ရှုလျက် လက်နှင့်တို့နေကြ၏။

“ဟေ့-ဘေးဖယ်ကြ၊ ဘေးဖယ်ကြ” သံလုံးက ကလေးငယ်များကို ဘေး

အစရှိသော ရွာများမှ ရွာသူရွာသားများသည် နွားလှည်းများဖြင့် လာရောက်ကြသည်မှာ အလွန် ပျော်စရာကောင်းလှပေ၏။

တပေါင်း တန်ခူးမိုးသားကျူးဆိုသကဲ့သို့ ကောင်းကင်တွင် နေပူရှိန်မှာ အလွန်ပြင်းထန်သော်လည်း တိမ်ရိပ်များလည်းရှိပြန်လေ၏။

ဘုရားပွဲခင်းထဲတွင် ခရေရွာမှ မိုးကျောက်ခိုးတို့ လူစုသည် ခိုးပတ်သံတည့်ညံ့၊ ပုလွေသံ တကြူကြူနှင့် ဆူညံနေကြ၏။ သူတို့လူစုသည် လူငယ်

ဖယ်ခိုင်းလေ၏။ ကျောက်ခိုးနှင့်အပေါ်များသည် ကျွဲကရန် လူစုနေကြ၏။

“ငွေ့ကလဲ ဘယ်သွားနေလဲမသိဘူးကွ” ဟု ဟန်စိန်က စိတ်မရှည်ပဲပြောလေသည်။

“မြမောင်ရေ၊ ခိုးပွဲဈေးတန်းတပတ်ပတ်မယ်၊ ပီးရင် ဘုရားကို တပတ်ပတ်ပီးကကြမယ်ကွာ” ဟု ကျောက်ခိုးက ခိုးတီးသမား မြမောင်ကို ပြောပြနေသည်။

လယ်ကွင်းထဲတွင် လူများ အသွားအလာများနေကြ၏။ နေပူရှိန် ပြင်း

ဆူဖြင့် တံလျှပ်များ ယှက်ချာနေလေသည်။ နွားလှည်းများမှာ ဖုံးတထောင်းထောင်းနှင့် မောင်းနှင်လာကြပြန်၏။

“ငွေ့လာပီကွ”

ငွေ့သည် ပွဲဈေးထဲမှ လူးသီးကြော်ထုပ်ကိုလျှက် ဖိနပ်မပါဘဲ ပြေးလာလေသည်။

“မင်းဘယ်သွားနေတာလဲကွာ၊ ဒို့ကကြတော့မလို့” ဟု ဝိုင်းပြီးအပြစ်တင်ကြ၏။

“ငါ့ဆာတာနဲ့ ဗူးသီးကြော်သွားစားတာ၊ ရော့- မင်းတို့စားဖို့”

ငွေ့ လှမ်းပေးလိုက်သော ဗူးသီးကြော်များကို ဝိုင်းအုံဖဲ့လျက် စားသောက်ကြ၏။ ပြီးနောက် ကျောက်ခိုးက ကျွဲခေါင်းထဲဝင်လေ၏။ ငွေ့က ကျွဲဖင်ထဲဝင်လိုက်လေ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး မြိုင်ကူ မတ်တတ် ရပ်လိုက်လျှင် ကျွဲရုပ်ကြီးမှာ အသက်ဝင်လာပြီး ခေါင်းကြီးတယမ်းယမ်း၊ အမြီးတလှုပ်လှုပ်နှင့် လှုပ်ရှားလာလေသည်။

“ပတ်-ဗေဒိုး-မြောင်”

မြမောင်က ခိုးပတ်ကို စတင်၍ အချက်ပေးတီးလိုက်နှင့် ဖူးကြီး၏ ပုလွေသံနှင့် ဟန်စိန်၏လင်းကွင်းသံမှာ ထွက်ပေါ်လာ၏။

“ဒိုး...ဒိုး...ဒိုးလေးမောင်တို့+ စိန်...စိန်...စိန်မြမောင်တို့+ ကြယ်ရောင်ကြီးကအမြီးထောင်+ ချိုကြီး ထောင်အောင် ကလိုက်စမ်းပါ+”

ကြယ်ရောင်သည် သီချင်းနှင့်လိုက်အောင် အမြီးထောင်လိုက်၊ ချိုကြီးထောင်လိုက်နှင့် ကိုယ်ကြီး တယမ်းယမ်း လှုပ်ကာ ကနေ၏။ ပွဲဈေးတန်းထဲသို့ ဝင်ခဲ့ကြလေပြီ။ ကလေးများမှာ နှပ်ချေးတွဲလောင်း၊ အင်္ကျီအောက်ပိုင်း

ဗလာနှင့် ဝိုင်းအုံ၍ နောက်မှ တကောက်ကောက် လိုက်ကြည့်ကြသည်။

ကျောက်ခိုးသည် ကျွဲခေါင်းကြီးကို လက်ဖြင့်မလှက် လှုပ်ပေးနေရသဖြင့် လက်ညှောင်းလာ၏။ ငွေ့မှာ ဒူးထောက်လိုက် ဝပ်အိပ်လိုက်နှင့် ချွေးများထွက်လာ၏။

“ကြယ်ရောင်က တယ်... ချိုထောင်ပါလားကွ၊ ဟား...ဟား”

လူကြီးများက သဘောကျ၍ ချီးမွမ်းကြလေ၏။ ကျောက်ခိုးသည် ကောင်မလေးများ အနားသို့ကပ်လျက် ချိုနှင့်တို့ပေးလျှင်-

“အမယ်လေး... ယားတယ်တော်”

ကောင်မလေး များမှာ ရယ်လျက် ထွက်ပြေးကြသည်။ လူများက ဝိုင်းအုံ၍ သဘောကျလျက် ဝါးကနဲ ရယ်ကြလေ၏။ မြမောင်တို့ ခိုးဝိုင်းက သီချင်းဆိုပေးကြ၏။

“ကြယ်ရောင်ကြီးက နောက်ပိုးပြောင်၊ စိတ်မဆိုးပါနှင့် ခွင့်လွှတ်ပါဗျ”

တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပွဲဈေးတန်း တလျှောက် ကြယ်ရောင်ကြီးက ခုန်လာရာ ကွင်းတပတ်ပြည့်ခဲ့လေသည်။ ဘုရားယင်ပြင်ပေါက်ဝသို့ ရောက်လျှင် ဒိုးသံရပ်လိုက်ကြ၏။ ကျောက်ခိုးနှင့် ငွေ့မှာ ကျွဲရုပ်လုံးကြီးထဲမှ ထွက်လာကြပြီး ချွေးများထွက်လျက် မောပန်းနေကြသည်။

“ဒီမှာ ခဏ အမောဖြေကြရအောင်”

“လူတိုင်း ဒို့ကို သိပ် ချီးမွမ်းတာ ဘဲကွ၊ ကျောက်ခိုးက ကောင်မလေး တွေကို ချီနဲ့ ဝေ့တာ လူတိုင်း ရယ် ကြတယ်ကွ၊ ဒီတခါ ကရင်ငွေခွေးက ဖင်များများ လှုပ်ပေးကွနော်”

သူတို့သည် တယောက် တပေါက် နှင့် တဝါးဝါး သဘော ကျနေကြ၏။ ကျောက်ခိုးနှင့်ငွေခွေးသည် ရေသောက် လျက် အမောဖြေပြီးသည်နှင့် ကြယ် ရောင်ထဲ ပြန်ဝင်ကြပြန်သည်။ မြမောင် တို့ ခိုးသံမှာလည်း ပြန်လည်၍ ထွက် ပေါ်လာသည်။ ဘုရား ယင်ပြင်ပေါ် တက်ခဲ့ကြ၏။

ထိုစဉ် ပွဲဈေးတန်းဘက်ဆီမှ ဒိုးပတ် သံကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် သူတို့ အား လုံး ခဏရပ်လျက် လှမ်း ကြည့်ကြလေ သည်။

“ဟေ့ .ဟိုမှာလဲ ဒို့လို့ ကျွဲကြီး တကောင်ပါလားကွ” ဟန်စိန်က ပြော လိုက်၏။

သူတို့ရှိရာသို့ ဒိုးပတ်ဝိုင်း တဝိုင်း သည် ကျွဲကလျက် လာနေကြ၏။

“ဘယ်သူတွေလဲကွ၊ ကျွဲနာမည်က နီလာလို့ ရေးထားတယ်”

“သပြေရွာက အုန်းကျော် တို့ မိုးသီးတို့ကွ၊ ဒီကောင်တွေလဲ ဒို့လို့ဘဲ၊ ဒို့လဲ ကကြဟေ့”

ပြောပြော ဆိုဆို ဒိုးပတ် ပြန်တီး လျက် ကြယ်ရောင်က ရွှေမှနေ၍ က ခုန် လေတော့၏။ ဘုရား ယင်ပြင်ပေါ်

တွင် ကြယ်ရောင်နှင့် နီလာ ရင်ဆိုင် မိ ကြလျှင် ဒိုးသံ ဆူညံသွားကြ၏။

အပြိုင်တီးလျက် အပြိုင် ကခုန်ကြ လေသည်။

“ဟေ့...ချာတိတ်တွေ ခဏ ရပ် လိုက်ကြစမ်း၊ မင်းတို့ကို ငါ အကြံ ကောင်းတခု ပေးမယ်”

ညောင်ပင် အောက်တွင် ထိုင်နေ သော စီးပွင့်ရွာမှ ဦးညိုကြီးက ခဏ တားလိုက်လေ၏။

“ဘာလဲ ဦးကြီး”ဟု ကျောက်ခိုး က မေးလိုက်၏။

“ဟိုဘက်က ချာတိတ်လဲ ဒီကို လာ စမ်း၊ မင်းတို့ ကျွဲနှစ်ကောင် တကယ် ခတ်ကြကွာ၊ နိုင်တဲ့သူကို ငါ ပိုက်ဆံ တကျပ် ပေးမယ်”

ဖိုးညိုကြီးက ပိုက်ဆံ ထုတ်ပြလိုက် သည်။ သူသည် အရက်သမားကြီး ဖြစ် လေ၏။ ရွာထဲ၌ ကြက်တိုက် ဖဲရိုက် သော အလောင်း အစား သမားကြီး လည်း ဖြစ်လေသည်။

အုန်းကျော် တို့နှင့် ကျောက်ခိုးတို့ မှာ ပိုက်ဆံတကျပ်မြင်ရသဖြင့် အလွန် ဝမ်းသာသွားကြ၏။ မိုးသီးတို့ ဒိုးဝိုင်း နှင့် မြမောင်တို့ဒိုးဝိုင်းမှာ ဆူညံသွား အောင် တီးနေကြလေပြီ။

ကြယ်ရောင်နှင့် နီလာမှာ အလှ သက်သက်မကပြတော့ပဲ ဂျိုကိုရွှေ့သို့ ချိန်၍တိုက်ပွဲ စကြလေတော့၏။

“ငွေခွေးရေ...ငါရွှေ့တိုးရင် မင်းလဲ အမြန်တိုးလိုက်ကွ၊ မလဲအောင် သတိ ထားဟေ့”ဟု ကျောက်ခိုးက ကျွဲ ခေါင်းကြီးကို ကျစ်ကျစ် ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်ရင်း သတိပေးရင်း နီလာကို ပြေးခွေ့ရန်အတွက် စောင့်နေ၏။

အုန်းကျော်ပင်သော နီလာ ကျွဲ ကြီးမှာလည်း ဂျို တယမ်း ယမ်းနှင့် ကြယ်ရောင်၏အင်္ဂါကိုစောင့်ရင်းကွေ့ ပတ် လှုပ်ရှားနေ၏။ ဒိုးသံဆူညံလာ သည်နှင့်အမျှ ဘေးမှ ဝိုင်းအော်သံများ ထွက်ပေါ်လာသည်။

မကြာမီ ကျွဲနှစ်ကောင်မှာပူးကပ်၍ ခွေ့ကြလေတော့၏။ တဝိုင်းဝိုင်းနှင့် ကျွဲ ခေါင်းချင်းရိုက်ကြလေသည်။

“ဟုတ်ပီကွ၊ ချပေးကွ၊ ဟား...ဟား ဟား...”

ဦးညို ကြီးက ညောင်ပင်အောက် တွင် ကျကျနနထိုင်ရင်း အော်ဟစ်ရယ် မောနေလေ၏။ ကလေးများမှာကျွဲ နှစ် ကောင်တကယ်ခတ်နေကြသဖြင့် ရင်တ ထိတ်ထိတ်နှင့် ကြည့်ရင်း ပွဲကျနေ ကြ၏။

ကျောက်ခိုးမှာ အုန်းကျော်အနား ကပ်လာသည်နှင့် ငွေခွေးကို ဘေးချင်း ယှဉ်၍ ပူးကပ်ခိုင်းလိုက်သည်။ ထို့ နောက်အထဲမှနေ၍ နီလာထံ ဝင်နေ သော စံတိုးနှင့် အုန်းကျော်ကို လက် သီးနှင့် ပိတ်ထိုးလေတော့၏။ တဖက်က လည်း ပြန်လည်၍ထိုးပြန်လေ၏။ တ ယောက်တပြန် ထိုးရင်း ဝေ့ရင်းနှင့် နောက်ဆုံး မောပန်းကာ မြေပေါ်သို့ လဲကျကုန်လေ၏။

ကျောက်ခိုးနှင့် ငွေခွေးသည် ကြယ် ရောင်ထဲမှ တွက်လိုက်၏။ အုန်းကျော် နှင့် စံတိုးမှာလည်း နီလာထဲမှ တွက်

လိုက်ကြပြန်၏။ လေးယောက် စလုံး တကိုယ်လုံးချွေးများစိုရွှေ့လျက် မျက်နှာ မှာဖူးရောင်နေကြ၏။

“မင်းတို့နှစ်ယောက် မြေကြီးပေါ်လဲ လို့ ရှုံးတယ်၊ ဘယ်သူမှမနိုင်ဖူး၊ ငါပြန် တော့မယ်၊ ဟား...ဟား...”

ဦးညိုကြီးသည် အရက်မူးသံကြီးနှင့် အော်ပြောပြီး ထွက်သွားလေတော့၏။ သူတို့သည် ငေးကြည့်ရင်း ကျန်ရစ်ကာ မကျေမနပ် ဖြစ်လာကြသည်။

ကြယ်ရောင်နှင့် နီလာ ကျွဲရုပ်ကြီး မှာ ဂျိုများကျိုးပဲ ကြေမှုလျက်အဝတ် များစုတ်ပြီနေလေ၏။ အထဲမှ ကြိမ်လုံး များလည်း ကျိုးထွက်လာသည်။

“ငါတို့ကျွဲတွေ ပျက်ဆီးကုန်ပီကွာ” ဟုမြမောင်ကယူကျွေးမရပြောလိုက်၏။

“အေးကွာ ဟို အရက်သမားကြီး မြှောက်ပေးတာကို ဒို့ လုပ်မိကြတာ သိပ်များတယ်ကွာ၊ ပိုက်ဆံလဲ မပေး သွားဖူး”ဟု မိုးသီးက ဝင်ပြောလိုက် ပြန်၏။

“ငါတို့ ဖာသာ ကောင်းကောင်း မွန်မွန်ကရင် ပျော်စရာ ကောင်းမှာပဲ အုန်းကျော်ရာ၊ ဟိုမကောင်းတဲ့ လူကြီး ရဲ့ စကားကို နားထောင်မိလို့ ဒို့တွေ ရဲ့ ကျွဲတွေပျက်ဆီးကုန်ပီကွာ”

“နောက်ကို ငါတို့ အလောင်း အစား မလုပ်ပဲ က၊ ကြရ အောင် ကျောက်ခိုးရေ”

သူတို့အားလုံးသည် ပိုက်ဆံ တကျပ် မက်မိ၍ နောင်တရကြကာ ကြယ်ရောင် နှင့် နီလာကို ဝိုင်းပြင်ကြလေတော့၏။ ဒိုးဝိုင်း နှစ်ဝိုင်းမှ အသံများမှာ ကြည် လင်အေးမြလျက် အေးချမ်းစွာ တီးနေ ကြလေပြီ။

တက္ကသိုလ်-မောင်အောင်စော

ကမ္ဘာ့မောင်လူသန်

အလေးမခြင်းကို ပဝေရှေးကာလ ကပင် လူသားတို့သည် နည်းမျိုးစုံဖြင့် လိုက်စား လေ့ကျင့်ခဲ့ကြသော် လည်း ခေတ်မှီ အလေးမနည်းမှာမူ ၁၉-ရာစု ကုန်လဆဲဆဲ အချိန်ဝိုင်း လောက် တွင် မှ ခေတ်စားစပြုလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ပထမဆုံး ကမ္ဘာ့အလေးမပြိုင်ပွဲကို ၁၈၉၁-ခုနှစ် မတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့၌ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ မှ လောရင့်စ် လီဗီဆိုသူက ပထမရရှိခဲ့ ပေသည်။ ယင်းပြိုင်ပွဲတွင် စုစုပေါင်း ၁၀-ကြိမ်မရပြီး၊ ၅၆-ပေါင်အလေး သို့ မဟုတ် ၈၄-ပေါင်အလေးတို့ကို လက် တဖက်စီဖြင့်၊ တမျိုးပြီးတမျိုး မပြုကြ ရလေသည်။

၁၈၉၆-ခုနှစ်တွင်ကမ္ဘာ့အိုလံပစ်ပြိုင် ပွဲကိုပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပသည့်အခါ တွင် အလေးမပြိုင်ပွဲကို ထည့်သွင်း ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မျက် မှောက် ကာလမှာကဲ့သို့ ကိုယ်အလေး

ယူဂျင်ဆန်ဒို

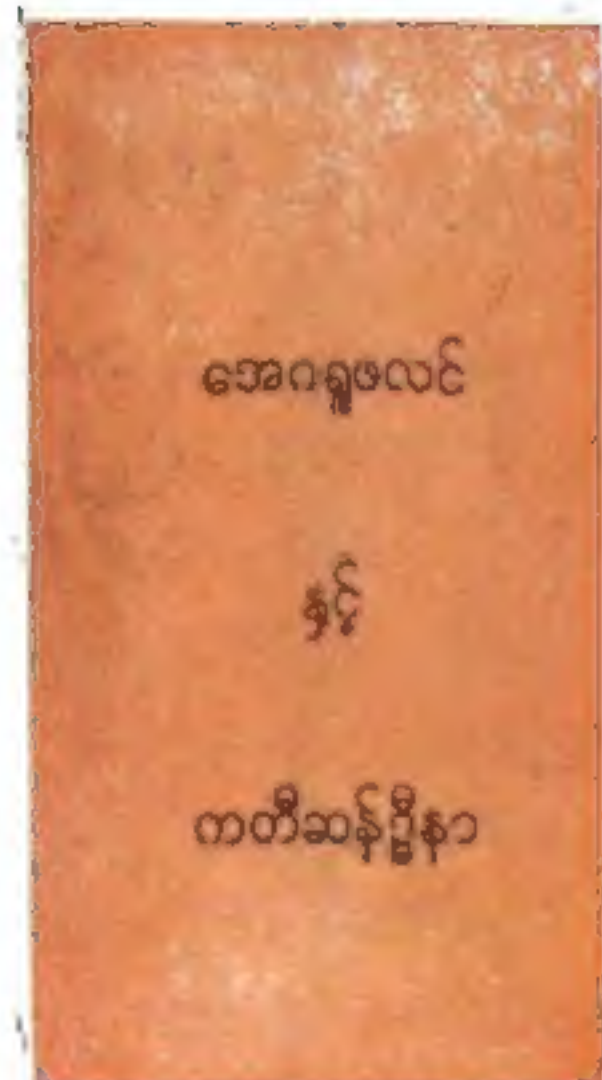
ချိန်တန်းခွဲထားခြင်းမရှိပါ။ တတန်တည်း တွင်သာ ကိုယ်အလေးချိန် များသူနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် နည်းသူတို့ ရောနှော ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ယင်း အိုလံပစ် အလေးမပြိုင်ပွဲတွင် အလေးမနည်း စနစ် အလေးမနည်း စည်းမျဉ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံ များစွာကမကျေမနပ်ဖြစ်၍ စကားများ ခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၂၀-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတ ကာ အလေးမအဖွဲ့ချုပ်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက် တော့မှပင် အဆိုပါ သဘောကွဲလွဲချက် များနှင့် မကျေနပ်မှုများပပျောက်သွား ခဲ့ရသည်။

၁၉၂၀-ခုနှစ်တွင် အင်တဝလ်မြို့၌ ပြု လုပ်သည့် ကမ္ဘာ့အိုလံပစ် အားကစား ပွဲတော် အလေးမပြိုင်ပွဲအတွက်အလေးမ ပြိုင်ပွဲများကို စတင်ခဲ့သူ ပြင်သစ်နိုင်ငံ မှ လျူလီရိုဆက်က စည်းမျဉ်းဥပဒေ သစ်တရပ်ကို ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။

လက်ဝှေ့ပြိုင်ပွဲများတွင် အတန်းခွဲ ခြားထားခဲ့သည့်အတိုင်း အလေးမပြိုင်ပွဲ တွင်လည်း ကိုယ်အလေးချိန်အတန်း ၇- တန်း ခွဲခြားပေးခဲ့သည်။ အလေးချိန် ၅၆-ကီလို ထက်မများရသည့် ဘင်တန် ဝိတ်တန်း၊ ကီလို ၆၀ ထက်မပိုရသော ဖယ်သာဝိတ်တန်း၊ ကီလို ၆၇-ဒဿမ ၅-ထက် မပိုရသော လိုက်ဝိတ်တန်း၊ ကီလို ၇၅-ထက် မပိုရသော မစ်ဒယ် ဝိတ်တန်း၊ ကီလို ၈၂-ဒဿမ ၅-ထက် မပိုရသော လိုက်ဟဲဗီးဝိတ်တန်း၊ ကီလို ၉၀-ထက်မပိုရသော မစ်ဟဲဗီးဝိတ်တန်း နှင့် ကီလို ၉၀-အထက်၊ ဟဲဗီးဝိတ်တန်း တို့ကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။

(မှတ်ချက် ၁-ကီလို = ၂.၂ သံ မ ၂-ပေါင်)

၁၉၂၈-ခုနှစ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအိုလံပစ် ကော်မတီ၏ တောင်းဆိုချက်အရ၊ ပြိုင်ပွဲမနည်း ၃-မျိုးကိုသတ်မှတ်ပေး ခဲ့ရသည်။ လက်နှစ်ဖက်စုံအနွေးမ၊ အမြန်မနှင့် ၂-ဆင့်မနည်းများ ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းမနည်း ၃-မျိုးစလုံးမှာ ယခုထက်တိုင် ကမ္ဘာ့အလေးမပြိုင်ပွဲအားလုံးတွင် အသုံးပြုနေရဆဲ ဖြစ်သည်။

အလေးမနည်း ၃-မျိုးကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုမီက အလေးမခြင်းတွင်မြန်နှုန်းအနည်းငယ်မျှ ရှိသည့် လှုပ်ရှားမှုသာ လိုအပ်ခဲ့သော်လည်း၊ မနည်း ၃-မျိုးကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့်နောက်တွင် နည်းစနစ်ပိုင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုအပိုင်းနှင့် လျင်မြန်မှုတို့မှာ အရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်များဖြစ်လာလေသည်။

ခေတ်သစ် အလေးမ သမိုင်း တလျှောက်လုံးတွင် ကျော်ကြားခဲ့သူများအနက် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ စတိမ်စတန်ကိုမှာ အလေးချိန် ပေါင် တထောင်ကျော်ကို ဦးစွာမနိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉-ရက်နေ့

တွင် စတိမ်စတန်ကိုသည် ၈၇ ပေါင်း ၁၀၀၂-ပေါင်ကို မနိုင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ပေါ်အင်ဒါဆင်ကလည်း ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် အလေးချိန် ကီလို ၅၀၀ (ပေါင် ၁၁၀၂) ကျော်ကို ဦးစွာ မပြနိုင်ခဲ့သည်။ အင်ဒါဆင်သည် ထိုနှစ် ဧပြီလ ၁၆-ရက်နေ့တွင် မနည်းသုံးမျိုး၌ ၁၁၄၂-ပေါင်ခွဲ မနိုင်ခဲ့လေသည်။

လက်ရှိ ကမ္ဘာကျော် အလေးမ သမားတဦးဖြစ်သူ ဇာဘိုတင်စကီးမှာမူ အခြားအလေးမသမားများနှင့် လုံးဝ မတူဘဲ ထူးခြားသူ ဖြစ်သည်။ ၅-နှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ စံချိန်၂၀-ကို ချိုးပစ်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဇာဘိုတင်စကီး မတိုင်မီက ကျော်ကြားခဲ့သော ယူရိုဗလာဆော့မှာလည်း ကမ္ဘာ့ အလေးမ သမိုင်းတွင် စံချိန်သစ် တင်နိုင်ခဲ့ဘူးသူတဦးဖြစ်သည်။ ဇာဘိုတင်စကီး အောင်ပွဲ ဆက်လာချိန် ကျမှသာလျှင် ဗလာဆော့၏ ကျော်ကြားမှု ကျဆင်းသွားရခြင်း ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ်တွင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး မနိုင်သည့် စံချိန်မှာ ကီလို ၅၀၀-ပတ်ဝန်းကျင်မှာပင် ရှိနေသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဇာဘိုတင်စကီး

မှာ ကီလို ၆၀၀-ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေးကျင့်ရာ၌ မပြနိုင်ဟု ဆိုသည်။ သိပ္ပံပညာကြောင့် ကီလို ၇၀၀-အထိ လူသားတို့ မနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဇာဘိုတင်စကီးက ပြောဆိုခဲ့ဘူးလေသည်။

ကမ္ဘာ့ အလေး မ သမား များ အကြောင်းနှင့်ဆက်နွယ်လျက် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော ကမ္ဘာ့ လူသန်ကြီးများ အကြောင်းကို တင်ပြလိုပေသည်။

ကမ္ဘာ့လူသန်ကြီးများမှာ မည်မျှအင်အားရှိသည်၊ မည်မျှ ကြံ့ခိုင်မှု ရှိသည်ဆိုခြင်းကို ပြသကြသူများ ဖြစ်သည်။ စနစ်တကျ အလေးမပြသူများကား မဟုတ်ကြချေ။ ယင်းတို့အထဲတွင် မြန်မာပရိသတ်နှင့် အရင်းနှီးဆုံးလည်း ဖြစ် ကမ္ဘာတွင် အထင်ရှားဆုံးလည်း ဖြစ်သူမှာ ဂျာမန် အမျိုးသား ယူဂျင်းဆန်ဒိုဖြစ်သည်။ ဆန်ဒိုသည် ၁၈၉၁-ခုနှစ်တွင် ၁၁၄-ဒဿမ ၅-ကီလို အလေးကို လက်တဖက်တည်းဖြင့် မပြခဲ့သည်။ ၁၉၀၃-ခုနှစ်တွင် လက်တဖက်စီ တွင် ၂၄-ကီလို အလေးကို ကိုင်ပြီး နောက်ဂျမ်းပစ်ပြခဲ့သည်။ ဆန်ဒိုသည် ၁၉၈၁-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန် ဘုရင် ပဉ္စမမြောက် ဂျော့၏ ဂုဏ်ထူးဆောင် ကာယပညာ ပါမောက္ခထူး ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

နောက်တဦးမှာ ကနေဒါနိုင်ငံ အော့တဝါမြို့မှ ရဲသားတဦး ဖြစ်သူ လူဝီဆာသည် ၁၈၉၂-ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်၌ ပြုလုပ်သည့် ကမ္ဘာ့ မောင် လူ သန်ပြိုင်ပွဲ၌ တံခွန်စိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ လူဝီဆာသည် လက်တဖက်တည်းဖြင့် ၁၁၅-ကီလို၊ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ၁၅၄-ဒဿမ ၅-ကီလို မခံပြီး နောက် ၁၉၅၇-ကီလို အလေးချိန်ရှိ ဘီလပ်မြေ အိတ်များကို ပခုံးဖြင့် ထမ်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယှဉ်ပြား

ကြီး တခုပေါ်တွင် အလေးချိန် တတန်ခန့် ရှိမည့် လူ ၁၄-ယောက်ကို တင်၍ အောက်မှ ကျောဖြင့် မပြ ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့ လူသန်ကြီးများ ကြားတွင် ထင်ရှားသော အမျိုးသမီး လူသန်နှစ်ဦးလည်း ပါရှိရာ တဦးမှာ ဘယ်လ်ဂျီယန်မှ အောဂရူဖရင် ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အမျိုးသမီးမှာ ကီလို ၉၀ (ပေါင် ၂၀၀) နီးပါးကို မနိုင်သူ အမျိုးသားကြီး ၃-ယောက်ကို ပခုံးထက်တွင် တပြိုင်နက် ထမ်းသွားနိုင်သူ ဖြစ်သည်။

အခြား တဦးမှာ ဩစတြီးယား နိုင်ငံမှ ကတိဆန်စီနာ ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၀၈-ခုနှစ်တွင် လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကီလို ၁၂၀-ကို မနိုင်ခဲ့ပြီး တီးဝိုင်းအဖွဲ့ တဖွဲ့လုံး တင်ထားသည့် စင်မြင့်ကို မနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။

အိုဂရူဖရင်နှင့် အခြား ပြည်သူ့အားကစား

ခင်မောင်ထွေး(ပျဉ်းမနား)

“ရှုံးသည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်သည်ဖြစ်စေ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြ”ဟူသော အိုလံပစ်ဆောင်ပုဒ်သည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ အားကစားလောကအတွက် လမ်းညွှန် ကြယ်တပွင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု တွင် တနိုင်ငံလုံး၏ အတိုင်းအတာဖြင့် လုပ်သားပြည်သူများ၏ ကျန်းမာသန်စွမ်းရေး၊ လေ့ကျင့်မှုများကို ကောင်းမွန်တိကျသော စီမံကိန်းစနစ်များ၊ အားကစားကိုစိတ်ပါဝင်စားကြသည့် သန်းနှင့်ချီသောလုပ်သားပြည်သူများ၊ နည်းပြ ဆရာကောင်းများ၏ ဖက်စုံ ကြိုးစမ်းမှုများကြောင့် ရလဒ် ကောင်းများကို ပြသနိုင်ခဲ့ပေသည်။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တည်ထောင်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၅၀ အတွင်းတွင် လူ့သက်တမ်းသည် နှစ်ဆတိုးလာခဲ့ပြီဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့ ကာလ ဆိုဗီယက် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ သက်တမ်းမှာ အနှစ် ၇၀-ပင်ကျော်ပြီ ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကပင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် လူနေမှုစနစ် တိုးတက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာခြင်းနှင့် ကာယပညာ လေ့လာလိုက်စားမှု ပေါများလာခြင်းတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ပြဆိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့ကာလတွင် ဆိုဗီယက်

ပြည်သူ ၅၄-သန်းသည် ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် အားကစားတို့တွင် လေ့လာလိုက်စားလျက်ရှိပေသည်။ ၁၉၇၀-ခုနှစ်တွင် သန်းပေါင်း ၆၅-သန်းသို့ပင် ရောက်ရှိမည်ဟုခန့်မှန်းရပေသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် ရှိသော အားကစား သမားများ အားအပျော်တန်း အားကစား အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကလပ်များက စည်းရုံး သိမ်းသွင်းထားပေသည်။ လူတိုင်းစွာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသောလူထုအဖွဲ့အစည်းများက သာ အားကစား လှုပ်ရှားမှုများကို လုပ်ကိုင်ကြပေသည်။

ယင်းအားကစား အဖွဲ့အစည်းများသည်စက်ရုံများ၊ အလုပ်ရုံများ၊ ရုံးများ၊ ပညာရေးဌာနများ၊ သမဝါယမများနှင့် ပြည်သူ့ လယ်ယာများတွင် အားကစားကလပ်ငယ်ပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ဖွဲ့ စည်းထားလျက် ရှိပေသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင်အကြီးဆုံးသော အားကစားအဖွဲ့အစည်းများမှာ စပါတစ်၊ ဒိုင်နမို၊ ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာများသာ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော တာရာဟီဗက်စ်ယန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ထမ်းကျောင်းများ ပါဝင်သည့် တဂူထိုဗီယီရီဆာဗီကလပ်တို့ ဖြစ်လေသည်။ ပြည်နယ် ၁၅-ခု စလုံးတွင်လည်း သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အလိုက် အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ၏ အား

ကစားအဖွဲ့အစည်းများရှိသည်။ ရုရှား ပြည်နယ်တွင် တရုဒါ၊ ဂျော်ဂျီယာပြည် နယ်တွင် ဂန်လီယာဒါ၊ မော်လဒါဗီယာ ပြည်နယ်တွင် မိုလ်ဒိုဗာတို့မှာ ကျော် ကြားသော ပြည် နယ် အလုပ်သမား သမဂ္ဂ အားကစားကလပ်များ ဖြစ်ပေ သည်။

ပြည်နယ်များတွင် အလုပ်သမား အားကစားကလပ်များသာမက လယ် သမား အားကစား ကလပ် များ က လည်း ရှိသေး၏။

ယင်းတို့မှာ ရုရှား ပြည် နယ် တွင် ဥရီးဇေး၊ ယူကရိန်းပြည်နယ်တွင် ကော လ်ကီဟိုဗ်နစ်၊ ဥဇဘက်ပြည်နယ်တွင် ပစ်တာကီး၊ ကာဇက်ပြည်နယ်တွင် ကေ ရက်အားကစား ကလပ်တို့သည် ထင် ရွားသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် အား ကစားလှုပ်ရှားမှုအားလုံးကို လူထုအဖွဲ့ အစည်းတခုဖြစ်သည့် ဗဟိုအားကစား ကော်မတီအဖွဲ့ချုပ်က ခေါင်းဆောင် ပြီး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ပေးလျက် ရှိ ပေသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု၏ ကိုယ် လက်ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် အားကစားလှုပ် ရွားမှုသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု တဝှမ်းလုံးရှိ လုပ်သား ပြည် သူများ “ကျန်းမာသန်စွမ်းမှု အသက်ရှည်မှုနှင့် စိတ်၏သုခကို ပြည့်စုံ ကုလုံ စေပေ သည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင်အဓိက ဌာနကြီးသုံးခုက အားကစားနှင့်ကိုယ် လက် ကြံ့ခိုင် ရေးအတွက် ငွေအား ဖြင့် ကူညီကြလေသည်။ ယင်းတို့မှာ အစိုးရ၏ ထောက်ပံ့ကြေး၊ အလုပ်

သမားသမဂ္ဂများ၏ ထောက်ပံ့ကြေး နှင့် အားကစားအသင်းဝင်များ၏ ဝင် ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေးများပင် ဖြစ်ပေ သည်။ အားကစားအဖွဲ့အစည်းများ၏ အသေး သုံး စရိတ် ကို အား က စား သမားများ၏ ဝင်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ် ကြေးတို့မှ ထုတ်နှုတ် သုံးစွဲလေ့ ရှိလေ သည်။

အားကစားသမားတို့၏ ဝင်ကြေး နှင့် နှစ်စဉ်ကြေးတို့မှာ တနှစ်လျှင် ကူ ပက် ၃၀၊ (မြန်မာငွေတကျပ်ခွဲ)သာ ကျသင့်လေသည်။

၁၉၆၈-ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်အစိုးရ သည် ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား လှုပ်ရှားမှုအတွက် သန်း ပေါင်း ၇-ဒဿမ၊ ၆-ထောင်ရုဘယ် သုံးစွဲခဲ့ ပေ သည်။ (တရုဘယ်သည် မြန်မာငွေ ၅-ကျပ်ခန့်နှင့် ညီမျှသည်)

ဤထောက်ပံ့ငွေအများစုကို အား ကစားကွင်းကြီးများ၊ ရေကူးကန်များ၊ ပြေး ကွင်း များ နှင့် အခြား လိုအပ် သော ကစားရုံ ကစားကွင်းများ တည် ဆောက်ရေးတွင် အသုံးပြုခဲ့ပေသည်။ ကာယပညာဆရာများသင်တန်း၊ နည်း ပြဆရာများသင်တန်း၊ အားကစား ပြိုင်ပွဲကြီးများ ကျင်းပခြင်း၊ အားက စားပစ္စည်း ကိရိယာများ ဝယ်ယူရေး အတွက်လည်း ယင်းထောက်ပံ့ငွေထဲမှ ပင် အသုံးပြုရသည်။

အားကစား တိုးတက်ရေးအတွက် ယင်းနိုင်ငံတွင် အားကစားကွင်းများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများ ပြည့်စုံလုံလောက် ရမည် ဖြစ်လေသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် ယင်း အဆို အမိန့်နှင့် ကိုက်ညီပေသည်။ ဆိုဗီ ယက် ပြည်ထောင်စုတွင် အားကစား

ပြိုင်ပွဲကြီးပေါင်း ၂၈၅၅-ခု၊ ကစား ကွင်းပေါင်း ၃၀၀၀၀၊ ဘောလုံးကွင်း ပေါင်း ၈၅၀၀၀၊ အားကစားရုံပေါင်း ၃၆၀၀၀၊ အနားယူ စခန်း ပေါင်း ၇၀၆၅၊ ရေကူးကန်ပေါင်း ၁၃၆၁-ရှိ လေသည်။ မြို့ကြီးတိုင်း လိုလိုတွင် အားကစားနန်းတော်နှင့် မိုးလုံလေလုံ ပြေးကွင်းများလည်း ရှိပေသည်။

အခြားအရေးကြီးသော အချက် မှာ အားကစားသမားတို့က ဆေးဝါး ကုသခွင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ ဆရာဝန် များသည် အားကစားသမားများနှင့် အမြဲတစေ ထိတွေ့လျက် ရှိပေသည်။ အားကစားသမားများသည် သာမန် ဆေးခန်း များ တွင် သာမက အားက စား ဆေးပေး ခန်းများ တွင်လည်း တက်ရောက် ကုသ နိုင် ကြ ပေသည်။ အားကစားသမားများ ဆေးဝါးကုသ ခွင့်သည် အခြားသော လုပ်သားပြည် သူများကဲ့သို့ပင် လုံးဝ အခမဲ့ ဖြစ်ပေ သည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု၏ ပါတီ လမ်းညွှန်သဘောတရားထဲတွင် “အထူး သဖြင့် လူငယ်များ၏ကျန်းမာကြံ့ခိုင် ရေး၊ အားကစားစွမ်းရည် တိုးတက် ရေးတို့အတွက် အထူးဂရုတစိုက်ပြုကာ အဖက်ဖက်က အားပေးရမည်”ဟု ပင် တရားဝင် ထည့်သွင်း ထားခဲ့ပေသည်။

ဤသည်တို့မှာ ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံ များတွင် ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာ သန် စွမ်းမှု အားကစား တိုးတက်မှုတို့ အ တွက် မည်သို့မည်ပုံ အားပေးကြသည် ကို သိသာနိုင်သည့် သာဓကများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ခင်မောင်ထွေး (ချဉ်းပန်း)

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲတွင် အကြိတ်အနယ် ခုခံကစားနေရသည့် ရန်ကုန်တိုင်း အမျိုးသမီးအသင်း

ဇွန်လ ၂-ရက်နေ့မှစ၍ ၆-ကြိမ် မြောက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ဘော်လီ ဘော ပြိုင်ပွဲကြီးကို ရန်ကုန်မြို့ အောင် ဆန်း အားကစား ပြိုင်ပွဲ ရုံကြီးတွင် ကျင်းပပေတော့မည်။

အ ထက် ပါ တိုင်း နှင့် ပြည် နယ် ဘော်လီဘော ပြိုင်ပွဲများကို ၁၉၆၃-ခု နှစ်မှစ၍ ကျင်းပလာခဲ့သည်။ ၁၉၆၄-ခု နှစ်တွင် ပြိုင်ပွဲကာလကို ပြင်ဆင် သတ်မှတ် လိုက် သ ဖြင့် ၁၉၆၅-ခုနှစ် ကျ မှ ဒုတိယ အကြိမ်ကို ကျင်းပ လာနိုင်ခဲ့ သည်။ ယင်း ဒုတိယ အကြိမ် မှ စ၍ အမျိုးသမီး ဘော်လီဘော ပြိုင်ပွဲကို ထည့်သွင်းကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၅-ခု နှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ်မပျက်မကွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ဘော်လီဘော ပြိုင်ပွဲများ ကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ တိုင်း နှင့် ပြည်နယ် ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲတွင် အမျိုးသား

ပြိုင်ပွဲ သာ ကျင်းပနိုင်သည့် အလျောက် အမျိုးသား ပထ မဆုကို ပဲခူးတိုင်းက ရရှိပြီး တနင်္သာရီတိုင်းက ဒုတိယ ရရှိ သွား ခဲ့လေ သည်။ ၁၉၆၅-ခုနှစ်တွင် အမျိုးသမီးပြိုင်ပွဲပါ ထည့်သွင်း ကျင်းပ ပေး ခဲ့ရာ အမျိုးသားပွဲတွင် မန္တလေး တိုင်း ပထမ၊ ပဲခူးတိုင်း ဒုတိယ ရရှိပြီး အမျိုးသမီး ပြိုင်ပွဲတွင် ပဲခူးတိုင်း ပထမ၊ ရှေးဇရာဝတီတိုင်း ဒုတိယ ရရှိသွားခဲ့သည်။

၁၉၆၆-ခုနှစ်၊ ပြိုင်ပွဲတွင် အမျိုးသား ပြိုင်ပွဲ၌ ရှေးဇရာဝတီတိုင်း ပထမ၊ ရန်ကုန်တိုင်း ဒုတိယ ရရှိပြီး အမျိုးသမီး ပြိုင်ပွဲတွင် မန္တလေး တိုင်း ပထမ၊ ရန်ကုန်တိုင်း ဒုတိယ ရရှိသွားခဲ့သည်။ ၁၉၆၇-ခုနှစ်တွင်မူ အ မျိုးသား ပြိုင်ပွဲ၌ ရန်ကုန်တိုင်း မိုလ်စွဲ ပြီး ရှေးဇရာဝတီတိုင်း ဒုတိယ၊ အမျိုးသမီး ပြိုင်ပွဲ၌ ရှေးဇရာဝတီတိုင်း ပထမ၊ မန္တလေး တိုင်း ဒုတိယ ရရှိသွားခဲ့ကြသည်။

ပစ္စုမ အကြိမ်မြောက် ပြိုင် ပွဲ ကို ၁၉၆၈-ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ အမျိုး သား ပြိုင်ပွဲတွင် ပဲခူးတိုင်း ပထမ၊ ရန်ကုန်တိုင်း ဒုတိယ၊ အမျိုးသမီး ပြိုင် ပွဲတွင် ရှမ်းပြည်နယ် ပထမ၊ ရန်ကုန် တိုင်း ဒုတိယ ရရှိသွားခဲ့ ကြပေသည်။

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်ပြိုင်ပွဲများ ကျင်း ပခဲ့သည့် အတွက် ရအပ်သောအကျိုး ကျေးဇူး ကား များပြား လှပေသည်။ အမျိုးသား အမျိုးသမီး လက်ရွေးစင် အသင်းများအတွက်အင် အားဖြည့်ပေး

နိုင်ခဲ့ခြင်း အပြင် ပြည်ထောင်စု တဝှမ်း လုံး၌ ကစားနည်း စနစ် ကစားနည်းပရိ ယာယ်များ ပြန့် ပွား ရေး၊ ကစားသူ အရေအတွက် တိုးတက်များပြားရေးတို့ ကိုအကျိုးပြုနိုင်ခဲ့ လေသည်။

တိုင်း နှင့် ပြည် နယ် မှ အကျော် အမော်ဘော်လီဘော မောင်မယ်များ ကို တင်ပြရမည်ဆိုလျှင်....

အမျိုးသား လက်ရွေးစင်သင်းများ တွင် တင်ထွက် (မန္တလေး)၊ သန်းညွန့် (ပဲခူး) သာလှိုင် (ရှေးဇရာဝတီ) သိန်းလွင်မိုး (ပဲခူး) ငွေကြိုင် (ရန်ကုန်) ကျော်ဒင် (ရန်ကုန်) ကျော်ထင် (ချင်း) သိန်းမြင့် (ရန်ကုန်)၊ အုန်းရှိန် (ရန်ကုန်) အေး လွင် (ရန်ကုန်)၊ တင်လွင် (ရန်ကုန်) တို့ ပါဝင်ခွင့် ရခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။

အမျိုးသမီးအသင်းတွင် မလှသန်း (ရန်ကုန်) ယဉ်ယဉ် (ရန်ကုန်) ဘေဘီ (ကချင်) နွေဇွေ (ကချင်) မအေးသန်း (ပဲခူး) စန်းစန်းဖေ (ရန်ကုန်တိုင်း) စန်းစန်းကြည် (မန္တလေး) လှလှဝင်း (မန္တလေး) ဂျနီဗီ (ရှေးဇရာဝတီ) ခင် မူတင် (ရန်ကုန်) တို့ဖြင့် အင်အားဖြည့် နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ယခု ၆ ကြိမ်မြောက်ပြိုင်ပွဲမှလည်း မြန်မာ့လက်ရွေးစင် အမျိုးသားအမျိုး သမီးအသင်းများအတွက် အလား အ လာကောင်းများနှင့်ပြည့်စုံသည့် ဘော် လီဘော မောင် မယ် များ ထွက်ပေါ် လာဦးမည်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့ကိုလား မည့် ကျန်းဆွယ်ပြိုင်ပွဲအတွက် ပဏာမ လက်ရွေးစင်များအဖြစ် လေ့ကျင့်ပေး ရန် စီစဉ် လျာထားလျက်ရှိပေသည်။

ဘော် လီ ဘော အင် အား သစ် များ မွေး ဖွား ရာ ပြိုင် ပွဲ များ

မြောက်အောင် အထူးကြီးပမ်းကြရန် လိုသည်။ တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေက ခွင့်ပြုသလောက် စွင့်လှစ်ထားသော စက်မှု လက်မှု အထက်တန်း ကျောင်းများ၊ စက်မှုလက်မှု သိပ္ပံကျောင်းများ၊ စက်မှုတက္ကသိုလ် ကျောင်းများ၊ သိပ္ပံဘာသာ သင် အထက်တန်းကျောင်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး အစရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှ အထက်တန်းကျောင်းများ၊ ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်များတွင် သိပ္ပံဘာသာကို ဝင်ရောက်ပညာသင်ကြားခွင့် ရရှိနေသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသား လူငယ်များသည် ဤအချက်ကို မျက်ခြည်မပြတ်စေဘဲ အထူးသတိပြုရန် ထား၍ ကြိုးပမ်းကြရန်လိုသည်။ မိမိအတန်းထဲတွင် အတော်ဆုံးဖြစ်ရုံဖြင့် မလုံလောက်သေး။ မိမိကဲ့သို့ အသက်တူ၊ အတန်းတူ အခြားနိုင်ငံများမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများထက် မိမိသာနေပြီလားဟူသော မေးခွန်းကို မိမိကိုယ်ကို အမြဲမေးနေပြီး အစဉ်အမြဲကြိုးပမ်းအားထုတ်ရန်လိုသည်။ တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်တွင် ဤသို့ ကြိုးပမ်းနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းအားလုံးသည် ပွင့်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးတိုးတက်လျှင် တိုးတက်သလော့ စက်မှု လက်မှုကျောင်းများ၊ သိပ္ပံကျောင်းများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှပညာသင် ကျောင်းများကို တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်ရာ ထားချက်များရှိပေရာ အခွင့်အလမ်းများသည် ပွင့်သည်ထက် ပွင့်လာလျက်ရှိပေသည်။ ဤအခွင့်အရေးကို ကျောင်းသား လူငယ်အပေါင်းတို့သည် မိမိတို့၏ပင်ကိုယ် သဘာဝ စရိုက်တွင် ရှိပြီးဖြစ်သော တက်ကြွမှု၊ ဖျတ်လတ်မှု၊ အသစ်အသစ်တို့ စူးစမ်းလိုမှု၊ အသစ်အသစ်ကိုတီထွင် စွမ်းဆောင် ဖန်တီးလိုမှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုတို့ကို အခြေခံ၍ အရအမီ လုပ်ကိုင်ကြရန် လိုအပ်ပေသည်။ လူငယ်တို့၏ ပြည့်စုံတက်ကြွသော အားအင်တို့သည် အောင်မြင်မှု ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ပို့ဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပေသတည်း။

တနင်္သာရီ၊ ကယား၊ ရှမ်း၊ ကချင်၊ မန္တလေး၊ ပဲခူးတို့ ရရှိပြီး အမျိုးသမီးတန်း၌ ရှမ်း၊ ဧရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ တနင်္သာရီ၊ မန္တလေး၊ ကချင်နှင့်စစ်ကိုင်းတို့ ရရှိလာခဲ့ကြသည်။ ဆီမီးဖိုင်နယ် အဆင့်သို့မူ အမျိုးသားတန်း၌ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီ၊ ရှမ်းတို့ တက်လာပြီး အမျိုးသမီးတန်း၌ ရှမ်း၊ မန္တလေး၊ ပဲခူး ကချင်တို့ တက်လာခဲ့လေသည်။

နောက်ဆုံးအဆင့်ပြိုင်ပွဲတွင် အမျိုးသား၌ ပထမ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဒုတိယ ပဲခူးတိုင်း၊ တတိယ ရှမ်းပြည်နယ်တို့ ရရှိပြီး၊ အမျိုးသမီးပွဲ၌ ပထမ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ဒုတိယ ပဲခူးတိုင်း၊ တတိယ ကချင်ပြည်နယ်တို့ ရရှိသွားကြသည်။ ပထမရသော အမျိုးသားအသင်း ဧရာဝတီသည် ၎င်း၏ပြိုင်ပွဲ တလျှောက်၌ တနင်းသာရီကို ၆၅-၅၆ ဖြင့်၎င်း၊ မကွေးကို ၆၉-၃၄-ဖြင့်၎င်း၊ ရှမ်းကို ၆၂-၅၃-ဖြင့်၎င်း၊ ပဲခူးကို ၅၈-၅၄-ဖြင့်၎င်း အနိုင် ရရှိခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ကိုသာ ၅၇-၆၂-ဖြင့် ရှုံးခဲ့ရ၏။ အမျိုးသမီး ပထမရသော ရှမ်းပြည်နယ်သည် ရခိုင်တိုင်းအပြင် ဧရာဝတီကို ၅၂-၃၀၊ ရန်ကုန်ကို ၄၃-၁၉၊ မန္တလေးကို ၅၂-၂၇၊ ပဲခူးကို ၃၃-၁၉-ဖြင့်၎င်း အနိုင်ပွဲများကို ဆက်တိုက်ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပေသည်။

ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲသည် စုပေါင်း အားကစားတခု ဖြစ်သော်လည်း တဦးချင်း၏ စွမ်းရည်ကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြသခွင့်ရသော ကစားနည်း ဖြစ် ပစ်သည်။

ဦးဆောင်ကစားနိုင်ခြင်း၊ အကွက်မြင်ခြင်း၊ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်ခြင်း၊ အပေးအယူ မှန်ကန်ခြင်း၊ ဂိုးသွင်းမှန်ခြင်း၊ ကစားသမားစိတ်ဓာတ်အပြည့်အဝဖြင့် ကစားခြင်းစသော ပင်ကိုယ် အရည်အချင်းများကိုလည်း အစွမ်းရှိသလောက် ပြသ နိုင် ပေ သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အကောင်းဆုံး အားကစားသမားဆုနှင့် အသန့်ရှင်းဆုံး အားကစားသမားဆုဟူ၍ တဦးချင်း ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့ပေသည်။

ယခုနှစ်တွင် အကောင်းဆုံး အားကစားသမား ဆုများကို အမျိုးသားတန်း၌အောင်ဝင်း (ဧရာဝတီ)နှင့် အမျိုးသမီးတန်း၌ညွန့်ညွန့်ရီ(ပဲခူး)တို့က၎င်း၊ အသန့်ရှင်းဆုံး အားကစားသမားဆုကို စံဘီ(မန္တလေးတိုင်း)နှင့် ကြည်ကြည်လွင်(ကချင်)တို့က၎င်းရရှိခဲ့ပေသည်။ ကြည်ကြည်လွင်မှာ အသန့်ရှင်းဆုံး အားကစားဆုကို ယမန်နှစ် ၁၉၆၈-ကလည်း ရခဲ့သည်။

ယင်းဆုရ အားကစားသမားများအပြင် လက်စွမ်းပြခဲ့၍ မြန်မာလက်ရွေးစင် အားကစားအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟုမြော်လင့်ရသော အားကစားမောင်မယ်အချို့ကိုလည်း တွေ့ရသေးသည်။ ဧရာဝတီမှစိုးမောင်၊ မြင့်မြင့်အေး၊ ပဲခူးမှ ညိုဝင်း၊ ခင်မောင်ဆွေ၊ ယုယုခင်၊ ခင်မေသန်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မှ အောင်သန်း၊ သန်းစိုး၊ အေးမြ၊ ရီရီမြင့်၊ နန့်နှင်းသက်၊ စောရင်၊ ကချင်မှ လှ

ထွန်း၊ ခင်မာကြည်၊ ဝေဝေချမ်း၊ ရန်ကုန်မှ အေးသိန်း၊ မြင့်မြင့်သန်း၊ မန္တလေးမှ ထွန်းအောင်၊ စုစုခင်တို့မှာ အလားအလာ အကောင်းဆုံးအခြေအနေတွင် ရှိနေပေသည်။ အချို့မှာ ခန္ဓာကိုယ် ဖွံ့ထွားမှု အတန်ငယ် လိုသေးသော်လည်း လေ့ကျင့်မှုနှင့် ကစားကွက်မှာ မူအားရစရာအဆင့်တွင်ရှိနေရာ မြော်လင့်ချက်ထားနိုင်ပေသည်။

ဘတ်စကက်ဘော ကစားနည်းမှာ ကစားချိန်အားဖြင့် တချိန်လျှင် (ပထမပိုင်း၊ ဒုတိယပိုင်း ဟုရှိရာ) မိနစ် ၂၀-အပြည့် ရှိပေသည်။ ရပ်နားချိန်နှင့် ကစားကွင်း စည်းအဝသို့ ဘောလုံးရောက်သောအချိန်များကို ထည့်သွင်းခြင်း မပြုသောကြောင့် အသားတင် ကစားချိန် မိနစ် ၂၀-စီရှိရာ တပွဲလုံး မိနစ် ၄၀-ကစားရပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း အမောခံ နိုင်ခြင်း (သက်လုံ ကောင်း ခြင်း) မှာ အဓိက အကြောင်းတရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်လျင်မြန်ဖျတ်လတ်ခြင်း၊ အပေးအယူနေရာ မှန်ကန်ခြင်း၊ အကွက်မြင်ခြင်း၊ ဂိုးသွင်း မှန်ကန်ခြင်းနှင့် မိမိအသင်းအတွက် ကစားကွက်၌ ဦးဆောင်ပေးနိုင်ခြင်း စသော အရည်အချင်းတို့မှာ ဘတ်စကက်ဘော အားကစားသမားတို့အတွက် အလိုအပ်ဆုံးသော အရည်အသွေးများဖြစ်ပေသည်။

ဘတ်စကက်ဘောကစားနည်းသည် တချိန်ကဆိုလျှင် အမျိုးသားများတွင် မင် တရပ် အမျိုးသားများလိုချင်သော

ကစားခုံရာ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ပြိုင်ပွဲများ စတင်သည်၏ သည်မှာဖက် ၁၉၆၄-ခုနှောက်ပိုင်းမှစပြီးမြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့အနေဖြင့် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့ပြင် အမျိုးသမီးပွဲများကိုပါ ၁၉၆၈-ခုက စတင်ကျင်းပခဲ့၍လည်း မြန်မာအမျိုးသမီးများအတွက် ကိုယ်လက် ကြံ့ခိုင်မှု၊ အားကစားစိတ်ဓာတ်ပြည့်ဝမှု၊ ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုမှု စသည်ဖြင့် လေ့ကျင့်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲကျင်းပရ ခြင်း အတွက် ရလာသော ပြည်သူတို့အတွက် အကျိုးအမြတ်ပင်ဖြစ်၏။

ထိုမှတဆင့် မိမိတိုင်းပြည်၏ ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိလူမျိုး၏ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း အားကစားကဏ္ဍမှနေ၍မြှင့်တင်ပေးနိုင်ဘို့အခွင့်အရေးတရပ်ကို အပြည့်ပြည့်ဆိုင်ရာ ဘတ်စကက်ဘောပွဲများက စောင့်ကြိုလက်ဇာမ်းလျက်ရှိနေပေပြီ။

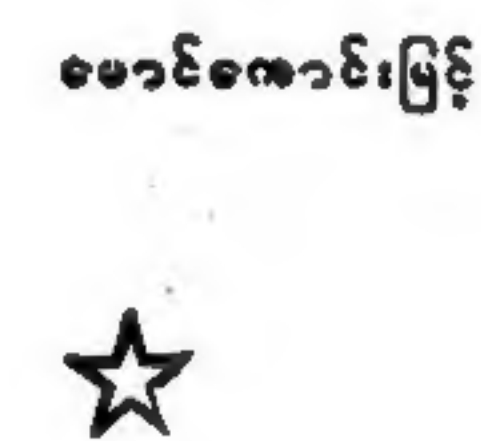
သို့ဖြစ်၍ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက်တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ဘတ်စကက်ဘောပြိုင်ပွဲသည် တကယ်တမ်းအားဖြင့် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်ပြိုင်ပွဲသာမက အရှေ့တောင်အာရှကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲအတွက် သွေးသစ်လောင်းသော အားကစားပွဲလည်း ဖြစ်ပေသည်။

မေလမှသည် ဒီဇင်ဘာလဟူသော ၇-လကျော်မျှသော ကာလအပိုင်း အ

ခြားသည်တို့တောင်းလှသည်။ အားကစားလောကသည် ယနေ့ ကျင့်၍နက်ဖြန်ပြိုင်လျှင် ဆုရမည်ဟု မဆိုနိုင်။ အရည်အချင်း စနစ်တကျနှင့် မှန်ကန်သောလေ့ကျင့်မှု၊ အချိန်ကာလဟူသော အချက်သုံးရပ်ကိုကညီမှသာ အောင်မြင်မှုရနိုင်ပေသည်။

ယခု ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲမှ အရည်အချင်း အလားအလာရှိသော သူများကို ယခုအခါ တွေ့ရပြီဖြစ်ရာ စည်းစနစ်တကျ (သိပ္ပံနည်းကျ)နှင့် မှန်ကန်သော လေ့ကျင့်မှု ပေးရေး၊ အချိန်ကာလပေးရေးတို့မှာ သက်ဆိုင်ရာနှင့် အားကစားသမားတို့၏ အဓိကတာဝန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မကွာဝေးလှတော့ပြီဖြစ်သော ကျွန်းဆွယ်အားကစားပွဲတော်ကို မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် ကျင်းပသောအခါ ခြောက်ကြိမ်ပင် တိုင်ခဲ့ ပြီ ဖြစ် သော တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲမှ သွေးသစ် လောင်း ခဲ့သည့် ရလဒ်တို့သည် နိုင်ငံတကာ အလယ်တွင် 'ထိပ်ဆုံးတန်းမှ တနေရာ'တွင် ရှိနေလိမ့်မည်ဟု ပြည်သူတရပ်လုံးက မြော်လင့် တောင့်တလျက် ရှိကြပေပြီ။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၂-၈-၆၈။ အမှတ် ၁၈၄၊ ဖြေဆိုပုံနှိပ်တိုက်၊ (ယာထိမှတ်ပုံတင်အမှတ်-၁၁၁၂၁) တွင် တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ ဦးအုန်းကျော် (မောင်ကျော်သာ)က တည်းဖြတ်၍ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး-ဦးစီးဓာတ် (ခေါ်ယူစေ)ထုတ်ဝေသူ ယာထိမှတ်ပုံတင် အမှတ် (၁၁၁၀၂)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး- ကျော်စိုး၊ အယ်ဒီတာ-၁၆၆၅၅။

၁၉၆၄-ခုနှစ်မှ စတင်၍ 'တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်များ ပါဝင် ဆင်နွှဲသော ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲသည် ယခု ၁၉၆၉-ခုနှစ်တွင် ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် ပင် ရှိခဲ့ပေပြီ။ ဆဋ္ဌမအကြိမ်သို့ရောက် လာသောအခါ ပြိုင်ပွဲဝင်များ၏အရည် အသွေးတို့သည် သွေးပြီးသောအကွက် ဖော်ပြီးသော ကျောက်ယဉ်များ အ သွင် တောက်ပ ပြောင်လက်သော အခြေ အနေသို့ပင် ရောက်ရှိနေပြီဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ယင်းသို့ ဆဋ္ဌမအကြိမ်အထိ တနှစ် ပြီးတနှစ် တဆင့်ပြီးတဆင့် တက်လာ သော အရည်အသွေး တို့သည် အား ကစားလောက အတွက် အဆင့်ဆင့် သော လေ့ကျင့်မှု မှတ်တိုင်များ အဖြစ်ကျန်ရှိခဲ့ပေသည်။ ပထမအကြိမ်၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယအကြိမ်၊ စတုတ္ထ အကြိမ်ဟူသော ၄-ကြိမ်သော ကာလ တွင် အမျိုးသားပွဲများချည်းသာ ရှိခဲ့ ရာမှ ပဉ္စမအကြိမ်မှစပြီး အမျိုးသား အမျိုးသမီးဟု နှစ်တန်းစတင်နိုင်ခဲ့ပေ သည်။

ဘတ်စကက်ဘော အား က စား နည်းသည် ယခုအခါ ကမ္ဘာ့အမျိုး သားအားကစား လောက၌သာ မက

ထို့ကြောင့် မြန်မာ့ ဘတ်စကက် ဘောအဖွဲ့သည်လည်း ၁၉၆၉-ခုနှစ်၌ ဆဋ္ဌမအကြိမ်အဖြစ် ကျင်းပသောအခါ တွင် မြန်မာအမျိုးသမီး ဘတ်စကက် ဘောလက်ရွေးစင်အတွက် အဆင့်မီမီ အရည်အသွေး ရှိရှိ အားကစားမယ် များကိုပါ လေ့ကျင့် ရွေးချယ်နိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက်တိုင်းနှင့်ပြည် နယ် ဘတ်စကက်ဘော ပြိုင်ပွဲကို အောင်ဆန်းကစား ပြိုင်ပွဲရုံတွင် ပြေ လ ၂၄-ရက်မှ မေလ ၇-ရက်နေ့ အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားတန်းတွင် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ၁၃-ခုစလုံးမှ ပါဝင် ကြ၏။ အမျိုးသမီးတန်းတွင် ချင်း ဝိသေသတိုင်းမှ အပ ကျန် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ၁၂-ခုတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့လေ သည်။

အမျိုးသား အုပ်စု (က) တွင် ရန်ကုန်၊ မကွေး၊ ဧရာဝတီ၊ (ခ) တွင် တနင်္သာရီ၊ ကယား၊ ရခိုင်၊ (ဂ) တွင် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်းဝိသေသနှင့် စစ်ကိုင်း၊ (ဃ) တွင် မန္တလေး၊ ပဲခူးနှင့် ကော် သူးလေတို့ ပါဝင်ပြီး၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု(က) တွင် ရှမ်း၊ ဧရာဝတီ၊ ရခိုင်၊ (ခ) တွင် ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ ကော်သူးလေ၊

ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက်

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်ဘတ်စကက်ဘောပြိုင်ပွဲ

မောင်လောင်းမြို့

ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး အားကစား လော ကတွင်လည်း အတော်အတန် အဆင့် မြင့်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိနေပေပြီ။ အရှေ့တောင် အာရှ အနေဖြင့်လည်း ကျန်းဆွယ်ပွဲများ၌ပင် ပြိုင်ပွဲဝင်အဆင့် သို့ဝင်ရောက် နေရာယူလာနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ် သည်။

(ဂ) တွင် တနင်္သာရီ၊ မန္တလေး၊ မကွေး၊ (ဃ) တွင် ကချင်၊ စစ်ကိုင်း၊ ကယား တို့ ပါဝင်ကြ၏။

ယင်းတို့ အထဲမှ ကွာတား ဖိုင်နယ် အဆင့် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ကို အမျိုး သား တန်း သို့ ရန် ကုန်၊ ဧရာဝတီ၊

အမျိုးသား အကြည့်ထိ ကိစာမျက်နှာ (၅၀) သို့

R. 273

ရန်ကုန်မြို့

မှတ်စုစာရင်း

နေ့စွဲ

ရွှေဆောင်လူငယ်
 ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁-ရက်
 သမ္မတ-၁၈၄၊ ၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊
 အတွဲ ၅ အမှတ် ၀၁
 ကယ်လီရန်၊ ၁၄၆၅၅

မာတိကာ

ကမ္ဘာ့နှင့်ရင်တောင်တန်းရန်	
ကျွန်းစားကြီး	.....၂
လူငယ်လေကြောင်းအဖွဲ့	....၃
လူငယ်ရှင်မြောင်	
မောင်မောင်ခင်.....၅	
ဒေဝေါ သန်းကြွယ်.....၆	
လူငယ်ပုံပြောင် မြေဇာ.....၈	
နွေရာသီမှ ရလင်ကောင်းတု	
မြတ်အေး.....၉	
အမှိုက်ပုံးနီနီ ဆုဝင်း.....၁၀	
စို့မြေပေါ်မှ ရေခဲ ရဲမြင်း.....၁၂	
မြန်မာ့ပန်းချီဆေး မြင့်ထွန်း.....၁၃	
လူတို့နေရာ ဤကမ္ဘာ	....၁၅
ဒီးသတ်သမားကလေးများ	....၁၇
အလင်းရောင် ရှင်မင်းဆွေ.....၁၉	
အိုင်ကန်မြို့ မောင်မြင်ငယ်.....၂၁	
ကဗျာဖြင့်ပွဲ မင်းယုဝေ.....၂၅	
လူငယ်သတင်းဇာတ်ပုံ	....၂၆
သိကောင်းရောတု ခင်စိုင်းဦး.....၂၉	
ကျနော် ဇာတော်ပါသည် သို့သော်	
ရောင်နီဝင်း.....၃၃	
လေကြောင်းပညာ သိချင်ရော.....၃၅	
မိုးကျော်နှင့်မြို့တုတ် ဂယက်နီ.....၃၇	
အပေါင်းသင်္ချာ မြန်တို့	
ကိုလတ် (ဝန်းသို).....၃၉	
ကြယ်ရောင်နီလာ	
တက္ကသိုလ်ပောင်အောင်ဆွေ.....၄၂	
ကမ္ဘာ့မောင်လူသန်	....၄၅
ပြည်သူ့အားကစား	
ခင်မောင်ဆွေ (ပျဉ်းမနား).....၄၇	
ဘော်လီဘော အင်အားသစ်	....၄၉
တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ဘတ်စကက်ဘောပွဲ	
မောင်ကောင်းမြင့်.....၅၂	